

Štatistický bulletin

3. štvrťrok 2020

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska

Kontakt

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
info@nbs.sk

Elektronická verzia

<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje>

Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

Úvodné slovo	5
1 Štruktúra finančného trhu v SR	6
1.1 Prehľad subjektov	6
1.2 Pracovníci v bankovom sektore	8
1.3 Štruktúra základného imania bánk	8
2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií	10
2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva	10
2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva	12
2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	13
2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	14
2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií	17
2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií	20
2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia v treťom štvrťroku 2020	20
2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou	24
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam	27
2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti	28
2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	29
2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru	30
2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie	31
2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam	32
2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam	35
2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov	38
2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)	38
2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)	43
2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)	47
2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)	48
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností	50
2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností	50
2.9.2 Vklady prijaté od domácností	51
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov	53
2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)	53
2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)	53

2.10.3	Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)	54
2.10.4	Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)	55
3	Kolektívne investovanie – Podielové fondy	57
3.1	Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania	57
3.2	Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov	59
3.2.1	Dlhopisové fondy	59
3.2.2	Akciové fondy	61
3.2.3	Zmiešané fondy	64
3.2.4	Realitné fondy	67
3.2.5	Ostatné fondy	69
4	Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania	72
5	Cenné papiere	77
5.1	Dlhové cenné papiere	77
5.2	Kótované akcie	84
6	Vybrané makroekonomické ukazovatele	88
6.1	Dlhodobá úroková miera	88
6.2	Základné úrokové sadzby	88
7	Metodické poznámky	90
7.1	Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií	90
7.2	Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií	92
7.3	Štatistika podielových fondov	94
7.4	Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov	96
7.5	Štatistika cenných papierov	98
7.5.1	Štatistika vydaných cenných papierov	98
7.5.2	Dlhové cenné papiere	99
7.5.3	Kótované akcie	101
7.6	Dlhodobá úroková miera	101
	Skratky	104
	Slovník	105
	Sektorová klasifikácia	107
	Zoznam dopĺňujúcich liniek	108

Úvodné slovo

Štatistický bulletin – Menová a finančná štatistika je štvrťročnou publikáciou odboru štatistiky Národnej banky Slovenska.

Aktuálne číslo spracováva a analyzuje štatistické údaje za september 2020. Publikácia je zostavovaná za oblasť štatistiky, ktorej údaje sú podkladom pre štatistiky eurozóny Európskej centrálnej banky, Medzinárodného menového fondu, Eurostatu, menových analýz na národnej úrovni, či finančnej stability. V záverečnej kapitole sú sumarizované metodické poznámky za jednotlivé analyzované štatistiky.

Zámerom je zlepšenie prezentovateľnosti údajov, ktoré sú dostupné prostredníctvom internetovej stránky Národnej banky Slovenska na mesačnej a štvrťročnej báze a poskytnutie ucelenejšieho pohľadu na údaje z oblasti menovej a finančnej štatistiky. Štatistický bulletin formou tabuliek, grafov a komentárov poskytuje dostupné agregované údaje, ktoré sú zostavené v súlade s jednotnou metodikou ECB, ako aj podrobné údaje v národnom detaile.

Poskytované informácie obsahujú spracované údaje, ktoré sú predkladané tuzemskými finančnými inštitúciami, konkrétne bankami a pobočkami zahraničných bánk, subjektmi kolektívneho investovania, obchodníkmi s cennými papiermi, lízingovými spoločnosťami, faktoringovými spoločnosťami a spoločnosťami splátkového financovania.

Publikácia je dostupná v elektronickej verzii prostredníctvom našej internetovej stránky (www.nbs.sk) a zverejňovaná je vo formáte PDF.

Dúfame, že aj za pomoci Vás, ako čitateľov a užívateľov takto spracovaných údajov, sa nám podarí zostavovať publikáciu, ktorá Vám uľahčí a urýchli pohľad na existujúce údaje. Vaše pripomienky a námety na jej skvalitňovanie sú preto vítané na mbs@nbs.sk.

Redakčný tím
Menovej a finančnej štatistiky

1 Štruktúra finančného trhu v SR

1.1 Prehľad subjektov

V bankovom sektore pôsobilo ku koncu septembra 2020 celkovo 28 peňažných finančných inštitúcií (S.121+S.122+S.123). Okrem centrálnej banky evidujeme 27 korporácií prijímajúcich vklady (S.122), z čoho je 9 bánk, 14 pobočiek zahraničných bánk a zvyšné sú sporiteľne a úverové družstvá.

V sektore Investičné fondy (S.124) sme zaznamenali pokles počtu subjektov na 89, pričom zmeny nastali v zmiešaných fondoch. Jeden fond vznikol, konkrétne MIX 15, otvorený podielový fond Eurizon Asset Management Slovakia, správ. spol., a.s. a ďalších päť fondov zaniklo zlúčením do iných fondov (Tatra Asset Management, správ. spol., a.s., DynamicAlpha Fund o.p.f.; Konzervatívne portfólio o.p.f. – Prvá Penzijná Správcovská Spoločnosť Poštovej Banky, správ. spol., a.s.; Vyvážené portfólio o.p.f. – Prvá Penzijná Správcovská Spoločnosť Poštovej Banky správ. spol., a.s.; Dynamické portfólio o.p.f. – Prvá Penzijná Správcovská Spoločnosť Poštovej Banky správ. spol., a.s.; Eurofond o.p.f. – Prvá Penzijná Správcovská Spoločnosť Poštovej Banky, správ. spol., a.s.).

V sektore Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125) sa v porovnaní s predošlým štvrťrokom počet subjektov nezmenil. V sektoroch Pomocné finančné inštitúcie (S.126) a Poistovne a penzijné fondy (S.128+S.129) evidujeme mierne zmeny, nakoľko počty subjektov vzrástli po jednom subjekte v skupine správcofských spoločností, obchodníkov s cennými papiermi aj v skupine penzijných fondov.

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR

	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122 + S.123)	28	28	28	28	28
Centrálna banka (S.121)	1	1	1	1	1
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	27	27	27	27	27
Banky	9	9	9	9	9
Pobočky zahraničných bánk	14	14	14	14	14
Sporiteľné a úverové družstvá, organizačné zložky zahraničnej osoby	1	1	1	1	1
Stavebné sporiteľne	3	3	3	3	3
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	91	94	94	93	89
Akciové fondy	13	13	14	14	14
Dlhopisové fondy	20	21	20	19	19
Zmiešané fondy	41	41	41	41	37
Realitné fondy	7	9	9	9	9
Ostatné fondy	10	10	10	10	10
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	169	169	168	168	168
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	42	41	41	41	43
Správčovské spoločnosti	10	10	10	10	11
Dôchodcovské správčovské spoločnosti	6	5	5	5	5
Doplnkové dôchodkové spoločnosti	4	4	4	4	4
Obchodníci s cennými papiermi ¹⁾	22	22	22	22	23
Poistovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	50	47	47	47	48
Poistovne	14	13	12	12	12
Penzijné fondy	36	34	35	35	36

Zdroj: NBS

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správčovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správčovskej spoločnosti.

Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR (mil. EUR)

	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122)	131 910	134 436	134 171	147 124	149 200
Centrálna banka (S.121)	46 210	47 926	48 011	56 851	56 566
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	85 700	86 510	86 160	90 273	92 634
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	7 318	7 498	7 052	7 428	7 626
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	6 834	7 026	6 900	7 004	6 963
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	344	364	383	361	368
Poistovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	18 901	19 089	18 485	19 463	20 011
Poistovne (bez SKP) ¹⁾	7 456	7 366	7 141	7 362	7 403
Penzijné fondy	11 445	11 723	11 344	12 101	12 608

Zdroj: NBS

1) Slovenská kancelária poisťovateľov, zriadená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2 Pracovníci v bankovom sektore

V polovici tohto roka sme zaevidovali v bankovom sektore spolu 19 807 pracovníkov. Oproti predošlému roku toho istého obdobia je to o 888 pracovníkov menej, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 4,29 % pokles.

Keď porovnáme údaje s predošlým kvartálom, bankový sektor vtedy zamestnával 20 116 ľudí, v aktuálnom štvrtroku je to o 309 ľudí menej, čo predstavuje pokles o 1,54 %. Klesajúci trend pozorujeme už od druhej polovice roka 2019.

Počet pracovníkov centrálnej banky v aktuálnom štvrtroku mierne stúpol na počet 1 112.

Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR									
	2018		2019				2020		
	30. 9.	31. 12.	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.	31. 3.	30. 6.	30. 9.
Bankový sektor spolu	20 573	20 649	20 615	20 581	20 695	20 502	20 279	20 116	19 807
Centrálna banka	1 102	1 110	1 111	1 105	1 114	1 109	1 105	1 109	1 112
Banky a pobočky zahraničných bánk spolu	19 471	19 539	19 504	19 476	19 581	19 393	19 174	19 007	18 695
z toho: Banky	17 777	17 820	17 785	17 752	17 864	17 687	17 452	17 287	16 980
z toho: Pobočky zahraničných bánk	1 694	1 719	1 719	1 724	1 717	1 706	1 722	1 720	1 715

Zdroj: NBS

1.3 Štruktúra základného imania bánk

Podiel tuzemského základného imania na celkovom upísanom základnom imaní bánk sa v sledovanom štvrtroku medziročne zvýšil, z hodnoty 5,06 % k 30.09.2019 na 6,21 % k 30.09.2020.

Z 27 tuzemských úverových inštitúcií je u 8 subjektov ku koncu štvrtroka, súčasťou štruktúry upísaného základného imania aj tuzemské základné imanie, pričom dve banky (ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. a Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.) pôsobia so 100 % podielom tuzemského kapitálu.

Podiel zahraničného základného imania na celkovom upísanom základnom imaní tuzemských bánk naopak medziročne klesol a to z 94,94 % k 30.09.2019 na úroveň 93,79 % k 30.09.2020.

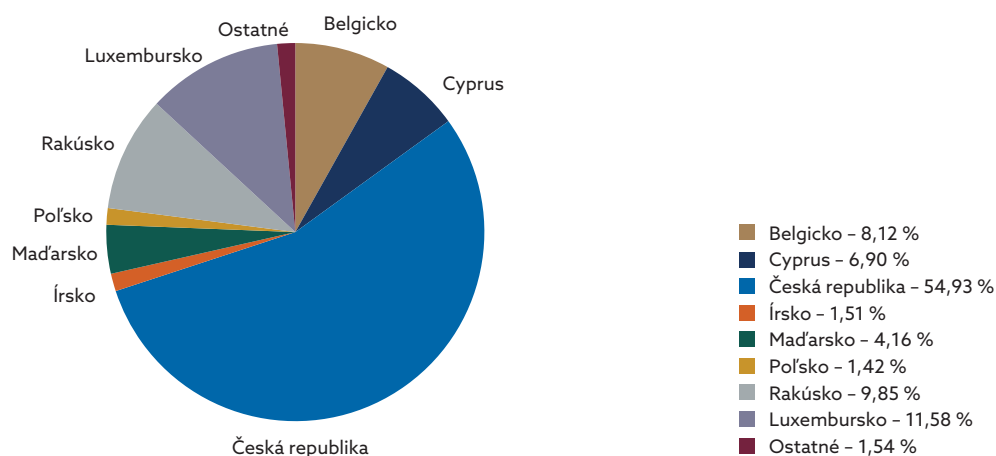
Napriek poklesu tohto podielu na celkovom základnom imaní úverových inštitúcií, vzrástol jeho objem k 30.09.2020 v absolútnom vyjadrení o 43,92 mil. €, respektíve v relatívnom vyjadrení o 1,22 %.

Najväčší príspevok na tomto náraste mal zahraničný kapitál z Českej republiky. K 30.09.2020 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sa zvýšil podiel kapitálu Českej republiky z 54,53 % na 54,93 % (nárast o 38,31 mil. €) na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk. Kapitál z ČR sa posilnil predovšetkým v rámci skupiny pobočiek zahraničných bánk.

V grafoch 1 a 2 skupina tzv. ostatných krajín predstavuje všetky krajiny, ktoré majú podiel na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk menší ako 1 % (Kanada, Holandsko, Nemecko, Švajčiarsko, Taliansko, Veľká Británia, USA, Francúzsko, Rumunsko, Srbsko, Švédsko). V sledovanom období vykazujú ostatné krajiny objem 56,06 mil. €, čo dosahuje 1,54 % na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk.

Graf 1

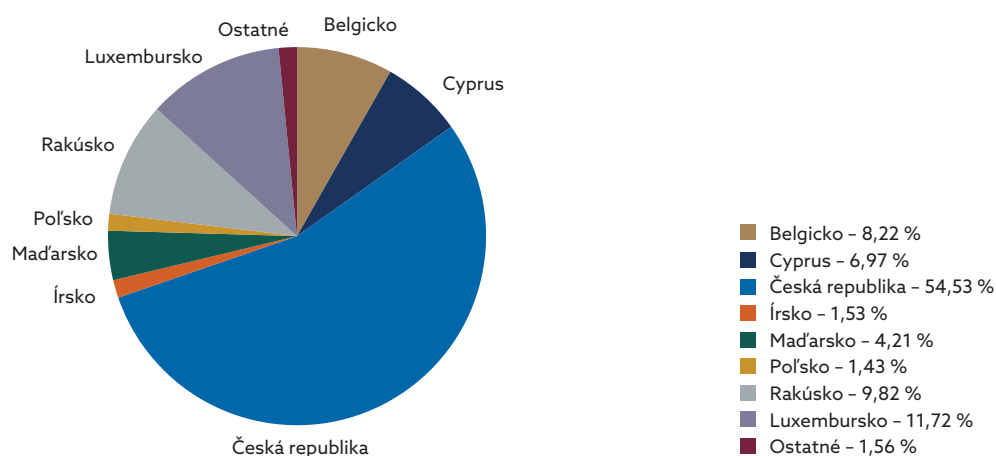
Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 30.09.2020

Zdroj: NBS

Graf 2

Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 30.09.2019

Zdroj: NBS

2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií

2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva

Celkové aktíva bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR (bez NBS, ďalej len „úverových inštitúcií“) ku koncu septembra 2020 predstavovali 92.6 mld. €. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 8 % (o 6.9 mld. €) predovšetkým vplyvom vyššieho stavu úverových pohľadávok, ale aj cenných papierov iných ako akcie a podielové listy.

Najväčší podiel na celkových aktívach (81,4 %), k 30.09.2020 medziročne vyšší o 0,3 p. b., pripadal na úverové pohľadávky. Ich stav medziročne vzrástol o 8,5 % (o 5,9 mld. €), čo bolo najviac ovplyvnené dlhodobými pohľadávkami s lehotou splatnosti nad 5 rokov (rast o 3,7 mld. €). Rástli tak tiež úverové pohľadávky s lehotou splatnosti do 1 roka (o 2,9 mld. €). Naopak krátkodobé pohľadávky od 1 roka do 5 rokov ku koncu septembra 2020 medziročne poklesli o 9,9 % (o 0,7 mld. €).

Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy ku koncu III. štvrťroka 2020 predstavoval 13 % aktív a medziročne vzrástol o 0,45 p. b.. Objem uvedených cenných papierov v portfóliu úverových inštitúcií medziročne vzrástol o takmer 12 % (o 1,3 mld. €) hlavne v dôsledku vyššieho stavu cenných papierov s lehotou splatnosti nad 2 roky (rast o 0,8 mld. €) a cenných papierov dobou splatnosti do 1 r (rast o 0,5 mld. EUR). Cenné papiere s lehotou splatnosti od 1 do 2 r banky vo svojom portfóliu držali v minimálnej miere.

Podiel akcií a iných majetkových účastí na aktívach ku koncu septembra 2020 tvoril 0,9 % aktív a oproti úrovni rovnakého obdobia predchádzajúceho roka sa mierne znížil. Medziročne stav akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií vzrástol o 4,5 %.

Podiel ostatných aktív (vrátane fixných aktív) na celkových aktívach ku koncu tretieho štvrťroka 2020 predstavoval 3,8 % a oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sa znížil o 0,7 p. b.. Objem ostatných aktív (vrátane fixných aktív) medziročne poklesol o 0,3 mld. €.

Peňažné prostriedky v pokladniciach úverových inštitúcií predstavujú ku koncu druhého štvrťroka 2020 približne len 1 % aktív.

Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR (stav v tis. EUR)

	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
A K T Í V A CELKOM	85 700 447	86 510 008	86 160 360	90 272 696	92 633 830
Pokladnica	834 315	984 354	1 056 890	886 211	848 615
Úverové pohľadávky	69 447 623	69 869 300	69 812 265	73 018 116	75 358 877
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	10 809 607	11 281 617	11 193 044	12 664 054	12 103 944
Akcie a iné majetkové účasti (vrátane podielových listov FPT)	769 723	827 412	737 514	804 747	804 484
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	3 839 179	3 547 325	3 360 647	2 899 568	3 517 910

Zdroj: NBS

1) Úverové pohľadávky vrátane vkladov úverových inštitúcií uložených u iných subjektov a neobchodovateľných cenných papierov

2) Aktíva celkom – znížené o oprávky a neznižené o opravné položky

Graf 3

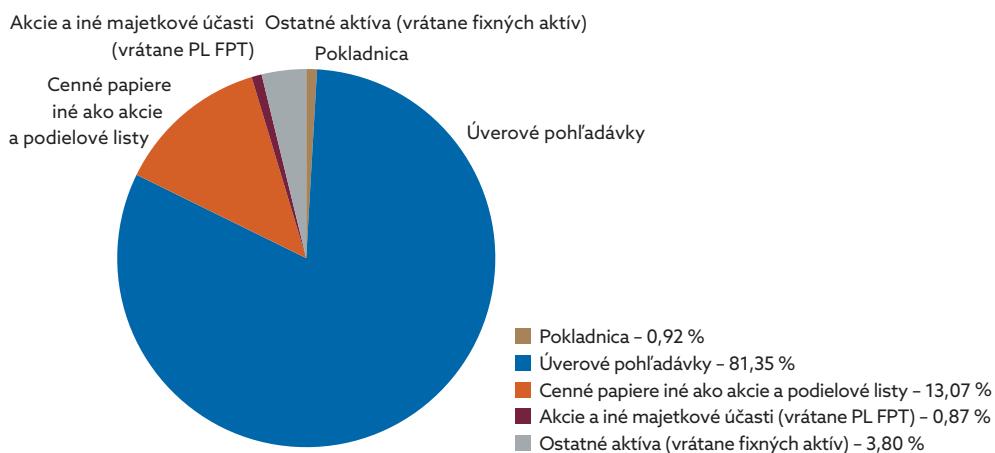
Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 30.09.2020

Zdroj: NBS

Graf 4

Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 30.09.2020

Zdroj: NBS

2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva

Celkové pasíva úverových inštitúcií ku koncu septembra 2020 predstavovali 92,6 mld. €. Medziročný nárast ich stavu o 8 % (o 6,9 mld. €) bol najviac ovplyvnený vyšším stavom prijatých úverov a vkladov.

Najväčší podiel na celkových pasívach pripadal na vklady a prijaté úvery (78 %) a ich podiel na celkových pasívach sa oproti septembru 2019 zvýšil o 0,9 p. b.. Medziročný nárast ich stavu o 9,35 % (o 6,2 mld. €) bol spôsobený predovšetkým zvýšením prijatých vkladov a úverov s lehotou splatnosti do jedného roka.

Podiel kapitálu a opravných položiek na pasívach úverových inštitúcií k septembru 2020 mierne poklesol a predstavoval 12 %. Objem kapitálu a opravných položiek vzrástol ku koncu septembra 2020 pri porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka o 6 % (o 0,6 mld. €).

Podiel emitovaných dlhových cenných papierov na pasívach úverových inštitúcií oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástol a predstavoval 7,5 % pasív. Objem emitovaných dlhových cenných papierov ku koncu septembra 2020 predstavoval na bilancii bánk 7 mld. € a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka vzrástol o 5 % (o 0,3 mld. €) najmä v dôsledku rastu emitovaných dlhových cenných papierov nad 2 roky.

Podiel ostatných pasív na celkových pasívach úverových inštitúcií predstavuje 2,6 %. Hodnota ostatných pasív k septembru 2020 medziročne poklesla o 7,4 % (o 0,2 mld. €).

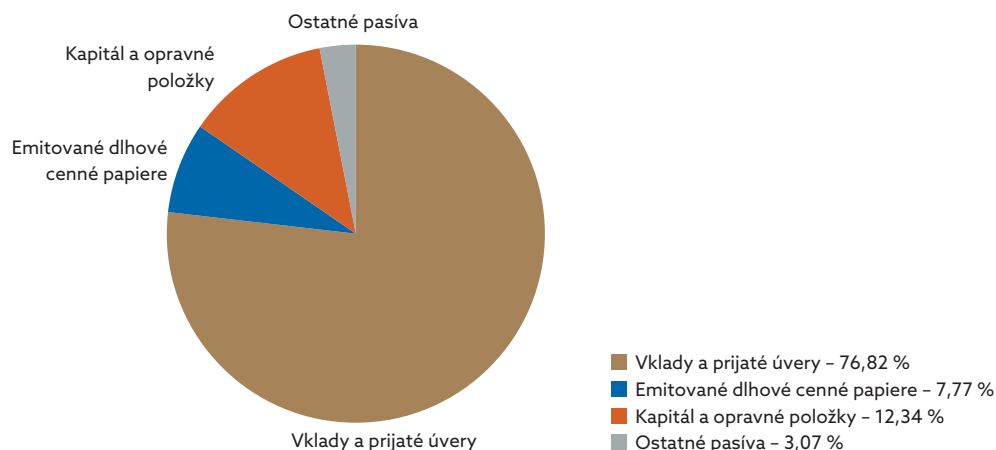
Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií (stav v tis. EUR)

	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
P A S Í V A CELKOM	85 700 447	86 510 008	86 160 360	90 272 696	92 633 830
Vklady a prijaté úvery	65 837 530	66 859 669	66 369 904	69 367 811	71 995 057
Emitované dlhové cenné papiere	6 656 315	7 033 164	6 744 657	7 150 612	6 992 557
Kapitál a opravné položky	10 571 673	10 714 913	10 803 612	10 962 117	11 205 671
Ostatné pasíva	2 634 929	1 902 262	2 242 187	2 792 156	2 440 545

Zdroj: NBS

Graf 5

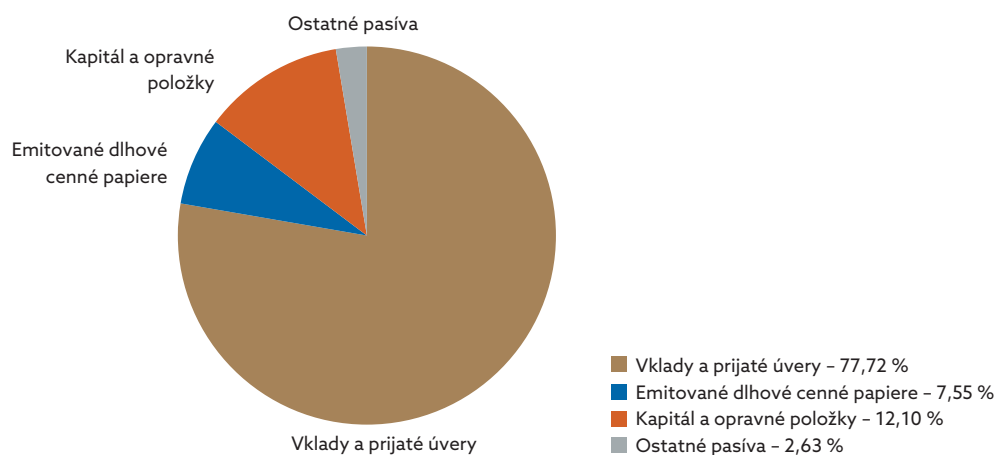
Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 30.09.2020

Zdroj: NBS

Graf 6

Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 30.09.2020

Zdroj: NBS

2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z celkových úverových pohľadávok úverových inštitúcií v SR (75 mld. €) najvýraznejší podiel predstavovali pohľadávky voči tuzemským subjektom (90 %). Ich stav ku koncu tretieho štvrťroka 2020 predstavoval 67,7 mld. €. Podiel pohľadávok voči ostatným členským štátom eurozóny tvoril 3 % (2,1 mld. €) a voči zvyšku sveta 7 % (5,5 mld. €).

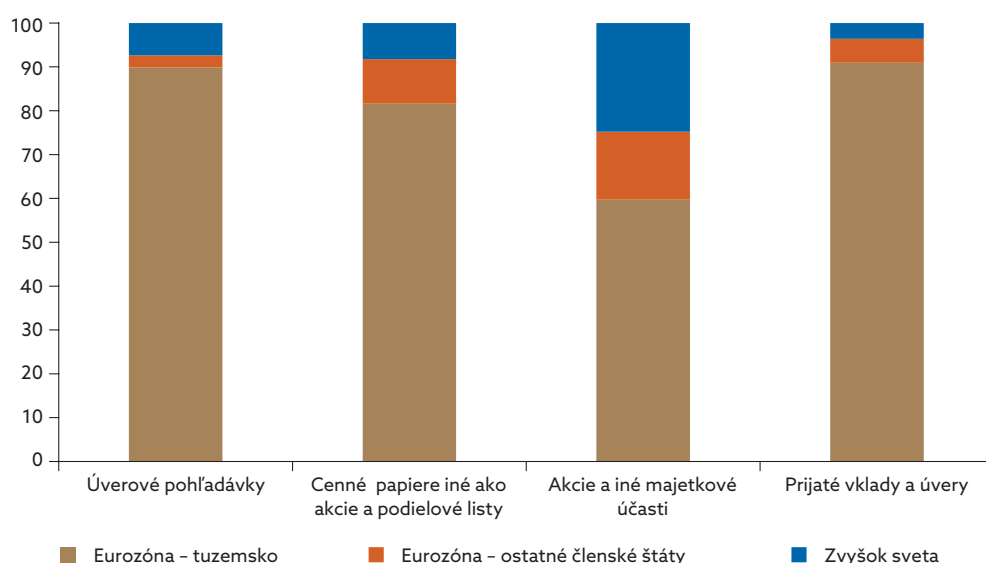
Úverové inštitúcie mali k septembru 2020 vo svojom portfóliu nakúpené cenné papiere iné ako akcie a podielové listy v hodnote 12,1 mld. €. Výrazný podiel (81,6 %) tvorili cenné papiere tuzemských emitentov (9,9 mld. €). Podiel cenných papierov vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 10,2 % (1,2 mld. €) a zo zvyšku sveta 8,2 % (1 mld. €).

Z celkového objemu akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií (0,8 mld. €), najväčší podiel pripadal na tuzemské cenné papiere a účasti (60 % resp. 0,5 mld. €). Majetkové cenné papiere emitované emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny tvorili 15 % a zo zvyšku sveta 25 %.

Prijaté vklady a úvery ku koncu septembra 2020 predstavovali hodnotu 72 mld. €. Z toho 91 % pripadalo na prijaté vklady a úvery od tuzemských subjektov (65,5 mld. €). Podiel veriteľov úverových inštitúcií v SR z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 5 % (3,9 mld. €) a zo zvyšku sveta 4 % (2,6 mld. €).

Graf 7

Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 30.09.2020 (%)

Zdroj: NBS

2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z **tuzemských** úverových pohľadávok (67,7 mld. €) ku koncu tretieho štvrt'roka 2020 najviac (92 %) tvorili pohľadávky voči ostatným sektorom, t.j. sektorom iným ako peňažné finančné inštitúcie a verejná správa. Z ich objemu (62,2 mld. €) najviac predstavovali pohľadávky voči domácnostiam a neziskovým inštitúciám slúžiacim domácnostiam spolu a voči nefinančným spoločnostiam.

Podiel pohľadávok voči tuzemským peňažným finančným inštitúciám na celkovom stave tuzemských úverových pohľadávok tvoril iba 7 % (4,5 mld. €) a voči tuzemskej verejnej správe 2 % (1 mld. €).

Z tuzemských cenných papierov iných ako akcie a podielové listy, ktoré mali úverové inštitúcie k septembru 2020 vo svojom portfóliu v objeme 9,9 mld. €, najväčší podiel (89 %, t.j. 8,8 mld. €) tvorili dlhové cenné papiere emitované sektorom verejnej správy.

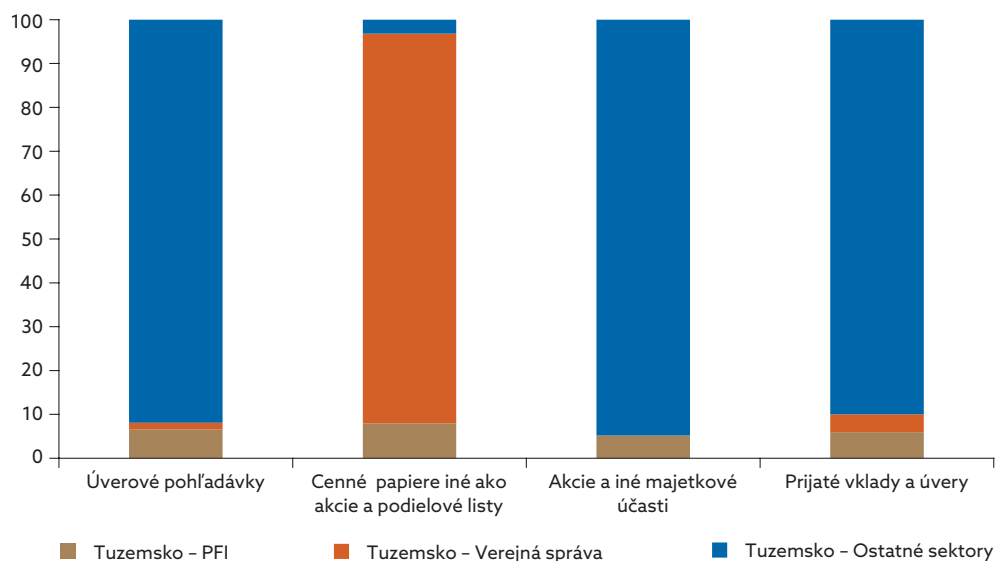
Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy emitovaných tuzemskými PFI predstavoval 8 % a emitovaných ostatnými tuzemskými sektormi 3 %.

Hodnota tuzemských akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov/akcií vydaných investičnými fondmi) v portfóliu úverových inštitúcií predstavovala cca 0,5 mld. €. Z toho na ostatné sektory pripadalo 95 %. Podiel majetkových cenných papierov emitovaných tuzemskými PFI vo vlastníctve úverových inštitúcií v SR tvoril 5 %.

Objem vkladov a úverov prijatých od tuzemských subjektov ku koncu sledovaného obdobia dosiahol 65,5 mld. €. Najvyšší podiel (90 %) tvorili vklady ostatných sektorov, predovšetkým domácností. Vklady a úvery prijaté od tuzemskej verejnej správy predstavovali 4 %. Tuzemské PFI sa na celkovom objeme prijatých tuzemských vkladov a úverov podieľali 6 %.

Graf 8

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 30.09.2020 (%)

Zdroj: NBS.

Poznámka: Sektor protistrany (od 31.12.2014 podľa ESA 2010):

1) Peňažné finančné inštitúcie – PFI (S.121 + S.122 + S.123)

2) Verejná správa (S.13)

3) Ostatné sektory = Investičné fondy iné ako fondy peňažného trhu (S.124) + Ostatné finančné korporácie (S.125+S.126+S.127) + Poisťovacie korporácie (S.128) + Penzijné fondy (S.129) + Nefinančné spoločnosti (S.11) + Domácnosti a Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 a S.15).

Úverové pohľadávky úverových inštitúcií v SR voči **ostatným členským štátom eurozóny** ku koncu tretieho štvrťroka 2020 predstavovali 2,1 mld. €. Pohľadávky voči ostatným sektorom (1,3 mld. €) predstavovali 62 %, kým sektor peňažných finančných inštitúcií sa na pohľadávkach voči ostatným členským štátom eurozóny podieľal 38 %.

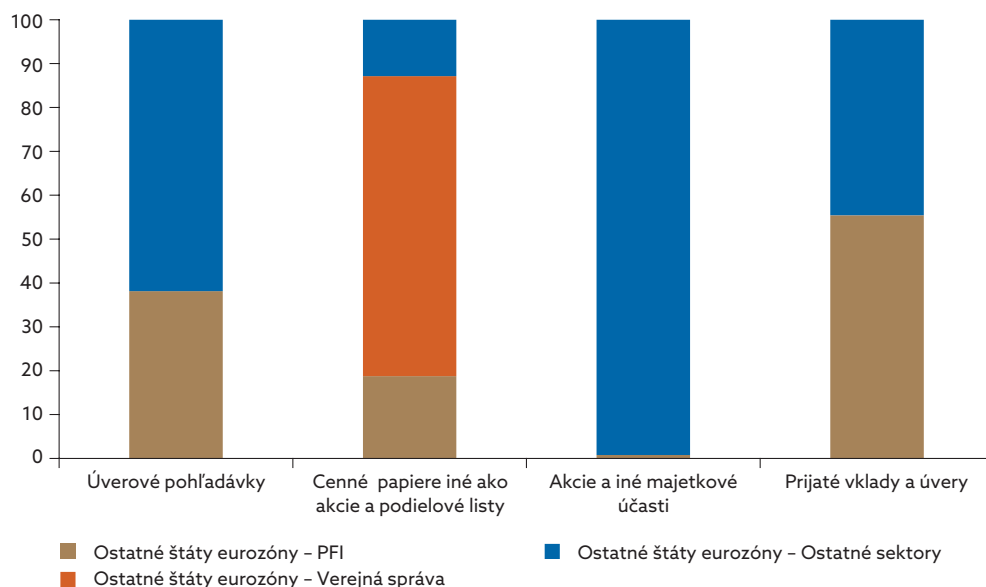
Hodnota cenných papierov iných ako akcie a podielové listy, vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny, ktoré mali úverové inštitúcie v SR vo svojom portfóliu ku koncu septembra 2020, predstavovala 1,2 mld. €. Z toho 68 % pripadalo na cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (0,8 mld. €), 19 % na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami (0,2 mld. €) a 13 % na cenné papiere emitované ostatnými sektormi.

Hodnota akcií a iných majetkových účastí (vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny) v majetku úverových inštitúcií v SR bola 0,1 mld. €. Z toho majetkové cenné papiere emitované ostatnými sektormi tvorili 99 % a peňažnými finančnými inštitúciami zvyšných 1 %.

Vklady a úvery prijaté od rezidentov ostatných členských štátov eurozóny predstavovali 3,9 mld. €. Najvyšší podiel (55 %) pripadal na vklady a úvery prijaté od peňažných finančných inštitúcií (2,2 mld. €). Vklady ostatných sektorov tvorili 45 % (1,8 mld. €) všetkých vkladov.

Graf 9

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 30.09. 2020 (%)

Zdroj: NBS

Úverové pohľadávky voči **zvyšku sveta** ku koncu septembra 2020 predstavovali 5,5 mld. €. Najvyšší podiel (65 %) tvorili pohľadávky voči peňaž-

ným finančným inštitúciám (3,6 mld. €). Na ostatné sektory pripadalo 35 % (2 mld. €).

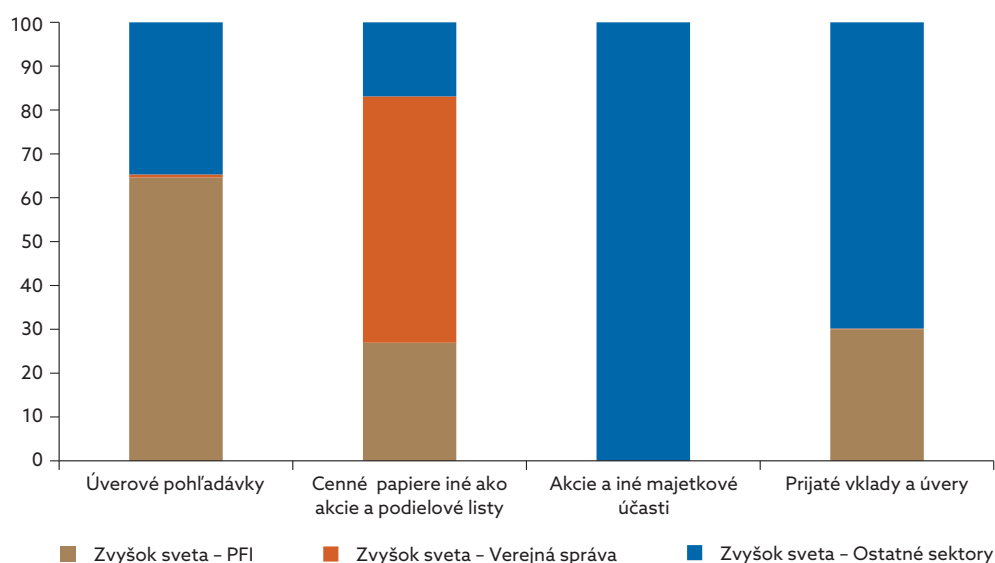
Úverové inštitúcie v SR mali vo svojom portfóliu cenné papiere iné ako akcie a podielové listy vydané rezidentmi zvyšku sveta v objeme 1 mld. €. Z nich 56 % tvorili cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (0,6 mld. €). Na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami pripadalo 27 % a ostatnými sektormi 17 %.

Hodnota akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií v SR emitovaných rezidentmi zvyšku sveta predstavovala 0,2 mld. €. Tvorili ju výhradne majetkové cenné papiere emitované ostatnými sektormi, (t.j. sektormi inými ako peňažné finančné inštitúcie a verejná správa).

Vklady a úvery prijaté od rezidentov zvyšku sveta dosiahli ku koncu septembra 2020 objem 2,6 mld. €. Na ostatné sektory pripadalo 70 % (1,8 mld. €), na peňažné finančné inštitúcie 30 % (0,8 mld. €). Podiel vkladov a úverov prijatých od verejnej správy bol zanedbateľný.

Graf 10

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 30.09.2020 (%)

Zdroj: NBS

2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií

Celkové **aktíva úverových inštitúcií** medziročne vzrástli ku koncu každého štvrťroka od tretieho štvrťroka 2019. Najvýraznejší medziročný nárast v sledovanom období dosiahli ku koncu 3. štvrťroka 2020, kedy sa ich stav medziročne zvýšil o 8 % (o 6,9 mld. €).

Úverové pohľadávky sa medziročne najviac zmenili v 3. štvrťroku 2020, keď ich stav medziročne vzrástol o 8,5 % (o 5,9 mld. €) predovšetkým v dôsledku vyššieho objemu pohľadávok s lehotou splatnosti nad 5 rokov (o 3,7 mld. €), hoci aj stav úverových pohľadávok s lehotou splatnosti do 1 roka vykázal medziročný nárast (o 2,9 mld. €)

Pri držbe cenných papierov iných ako akcie a podielové listy v portfóliu úverových inštitúcií sme mohli v posledných štyroch štvrťrokoch sledovať medziročný rast. V druhom štvrťroku 2020 sme zaznamenali medziročný rast o takmer 23 %.

Stav akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov investičných fondov) bol ku koncu jednotlivých štvrťrokov hodnoteného obdobia pomerne nízky (najvyššiu hodnotu mal k 31.12.2019, kedy dosiahol 0,8 mld. €). Medziročne sa najviac zmenil ku koncu posledného štvrťroka 2019, kedy medziročne vzrástol o 26 % (o 0,2 mld. €).

Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív) vykázali najväčšiu medziročnú zmenu ku koncu 3. štvrťroka 2019, keď sa ich stav medziročne zvýšil o 31 % (o 0,9 mld. €). Ich dynamika je však pomerne nestabilná, keď napríklad k júnu 2020 sme pri danej položke zaznamenali medziročný pokles o 20 %.

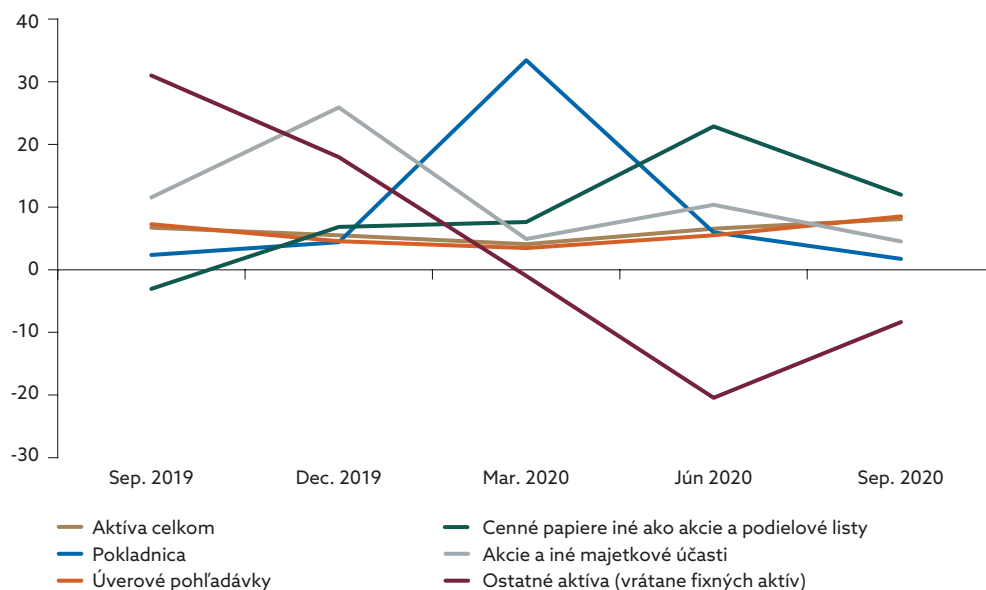
Stav hotovosti v pokladniciach úverových inštitúcií sa v percentuálnom vyjadrení medziročne najvýraznejšie zmenil v prvom štvrťroku 2020, keď medziročne vzrástol o viac ako tretinu.

Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív (%)					
	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
A K T Í V A CELKOM	6,69	5,50	4,10	6,55	8,09
Pokladnica	2,37	4,41	33,40	5,98	1,71
Úverové pohľadávky	7,27	4,54	3,46	5,51	8,51
Úver. pohľadávky do 1R	8,05	-1,47	-6,27	6,54	20,16
Úver. pohľadávky nad 1R do 5R	-1,72	-3,71	-5,82	-12,34	-9,94
Úver. pohľadávky nad 5R	8,48	7,69	7,88	7,88	7,68
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	-3,06	6,81	7,62	22,86	11,97
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy do 1R	-23,14	47,72	35,57	529,42	305,49
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 1R do 2R					
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 2R	-2,65	5,59	6,63	14,19	7,20
Akcie a iné majetkové účasti	11,55	25,88	4,91	10,35	4,52
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	30,98	17,98	-0,99	-20,44	-8,37

Zdroj: NBS

Graf 11

Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

Celkové **pasíva úverových** v priebehu posledných štvrtrokov medziročne rástli. Najvýraznejší medziročný nárast v sledovanom období dosiahli ku koncu 3. štvrtroka 2020, kedy sa ich stav medziročne zvýšil o 8 % (o 6,9 mld. €).

Prijaté vklady a úvery najrýchlejšie rástli počas tretieho štvrtroka 2020, keď sa medziročne zvýšili 9,35 % (o 6,2 mld. €). Pod daný rast sa podpísal ako rast vkladov a prijatých úverov do 1 r, tak nad 1 r.

Stav emitovaných dlhových cenných papierov sa v sledovanom období medziročne najviac zmenil v poslednom kvartáli 2019, keď vzrástol o 31 % (o 1,7 mld. €) najmä vplyvom vyššieho objemu cenných papierov so splatnosťou nad 2 roky.

Kapitál a opravné položky spolu vykázali najvýraznejšiu medziročnú zmenu ku koncu tretieho štvrtroka 2020. Ich hodnota bola medziročne vyššia o 6 % (o 0,6 mld. €).

Stav ostatných pasív sa v sledovanom období medziročne najviac zmenil ku koncu tretieho štvrtroka 2019, kedy sme zaznamenali ich rast o 43 %.

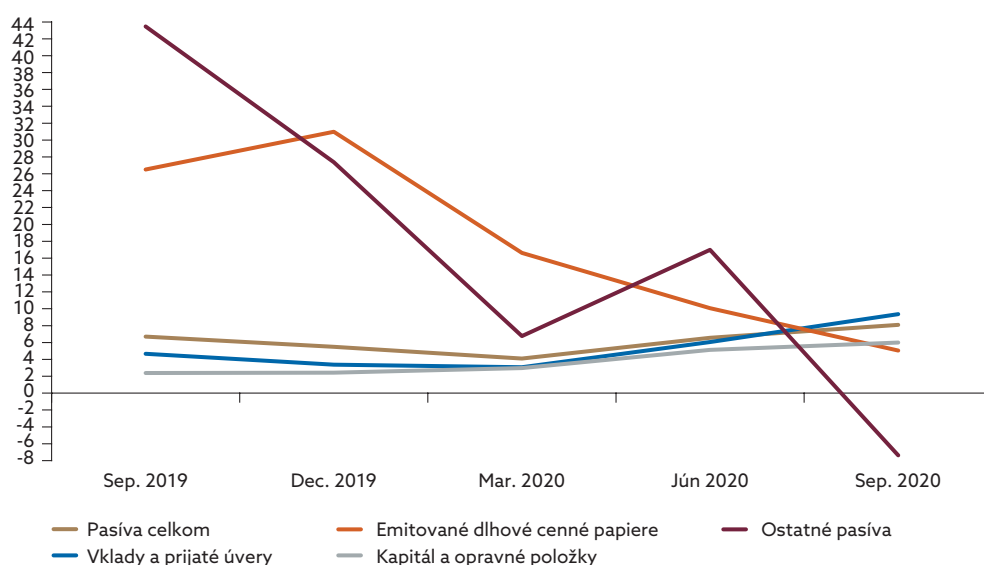
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
P A S Í V A CELKOM	6,69	5,50	4,10	6,55	8,09
Vklady a prijaté úvery	4,67	3,37	3,07	6,05	9,35
Vklady a prijaté úvery do 1R	5,39	5,19	6,05	6,53	8,85
Vklady a prijaté úvery nad 1R	0,95	-6,28	-12,19	3,57	12,05
Emitované dlhové cenné papiere	26,52	30,99	16,63	10,08	5,05
Emitované dlhové cenné papiere do 1R	-89,60	-86,10	-28,99	43,24	-84,60
Emitované dlhové cenné papiere nad 1R do 2R	-98,41	-95,66	-95,55	-100,00	-100,00
Emitované dlhové cenné papiere nad 2R	30,40	32,95	17,44	10,21	5,15
Kapitál a opravné položky	2,39	2,43	2,97	5,12	6,00
Ostatné pasíva	43,47	27,37	6,75	16,98	-7,38

Zdroj: NBS

Graf 12

Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií

2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia v treťom štvrtroku 2020

Podľa dostupných údajov dosiahol kumulovaný zisk v bankovom sektore počas 9 mesiacov roku 2020 hodnotu 313 mil. €. Takto vykázaný zisk predstavuje druhú najnižšiu hodnotu pre vykázaný zisk počas 3 štvrtrokov od začiatku pozorovania v roku 2009. Zisk ku koncu 3. štvrtroka 2020 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka poklesol o 37 %.

Počas celého roka 2019 sme zaznamenali medziročný pokles čistého úrokového výnosu a teda jeho negatívny príspevok k rastu čistého zisku a tento trend pokračoval aj v počas deviatich mesiacov roku 2020.

Pokles čistého úrokového výnosu bol spôsobený predovšetkým poklesom úrokov z cenných papierov, ako aj poklesom výnosov z ostatných úrokov. V roku 2018 sme mohli pozorovať rast nákladov na ostatné úroky, ktoré však od prvého štvrťroka 2019 znova kontinuálne medziročne klesajú.

Kumulatívne za celý rok 2019 môžeme pozorovať medziročný nárast hodnoty čistého neúrokového výnosu, po prvý krát od prvého štvrťroka 2017. Kumulatívne za prvý polrok 2020 čistý neúrokový výnos poklesol o 27 % oproti rovnakému obdobiu minulého roka, ale podľa údajov k septembru 2020 dosiahol neúrokový výnos hodnotu na úrovni predchádzajúceho roka (rast o 0,3 %).

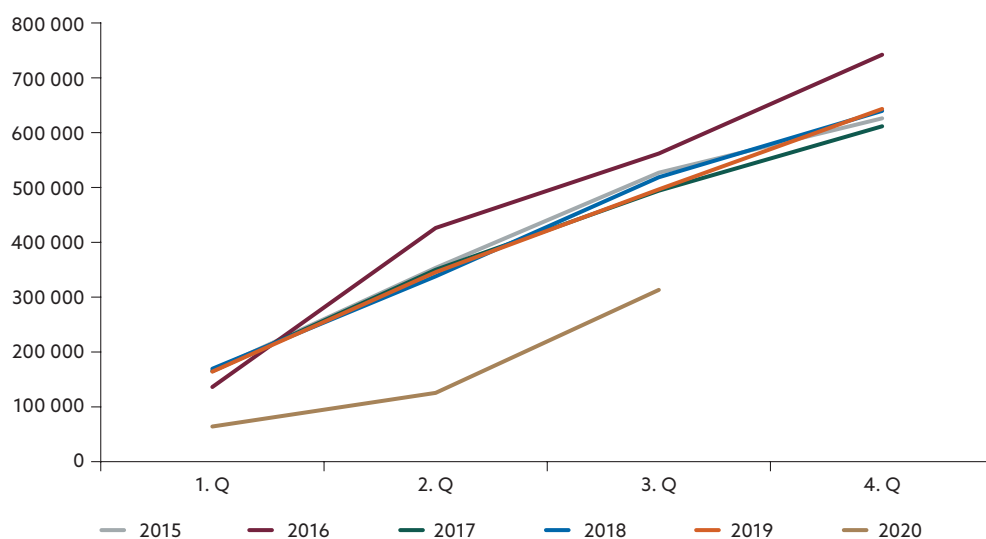
Hlavným zdrojom uvedeného nepravidelného vývoja čistého neúrokového výnosu v roku 2020 boli ostatné prevádzkové náklady, ktorá plynuli hlavne z osobitého odvodu vybraných inštitúcií a príspevkov do rezolučného fondu. Tie v treťom štvrťroku 2020 poklesli o viac ako 80 %.

Všeobecné prevádzkové náklady v roku 2019 mierne vzrástli, ale počas prvých 9 mesiacov roku 2020 poklesli o 2,52 %.

Do septembra 2020 významne vzrástla čistá tvorba rezerv a opravných položiek (t.j. výnosy očistené o náklady), keď sa medziročne zvýšila o 250 %. Daná položka predstavovala stratu vo výške 280 mil. €, čo je násobne vyššia hodnota ako počas celého predchádzajúceho roka.

Graf 13

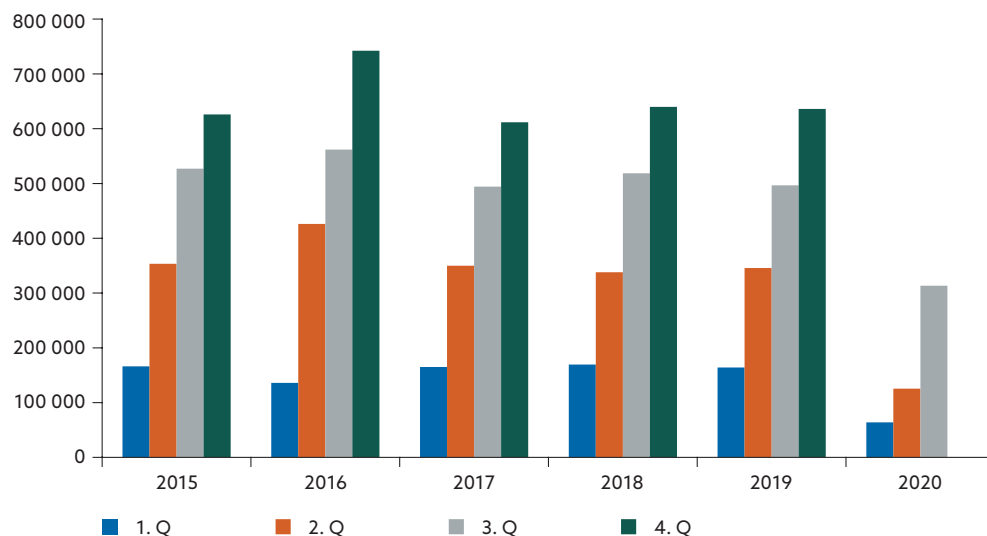
Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 14

Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (tis. EUR)

Zdroj: NBS

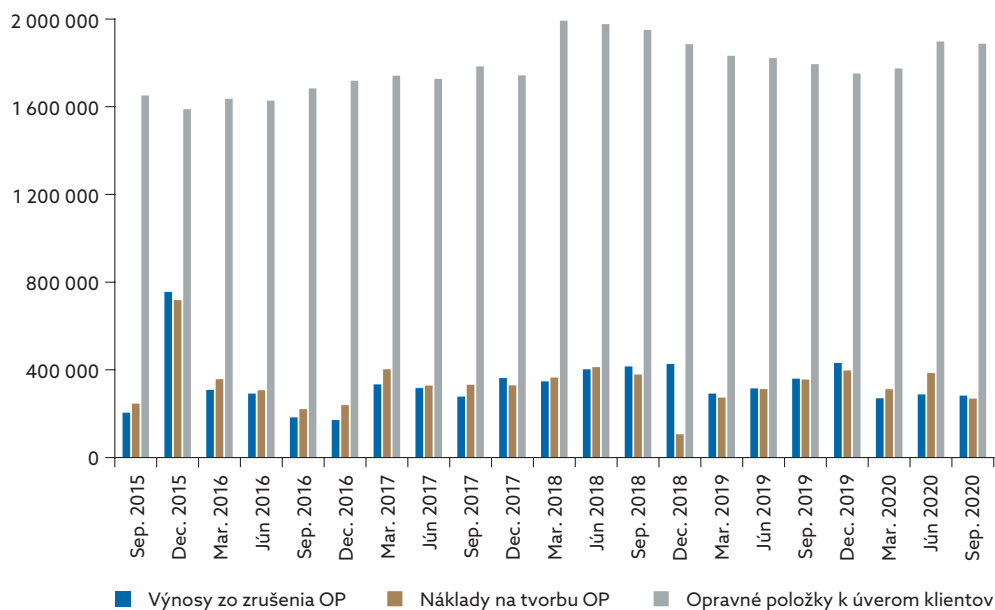
Opravné položky k úverom klientov ku koncu tretieho štvrťroka 2020 medziročne vzrástli o 5,2 %, kým pohľadávky klientov, voči ktorým sú opravné položky tvorené, medziročne vzrástli o 4,9 %. Pohľadávky v eurách tvoria dominantnú časť pohľadávok (takmer 99 %), pričom pohľadávky v eurách voči rezidentom sa pohybujú na úrovni 95 %.

Náklady na tvorbu opravných položiek počas deviatich mesiacov 2020 (kumulatívne) medziročne vzrástli o 2,5 % a výnosy zo zrušenia opravných položiek za rovnaké obdobie poklesli o 13 %.

Pri porovnaní nákladov a výnosov z odpísaných a postúpených pohľadávok voči nebankovým klientom bola počas troch štvrťrokov roku 2020 dosiahnutá čistá strata z postúpenia pohľadávok voči klientom 16 mil. €, pri odpísaných pohľadávkach sme zaznamenali čistú stratu vo výške takmer 37 mil. €.

Graf 15

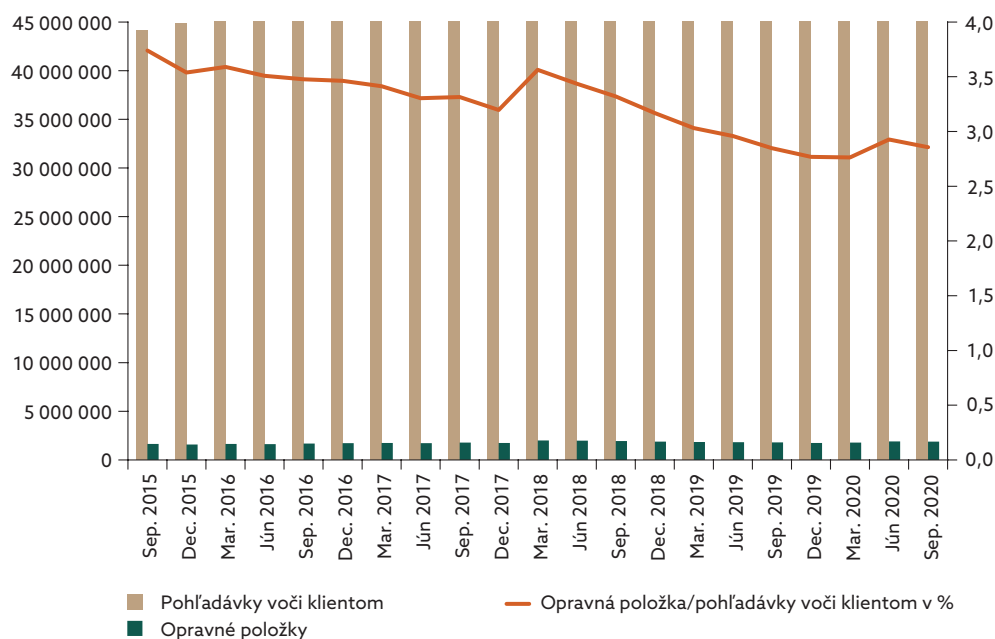
Opravné položky (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 16

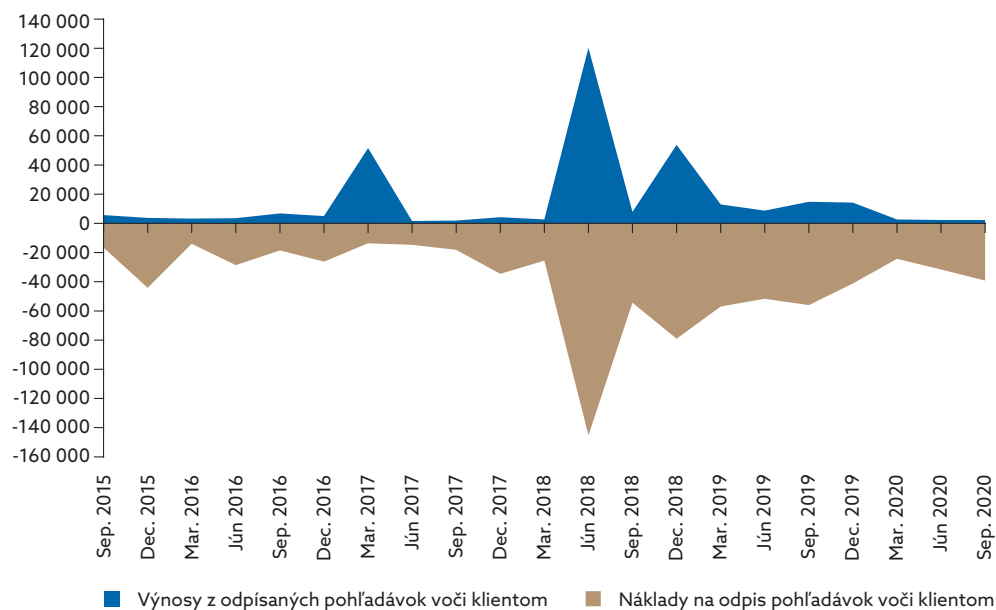
Pohľadávky voči klientom (tis. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 17

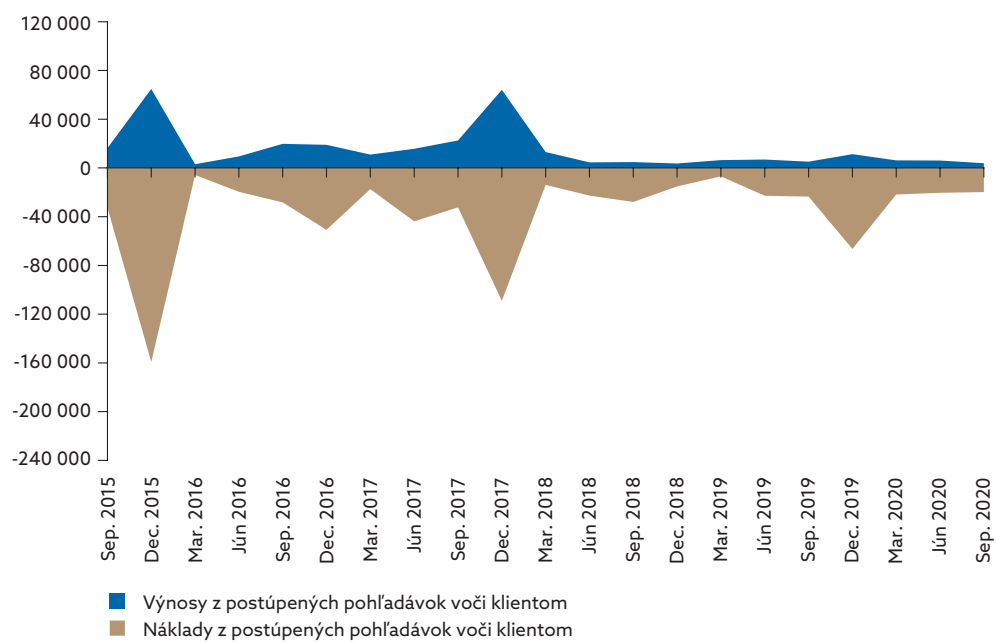
Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 18

Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy (tis. EUR)

Zdroj: NBS

2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou

Vybrané sú výnosy/náklady podľa hlavných činností úverových inštitúcií v porovnaní so ziskom.

Podľa dostupných údajov za tretí štvrťrok 2020 (hodnoty sú vyčíslené agregovane za tri mesiace) sa oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka znížila hodnota výnosov z úrokov z cenných papierov o 10,4 %, čím naďalej pokračuje medziročný pokles z minulosti. Výnosy z úrokov z cenných papierov kontinuálne klesajú už niekoľko rokov

Náklady na úroky z cenných papierov k septembru 2020 (za tretí štvrťrok) medziročne poklesli o 10,1 %.

Výnosy z ostatných úrokov aj v treťom štvrťroku 2020 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka poklesli o 5,9 %.

Pomerne priaznivý vývoj v treťom štvrťroku sme mohli pozorovať v položke čistého neúrokového výnosu. Medzi najvýznamnejšie položky by sme mohli zaradiť vývoj zisku z kurzových rozdielov, poklesu ostatných prevádzkových nákladov, ako aj zisku týkajúceho sa ukončenia vykazovania finančných aktív a záväzkov neoceňovaných reálnou hodnotou cez výsledok hospodárenia.

V treťom štvrťroku 2020 sme mohli pozorovať mierny medziročný pokles v položke výnosov z poplatkov a provízií (o -0,47 %). Náklady na poplatky a provízie však poklesli ešte rýchlejším tempom a to o 1,8 %.

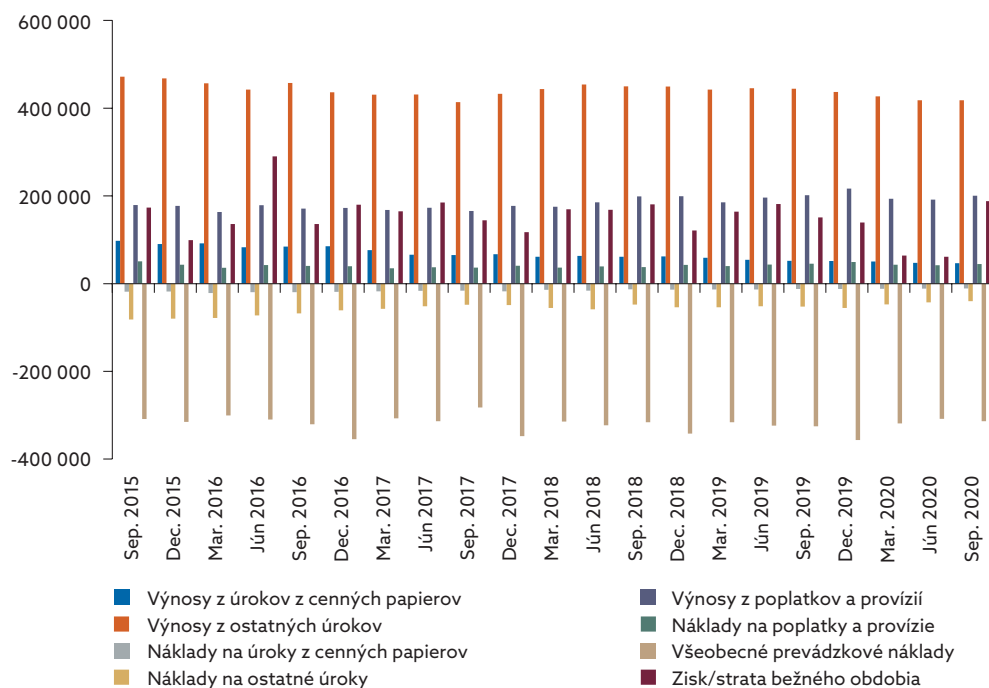
Prijaté dividendy rástli v 3. štvrťroku o 30 %.

Všeobecné prevádzkové náklady sa v treťom štvrťroku 2020 medziročne znížili takmer o 3,6 %.

Zisk bežného obdobia bol v 3. štvrťroku 2020 o takmer štvrtinu vyšší ako zisk v rovnakom období predchádzajúceho roka a predstavoval 188 mil. €.

Graf 19

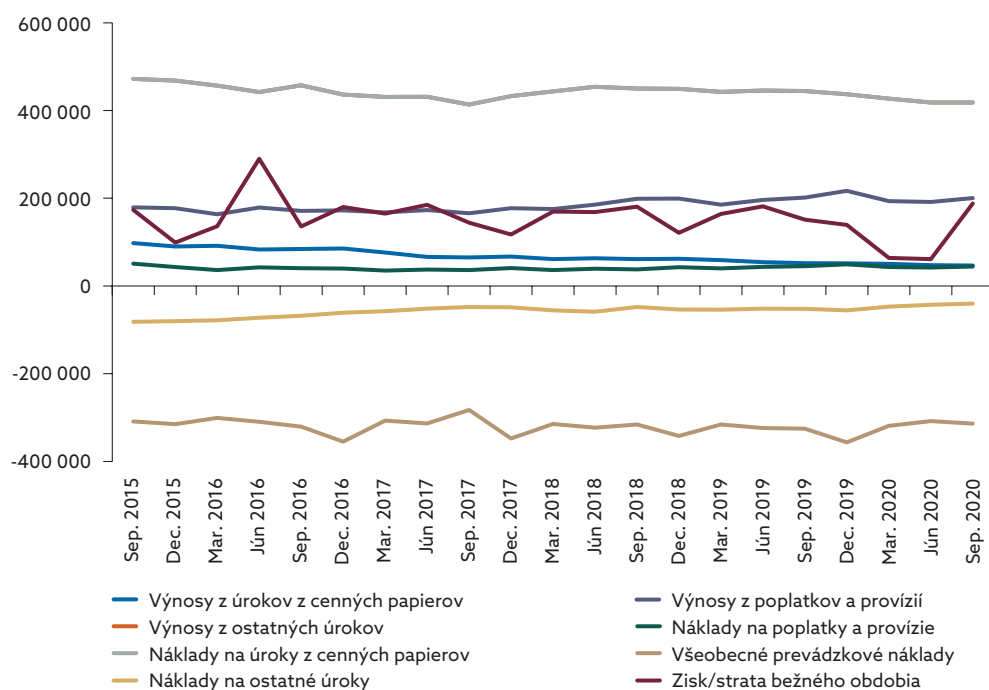
Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia
(tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 20

Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia
(tis. EUR)

Zdroj: NBS

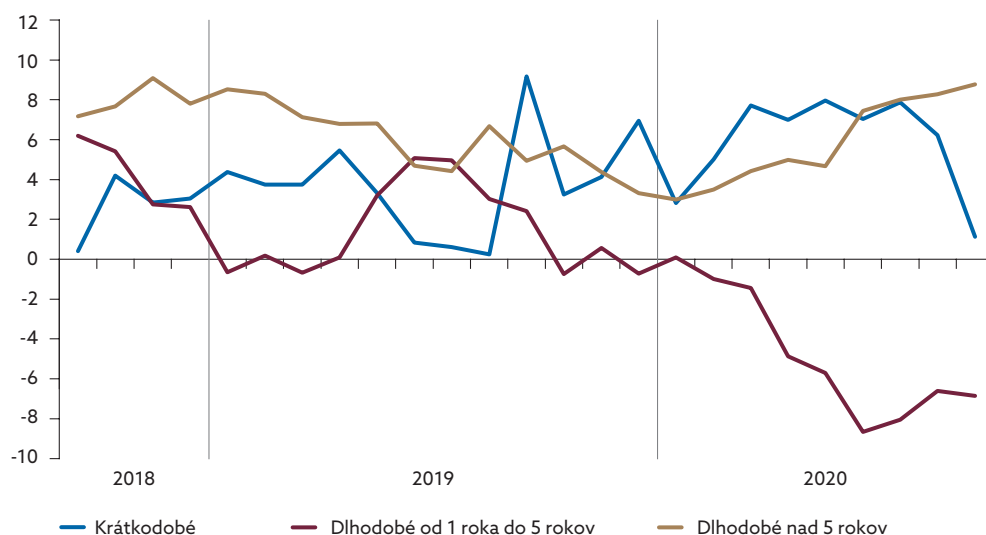
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam

2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti

V priebehu 3. štvrťroku 2020 nastali výrazné medziročné zmeny v objeme poskytnutých úverov nefinančným spoločnostiam. Pri krátkodobých úveroch predstavovalo medziročné tempo rastu úroveň 1,1 %, i keď dynamika rastu je nižšia oproti predchádzajúcemu roku. Pri dlhodobých úveroch od 1 do 5 rokov sme oproti predchádzajúcemu roku zaznamenali tempo poklesu na úrovni 6,9 %. Pri dlhodobých úveroch nad 5 rokov sa medziročné tempo rastu v III. štvrťroku 2020 zvýšilo o 3,9 % p. b., keď sa zvýšilo z hodnoty 4,9 % v septembri 2019 na úroveň 8,8 % v septembri 2020.

Graf 21

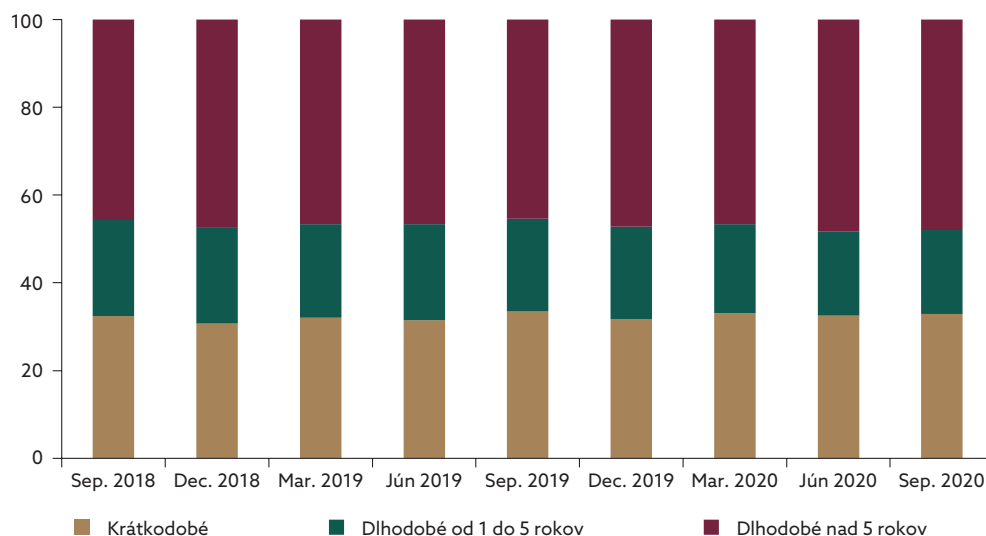
Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 22

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (%)

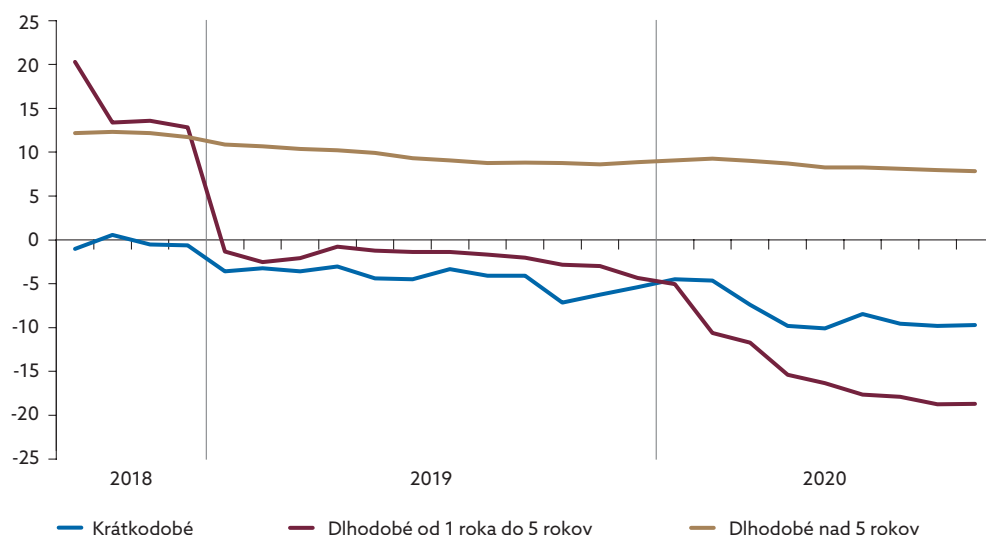
Zdroj: NBS

2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti

Úvery poskytnuté domácnostiam zaznamenali v III. štvrťroku 2020 medziročný rast na úrovni 6,5 %. Najvýraznejšie rástli dlhodobé úvery nad 5 rokov s medziročným rastom o 7,8 %. Dlhodobé úvery od 1 do 5 rokov počas roka 2020 kontinuálne klesajú, pričom v septembri 2020 sa ich pokles zastavil na úrovni 18,7 %. Objem krátkodobých úverov domácnostiam sa oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka znížil o 9,7 %.

Graf 23

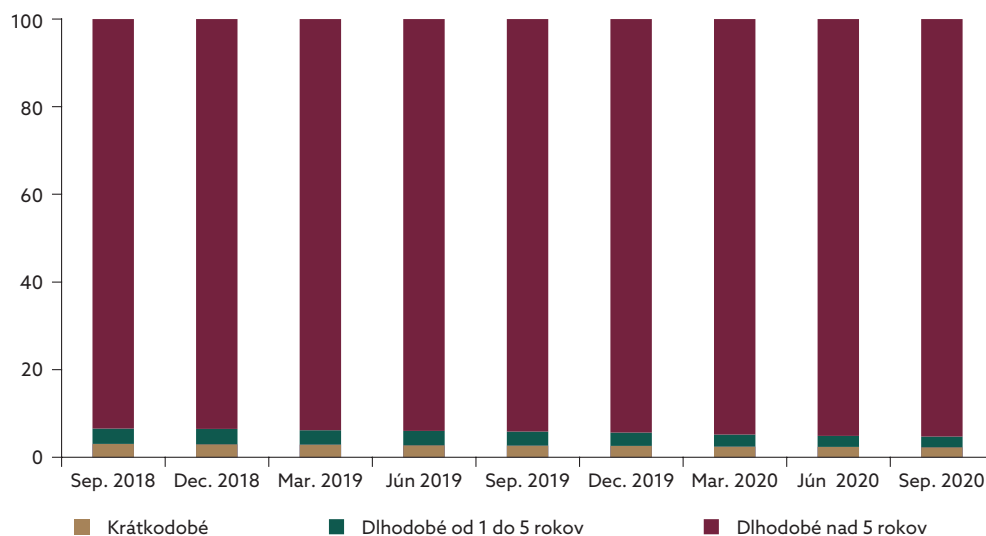
Úvery domácnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 24

Úvery domácnostiam podľa splatnosti (%)

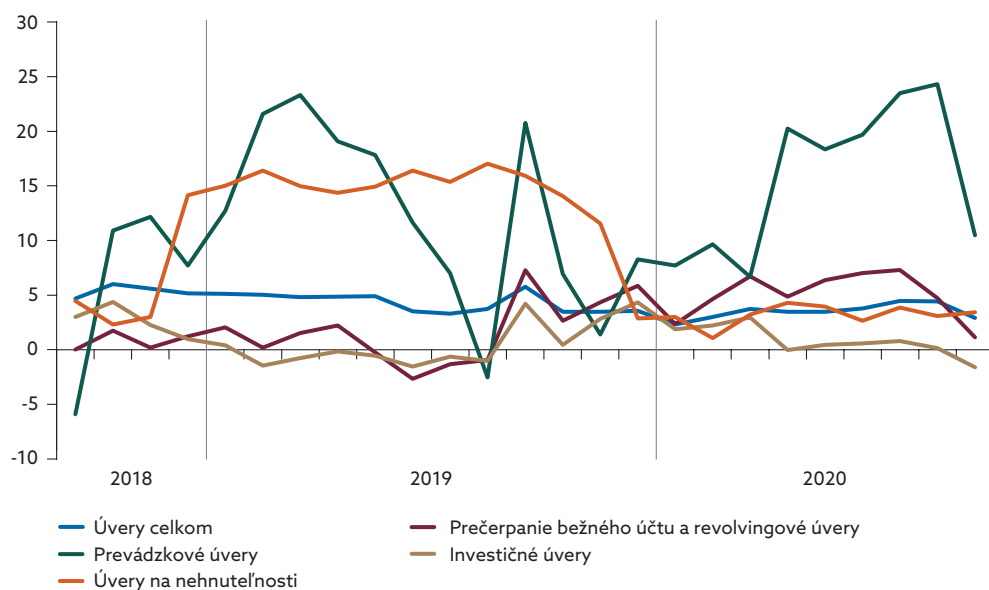
Zdroj: NBS

2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru

Miera rastu úverov nefinančným spoločnostiam naďalej spomaľuje, pričom v III. štvrťroku 2020 sa ich rast pohyboval na úrovni 2,9 %. V kategórii prečerpania a revolvingové úvery sa tempo rastu v septembri 2020 znížilo na úroveň 1,1 % v porovnaní s tým istým mesiacom roku 2019 (7,3 %). Tempo rastu prevádzkových úverov pre nefinančné spoločnosti sa spomalilo, keď sa miera medziročného rastu znížila z 20,7 % v septembri 2019 na 10,5 % ku koncu septembra 2020. Objem investičných úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam zaznamenal od septembra po prvýkrát medziročný pokles na úrovni 1,6 %. Úvery na nehnuteľnosti medziročne vzrástli o 3,4 %.

Graf 25

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

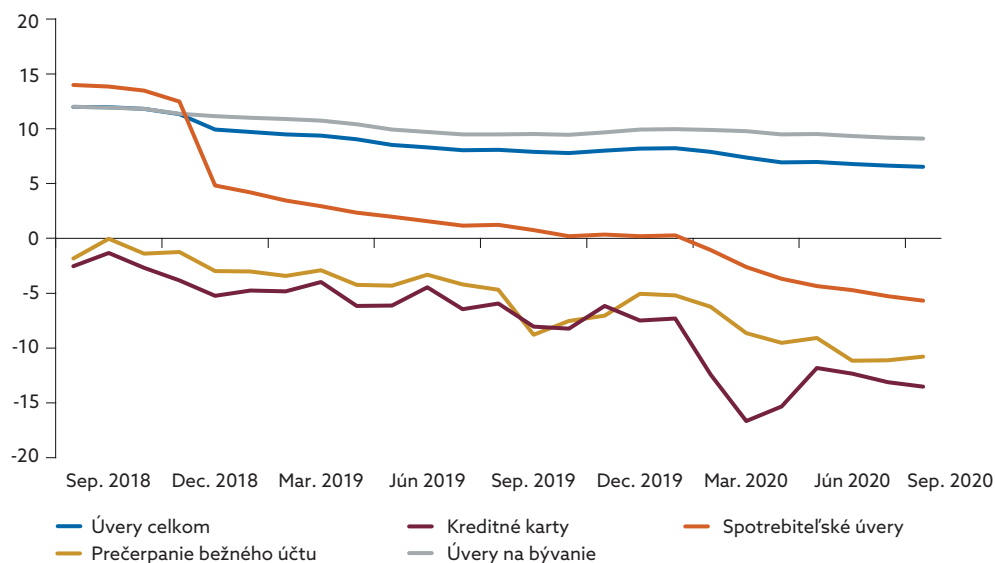
Zdroj: NBS

2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru

Úvery poskytnuté domácnostiam zaznamenali na konci tretieho štvrťroku 2020 medziročný nárast o 6,5 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2019. Hodnota úverov poskytnutých prostredníctvom kreditných kariet zaznamenala v septembri 2020 pokles o 13,5 % a pokračuje tak v poklese od júla 2017. Tempo medziročného poklesu v kategórii prečerpanie bežného účtu vzrástlo na úroveň 10,8 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. Hodnota spotrebiteľských úverov oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka poklesla o 5,7 % a objem úverov na bývanie sa medziročne zvýšil o 9,1 %.

Graf 26

Úvery domácnostiam v podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

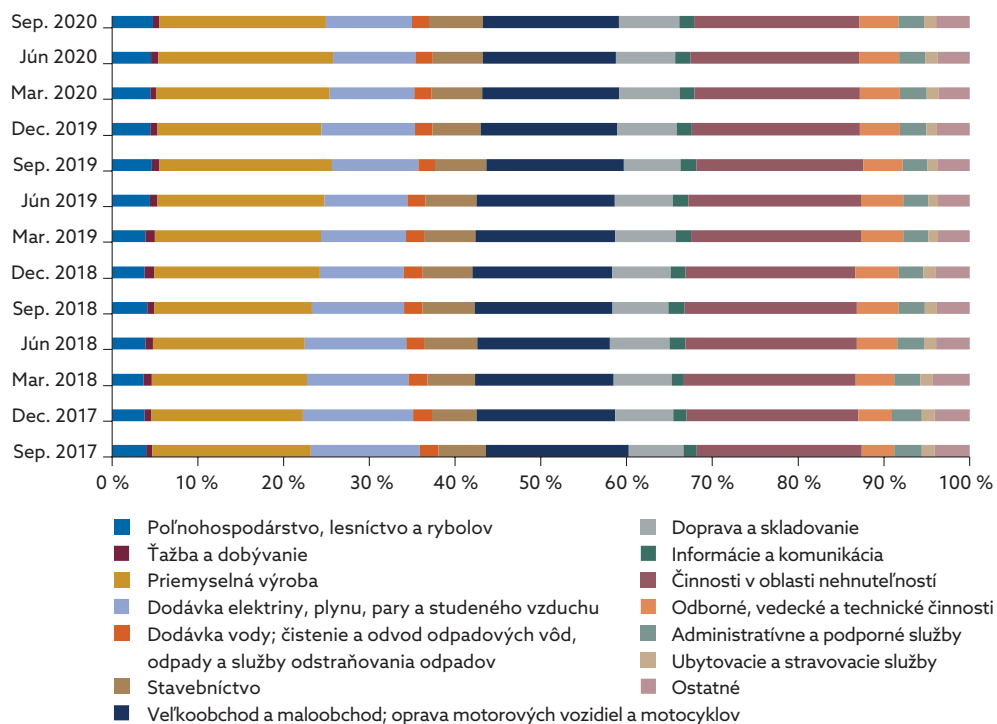
Zdroj: NBS

2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie

Pri úveroch nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie v treťom štvrtroku roku 2020 najväčší podiel dosiahli úvery v oblasti priemyselnej výroby 19,4 %. V oblasti nehnuteľností v septembri 2020 sa úvery zvýšili na hodnotu 19,3 %. Podiel úverov poskytnutých v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu a opráv motorových vozidiel predstavoval 15,9 %.

Graf 27

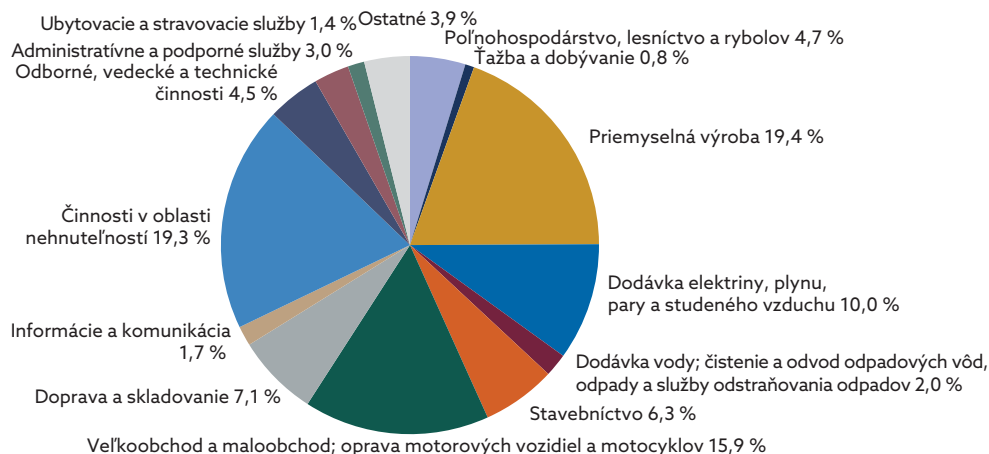
Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti

Zdroj: NBS

Graf 28

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 30.9.2020

Zdroj: NBS

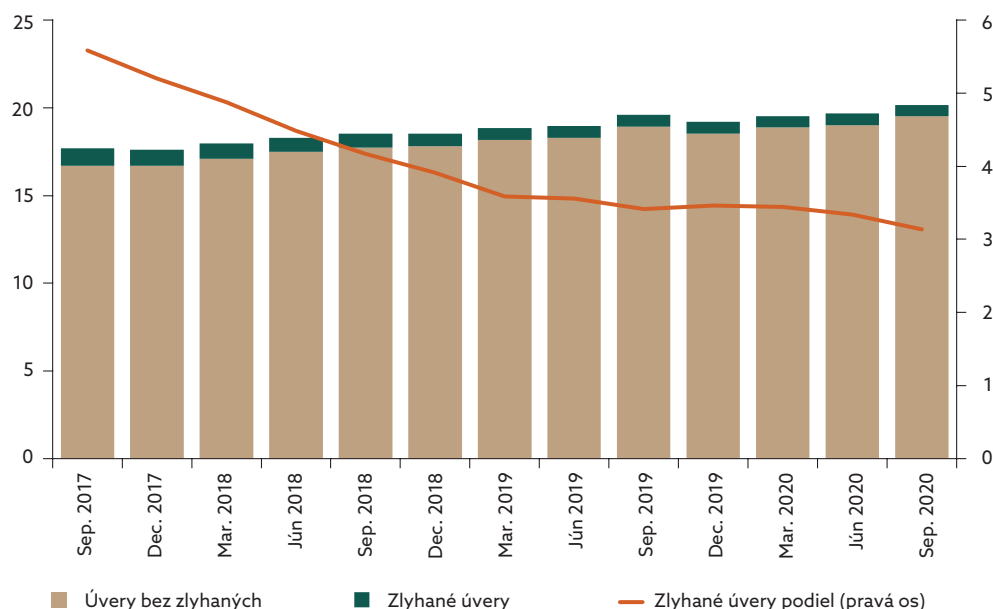
2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam

V treťom štvrťroku 2020 podiel zlyhaných úverov nefinančným spoločnostiam na celkových úveroch poklesol na úroveň 3,1 %. V kategórii prečerpania bežného účtu sme zaznamenali ku koncu septembra 2020 mierny rast podielu zlyhaných úverov na úroveň 2,9 % z hodnoty 2,7 % v septembri 2019. Podiel zlyhaných úverov v kategórii prevádzkových úverov predstavuje 2,8 %. V kategórii investičných úverov podiel zlyhaných úverov na objeme

poklesol na úroveň 2,5 %. Podiel zlyhaných úverov na nehnuteľnostiach pre nefinančné spoločnosti sa znížil na úroveň 3,1 %. Pri kreditných kartách sme zaznamenali medziročný nárast podielu zlyhaných úverov na hodnotu 11,4 %

Graf 29

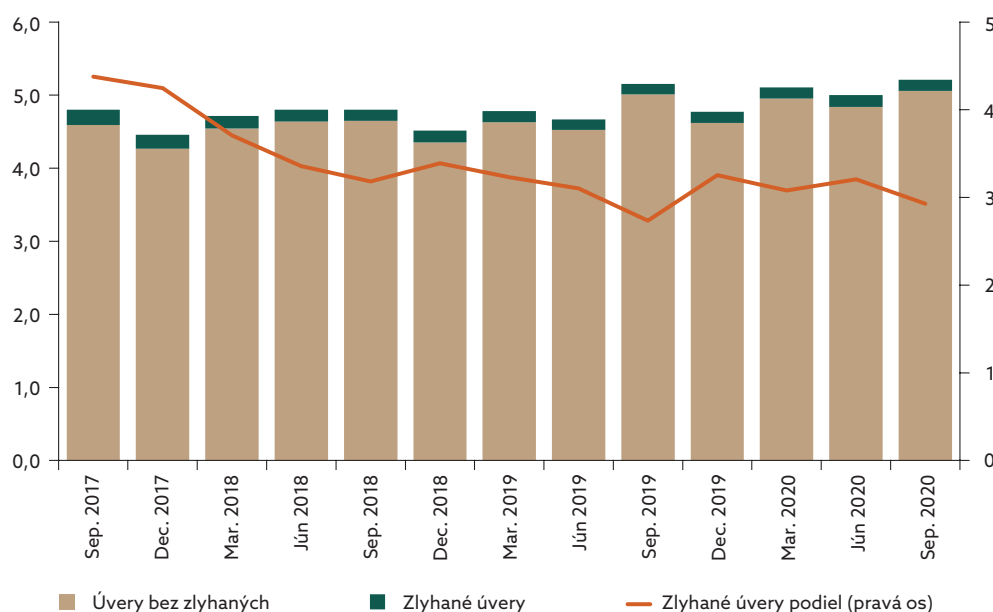
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 30

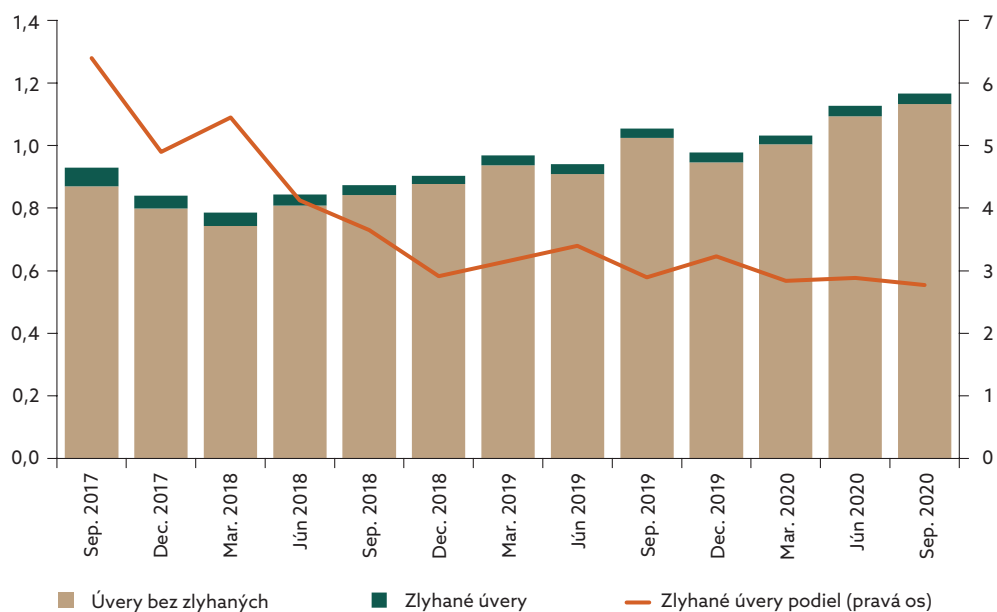
Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 31

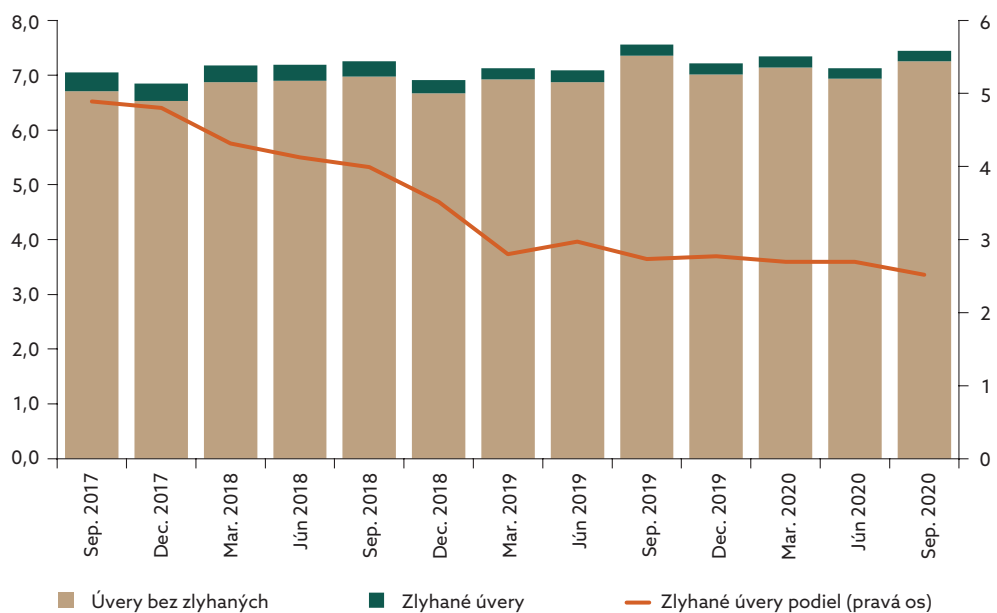
Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 32

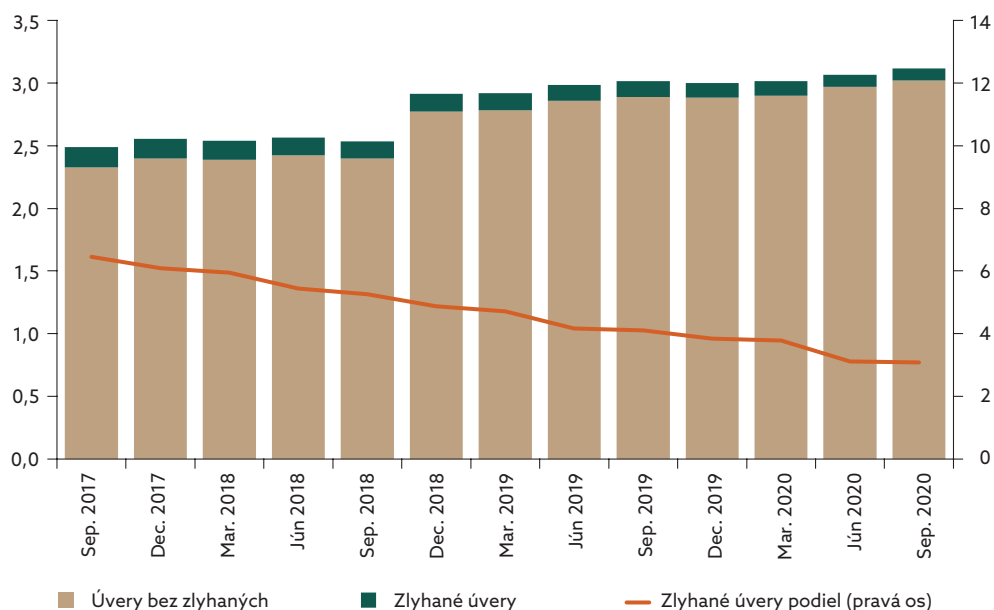
Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 33

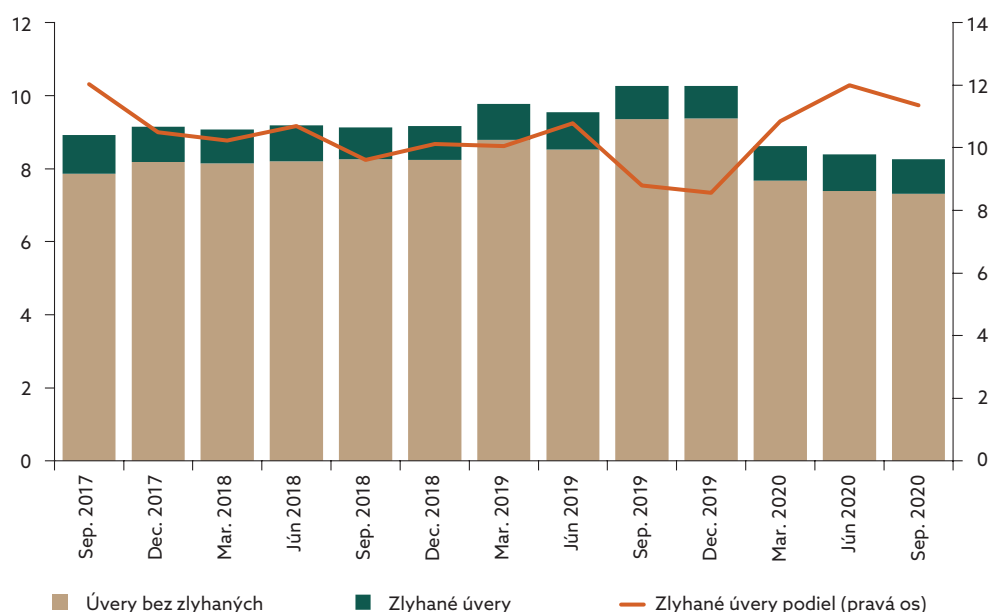
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 34

Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

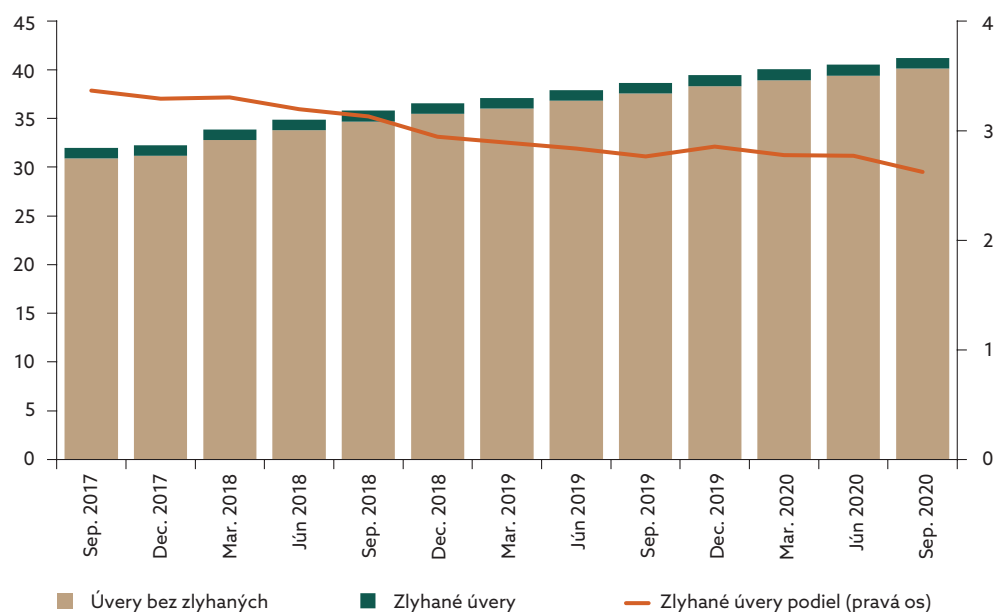
2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam

Podiel zlyhaných úverov na celkových poskytnutých úveroch domácnostiam v treťom štvrtroku 2020 oproti rovnakému obdobiu minulého roka mierne klesol na úroveň 2,6 %. Najvyšší podiel zlyhaných úverov k septembru 2020 sme zaznamenali v kategórii kreditných kariet a to na úrovni

13,2 %. Podiel zlyhaných úverov pri prečerpaní bežného účtu vzrástol na úroveň 6,3 % pri porovnaní k rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. Podiel zlyhaných úverov pri úveroch na bývanie sa držal na úrovni 1,5 %. V kategórii spotrebiteľských úverov podiel zlyhaných úverov na objeme úverov v septembri 2020 vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 0,2 p. b. na úroveň 8,6 % v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka (8,4 %).

Graf 35

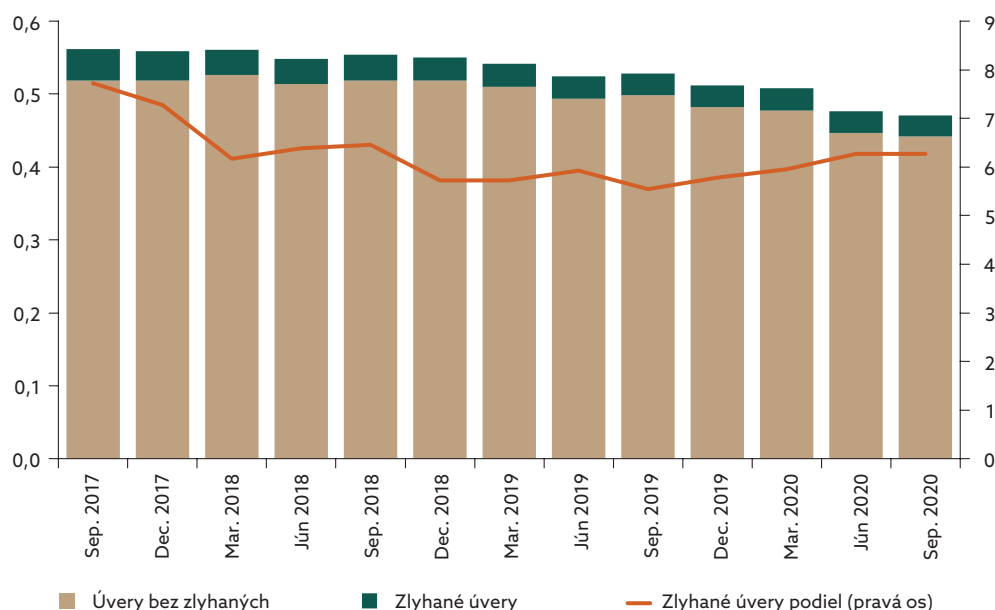
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 36

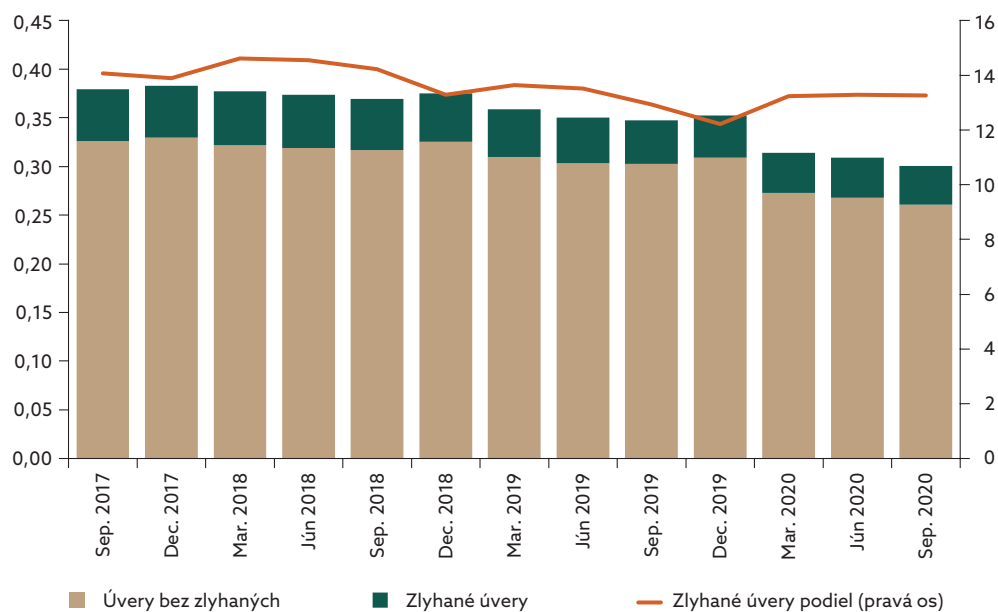
Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 37

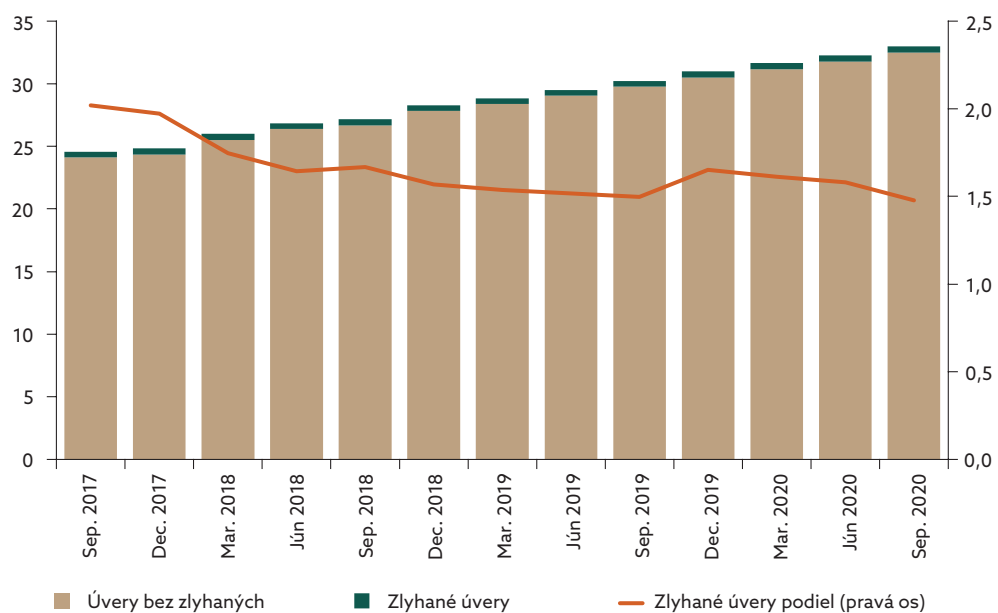
Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam
(mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 38

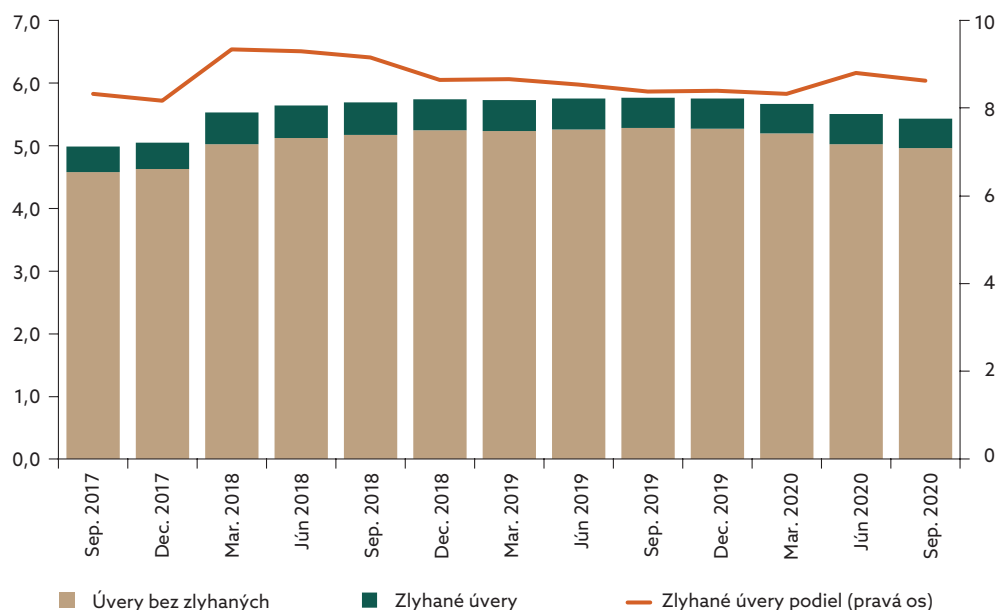
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 39

Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam
(mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

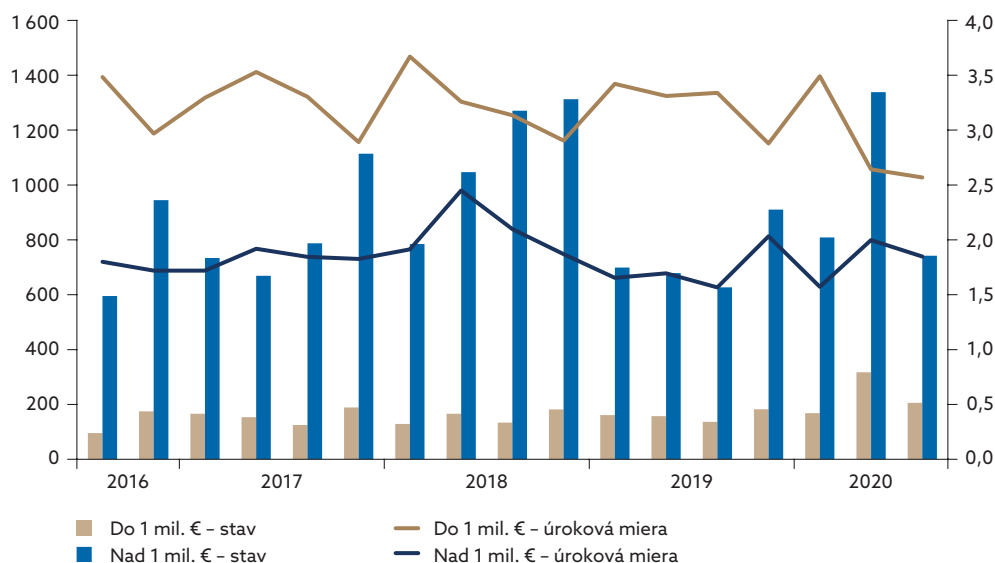
2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov

2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)

Celkový objem nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v treťom štvrťroku 2020 vzrástol o 10,2 % v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019. Objem úverov v kategórii „**úvery do 1 mil. €**“ v sledovanom období výrazne vzrástol, konkrétne o 48,3 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2019. Podiel tohto typu úveru na objeme celkovo poskytnutých úverov zaznamenal hodnotu 24,6 %. Úročenie v sledovanom období kleslo o 0,5 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,7 % p. a. Objem úverov v kategórii „**úvery nad 1 mil. €**“ v treťom štvrťroku 2020 rovnako vzrástol, avšak len mierne, konkrétne o 1,7 % v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019. Podiel objemu nových úverov „úvery nad 1 mil. €“ na celkových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v sledovanom období zaznamenal hodnotu 75,4 %. Úročenie tejto kategórie úverov v sledovanom období vzrástlo, konkrétne o 0,3 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,0 % p. a.

Graf 40

Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

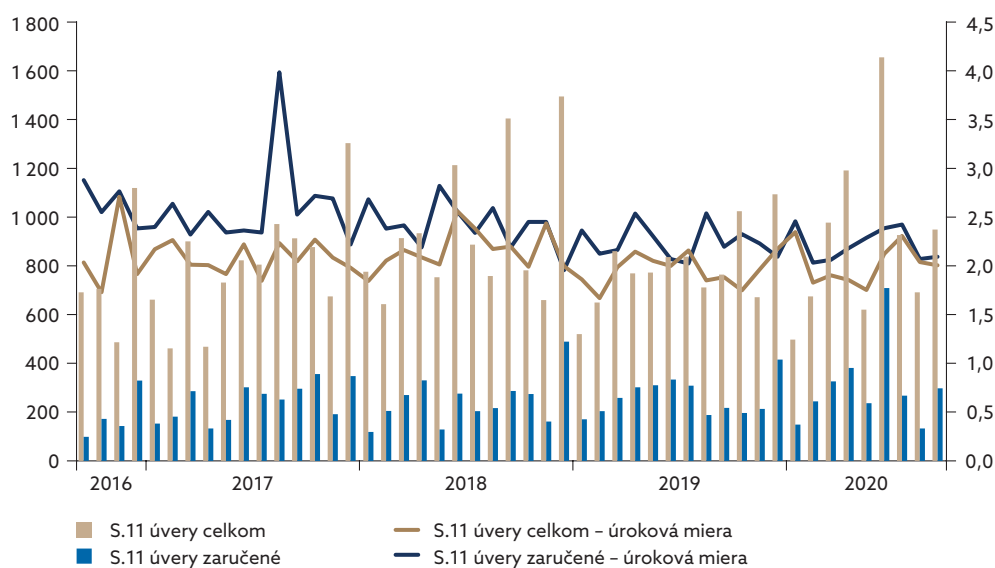

Zdroj: NBS

V treťom štvrťroku 2020 podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam **celkom** v medziročnom porovnaní klesol z 30,6 % na 27,1 %. Priemerná úroková miera zaručených úverov zostala nezmenená na hodnote 2,2 % p. a. Nárast zaznamenala úroková miera nových úverov **celkom** poskytnutých nefinančným spoločnostiam, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu a v treťom štvrťroku 2020 dosiahla priemernú hodnotu 2,1 % p. a.

Graf 41

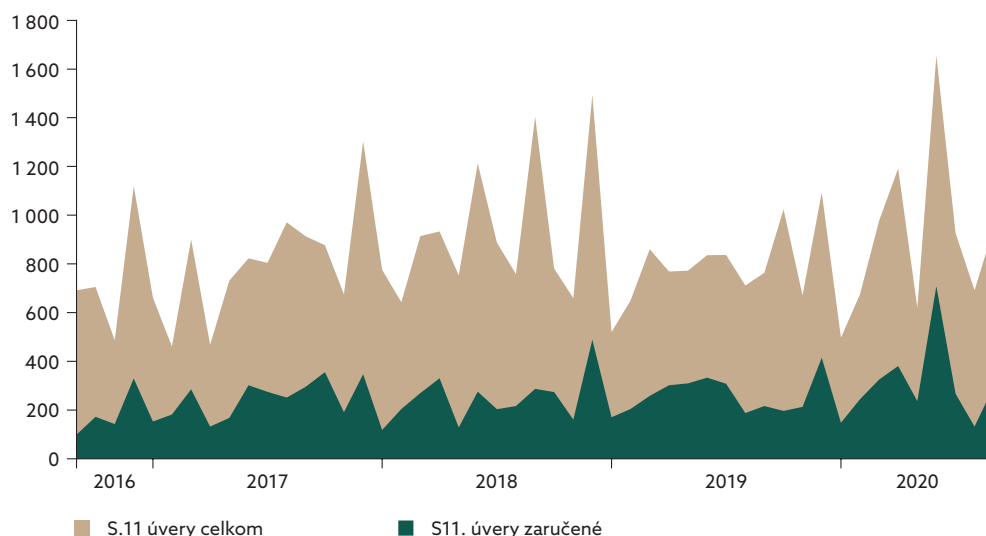
Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 42

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

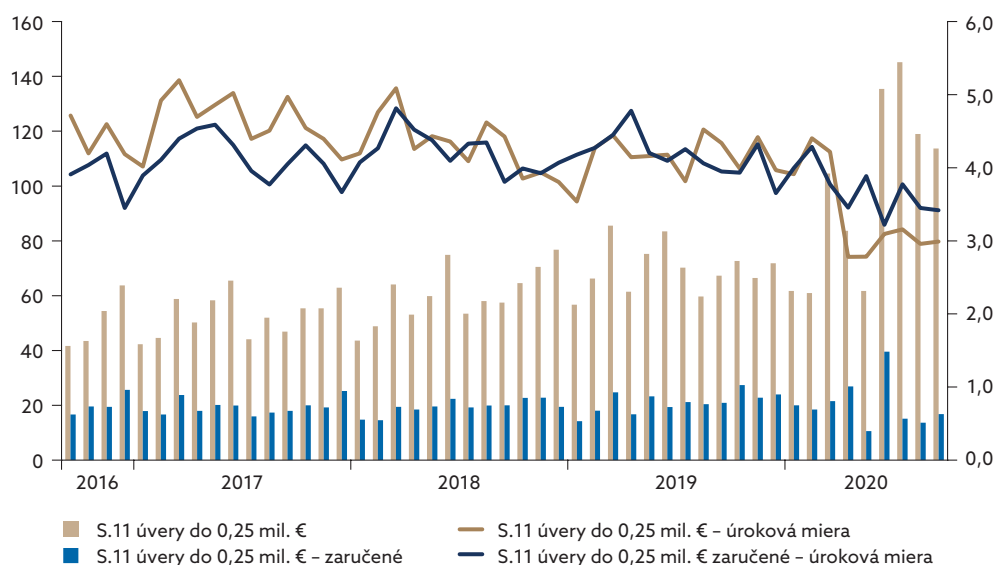

Zdroj: NBS

V treťom štvrtroku 2020 podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ klesol o 20,0 % a dosiahol úroveň 12,1 %. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii klesla o 0,5 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 3,6 % p. a. v porovnávanom období roka 2020. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ v sledovanom období rovnako klesla, konkrétne o 1,2 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 3,0 % p. a.

Graf 43

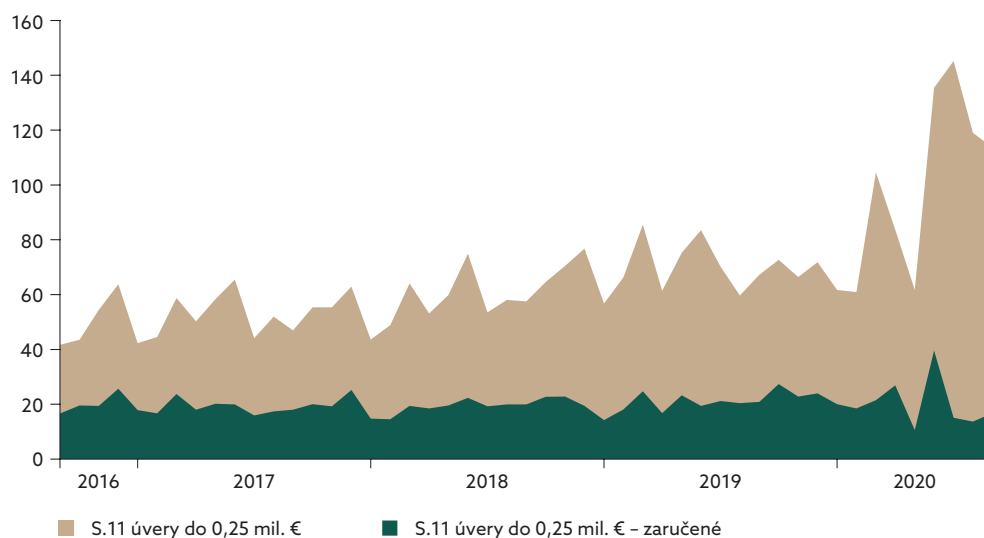
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 44

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

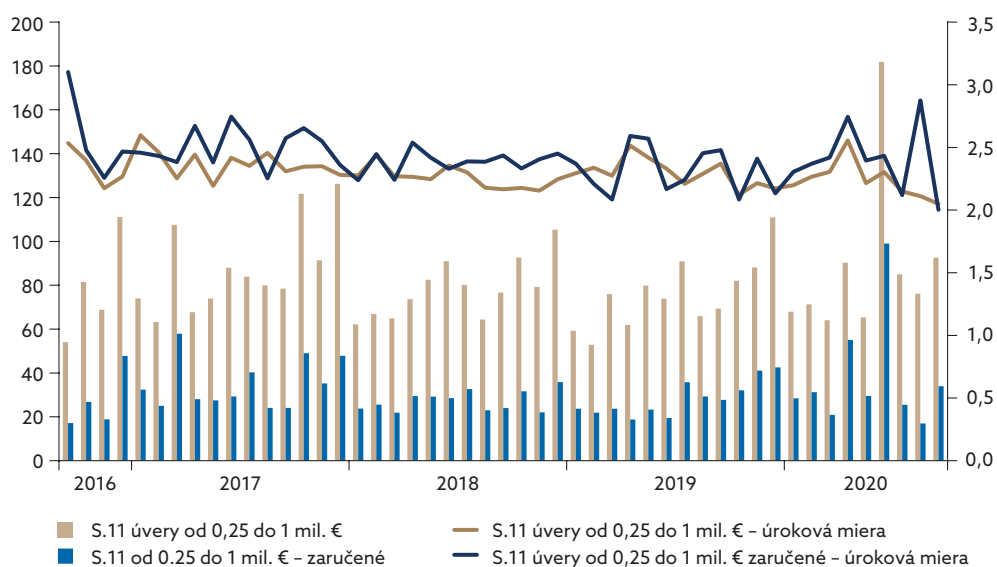

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ klesol, konkrétne o 10,7 % na 30,1 % v treťom štvrtroku 2020. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii klesla o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 2,2 % p. a. v porovnávanom období roka 2020. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ v sledovanom období rovnako klesla, konkrétne o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,1 % p. a.

Graf 45

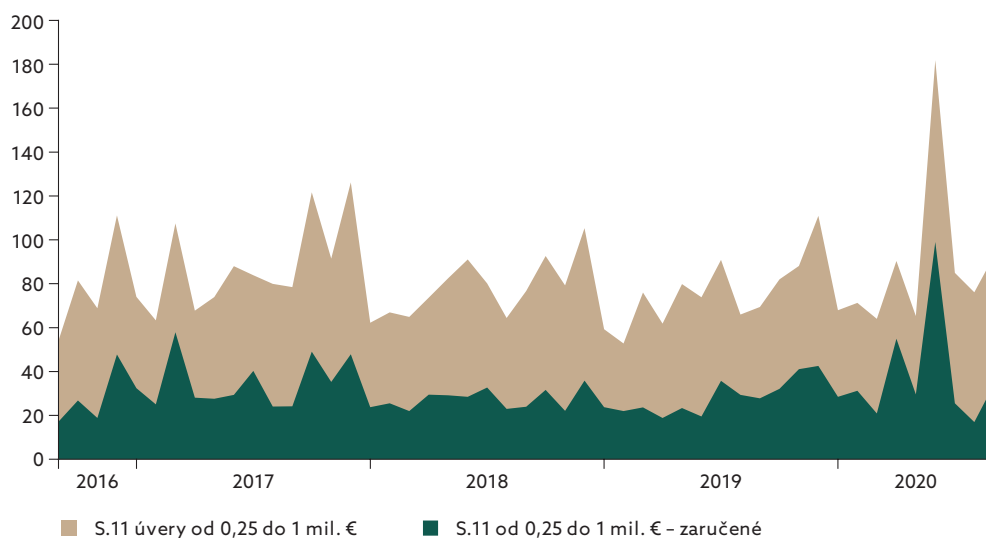
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 46

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

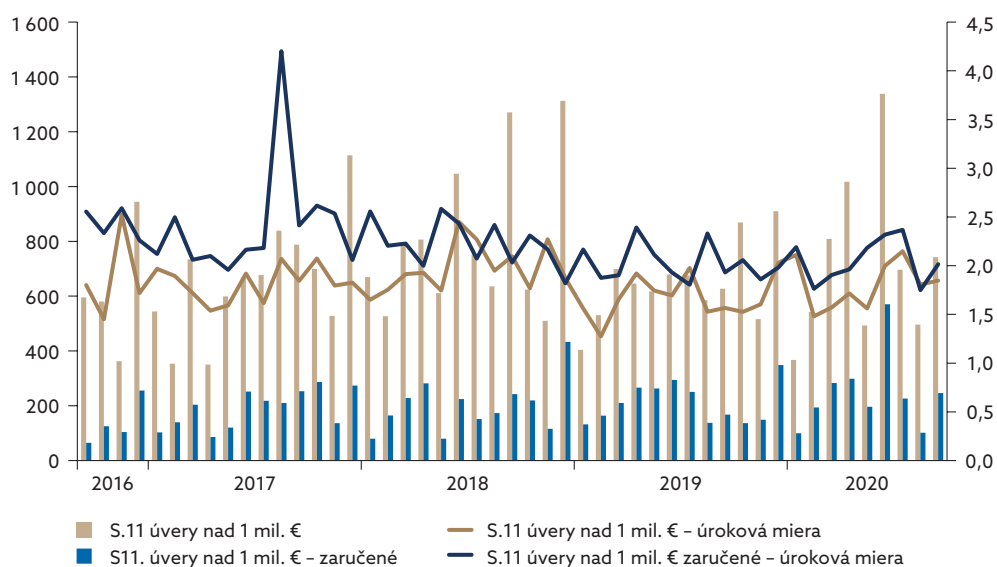

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ v treťom štvrtroku 2020 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2019 mierne vzrástol o 0,4 % na 29,7 %. Úročenie zaručených úverov v tejto kategórii vzrástlo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,1 % p. a. v sledovanom období. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“, rovnako vzrástla, konkrétne o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,0 % p. a.

Graf 47

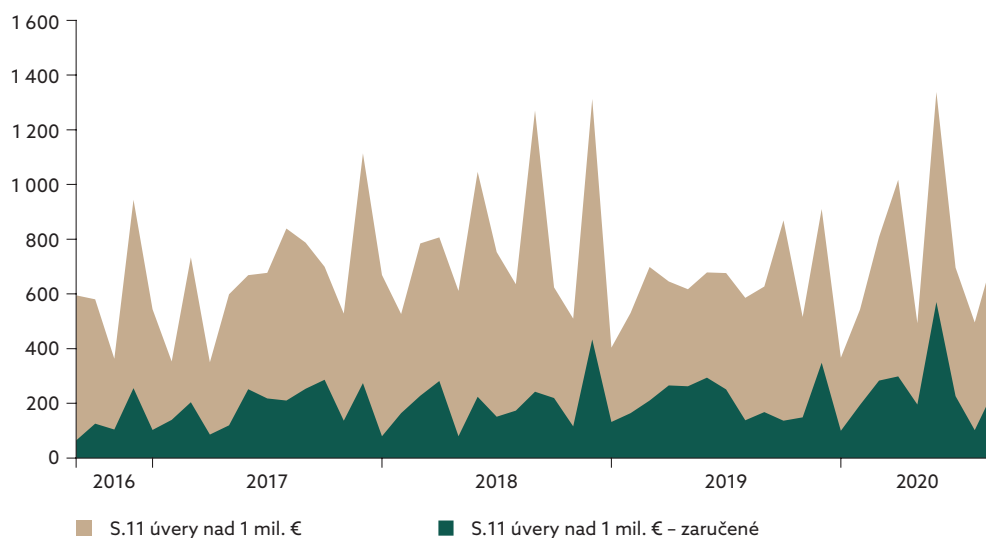
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 48

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

Zdroj: NBS

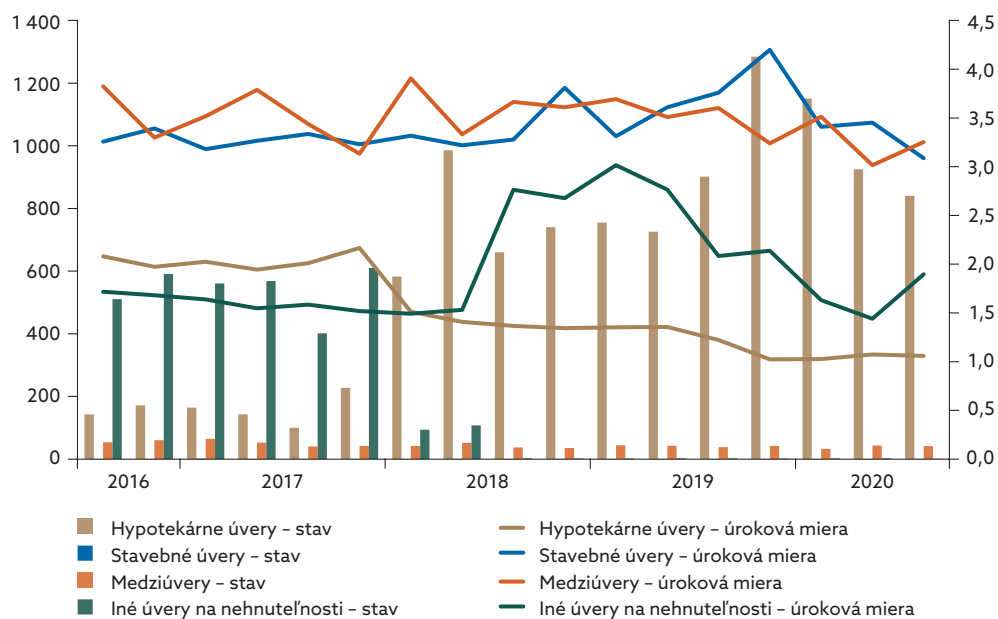
2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)

2.8.2.1 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie

Financovanie bývania má výraznú preferenciu pri dopyte po úveroch v sektore domácnosti. Úroková miera úverov na bývanie v treťom štvrťroku 2020 klesla o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú úroveň 1,2 % p. a. v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019. Úročenie jednotlivých typov úverov na bývanie v sledovanom období bolo nasledovné: úročenie **stavebných úverov**, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne, kleslo, konkrétne o 0,3 percentuálneho bodu na priemernú úrokovú mieru 3,5 % p. a. Úročenie „**medziúverov**“, ktoré rovnako poskytujú stavebné sporiteľne rovnako kleslo, konkrétne o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 3,2 % p. a. Najvýraznejší pokles, konkrétne o 0,7 percentuálneho bodu zaznamenalo úročenie „**iných úverov na nehnuteľnosti**“, ktoré v treťom štvrťroku 2020 dosiahlo priemernú hodnotu 1,5 % p. a. Pokles úročenia zaznamenali aj **hypotekárne úvery**, ktoré v sledovanom období kleslo o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,1 % p. a.

Graf 49

Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam
(mil. EUR, % p. a.)

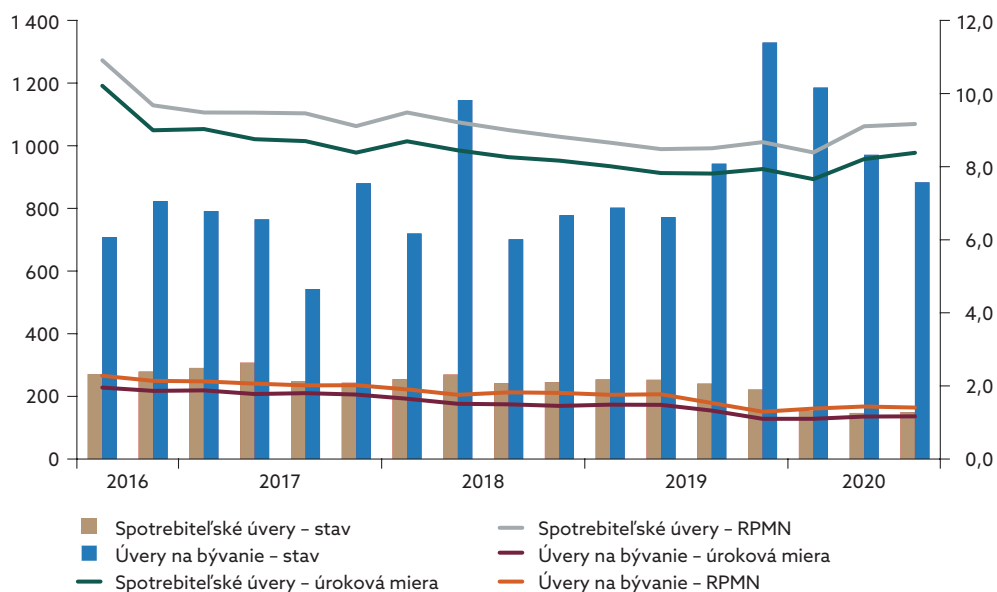
Zdroj: NBS

2.8.2.2 Úrokové miery a RPMN úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov

Výška **ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN)** spojená s úvermi poskytnutými domácnostiam spravidla prevyšuje samotné úročenie týchto úverov. V treťom štvrťroku 2020 v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019 kleslo nielen úročenie úverov na bývanie, ale aj výška RPMN spojená s týmto typom úverov, a to o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,4 % p. a. Zmena RPMN spojená so spotrebiteľskými úvermi mala opačný trend. Úročenie spotrebiteľských úverov v treťom štvrťroku 2020 vzrástlo, konkrétne o 0,5 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 8,4 % p. a. Priemerná výška RPMN za spotrebiteľské úvery v porovnávaných obdobiach rovnako vzrástla, konkrétne o 0,7 percentuálneho bodu na hodnotu 9,2 % p. a.

Graf 50

Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam (mil. EUR, % p. a.)

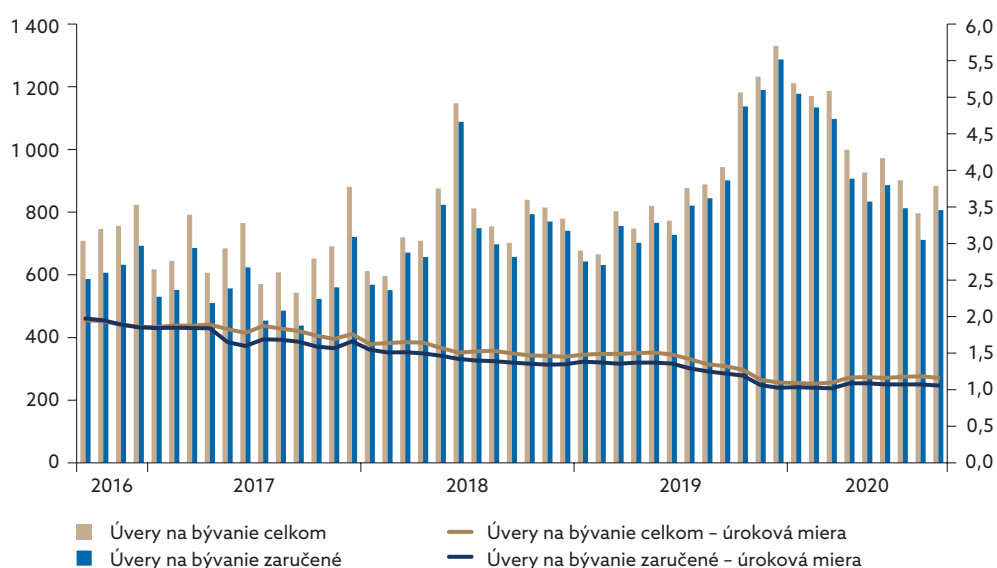
Zdroj: NBS

2.8.2.3 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie podľa zaručenia

Podiel objemu **nových úverov na bývanie**, ktoré sú **zaručené**, na nových úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam v treťom štvrťroku 2020 klesol o 4,6 % na 90,3 % v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019. Úročenie zaručených úverov v sledovanom období kleslo o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,1 % p. a.

Graf 51

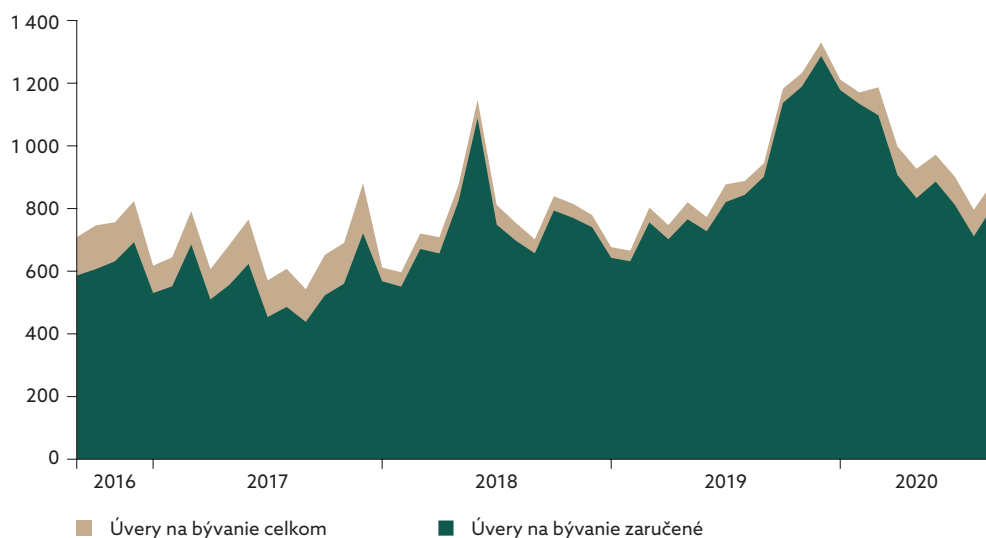
Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 52

Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

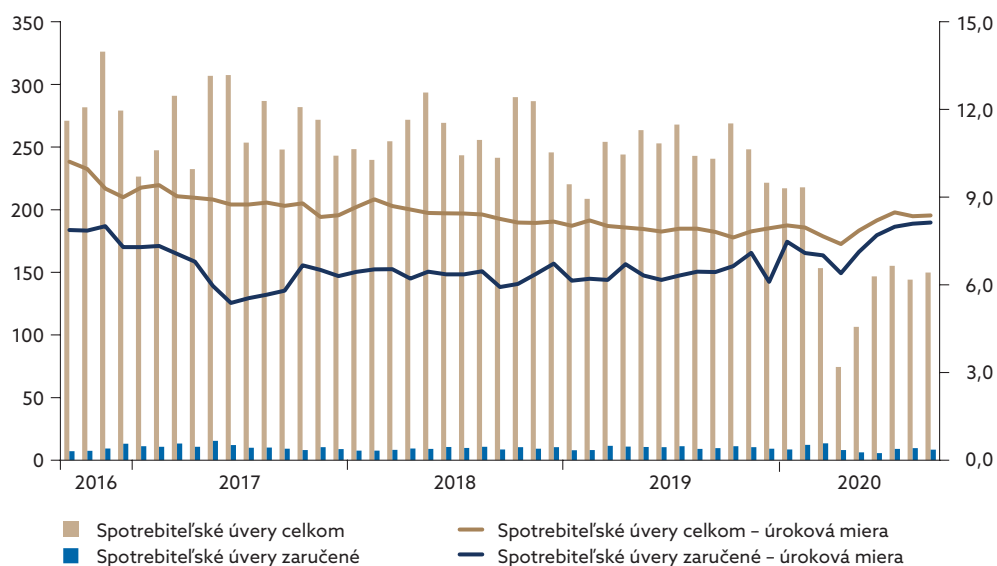
Zdroj: NBS

2.8.2.4 Úrokové miery a objemy spotrebiteľských úverov podľa zaručenia

V prípade **spotrebiteľských úverov** je podiel **zaručených úverov** podstatne nižší ako v prípade úverov na bývanie. V medziročnom porovnaní v treťom štvrtroku 2020 podiel vzrástol o 2,1 %, konkrétne na hodnotu 6,1 %. Priemerné úročenie zaručených spotrebiteľských úverov vzrástlo o 1,7 percentuálneho bodu na 8,1 % p. a. v porovnávanom období roka 2020.

Graf 53

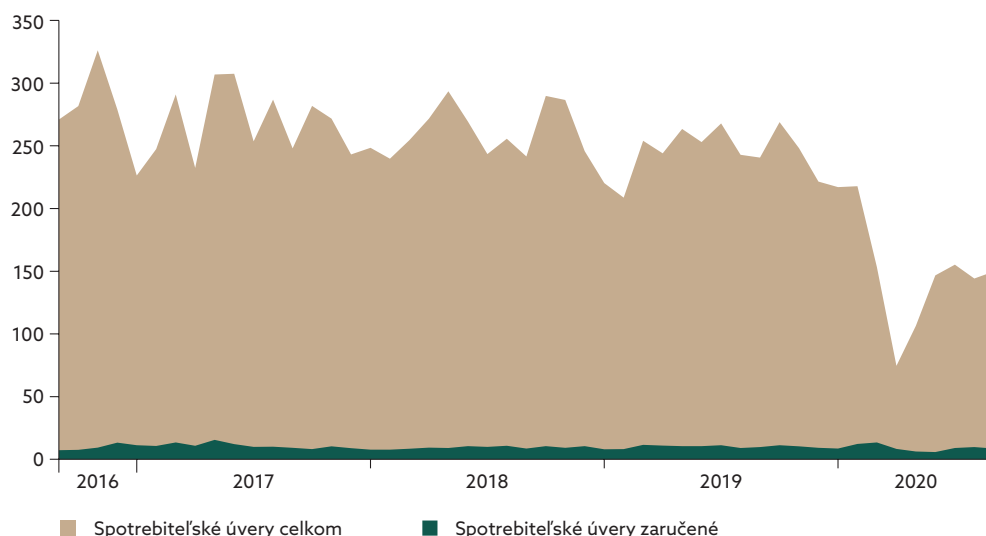
Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 54

Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

Zdroj: NBS

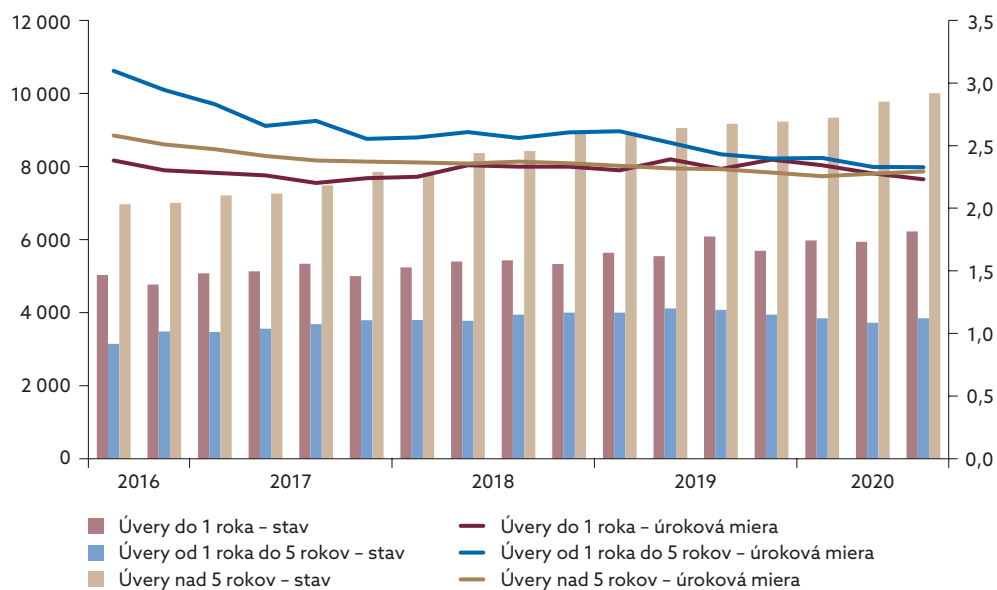
2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)

Úročenie úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam so splatnosťou od 1 do 5 rokov dlhodobo prevyšuje úročenie ostatných kategórií splatnosti úverov pričom objemovo majú tieto úvery najnižšie hodnoty. Od druhého polroka 2009 objem úverov so splatnosťou nad 5 rokov začal byť na našom trhu najvýznamnejším a tento trend pokračoval aj v treťom štvrťroku 2020.

Priemerné úročenie **úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam** zaznamenalo v medziročnom porovnaní v treťom štvrťroku 2020 nasledovný vývoj. Úročenie úverov so splatnosťou do 1 roka kleslo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,25 % p. a. Úročenie úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov rovnako kleslo o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,32 % p. a. Rovnaký trend – mierny pokles, bol zaznamenaný pri úročení úverov so splatnosťou nad 5 rokov – úročenie tejto kategórie úverov kleslo, konkrétne o 0,04 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,28 % p. a.

Graf 55

Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)

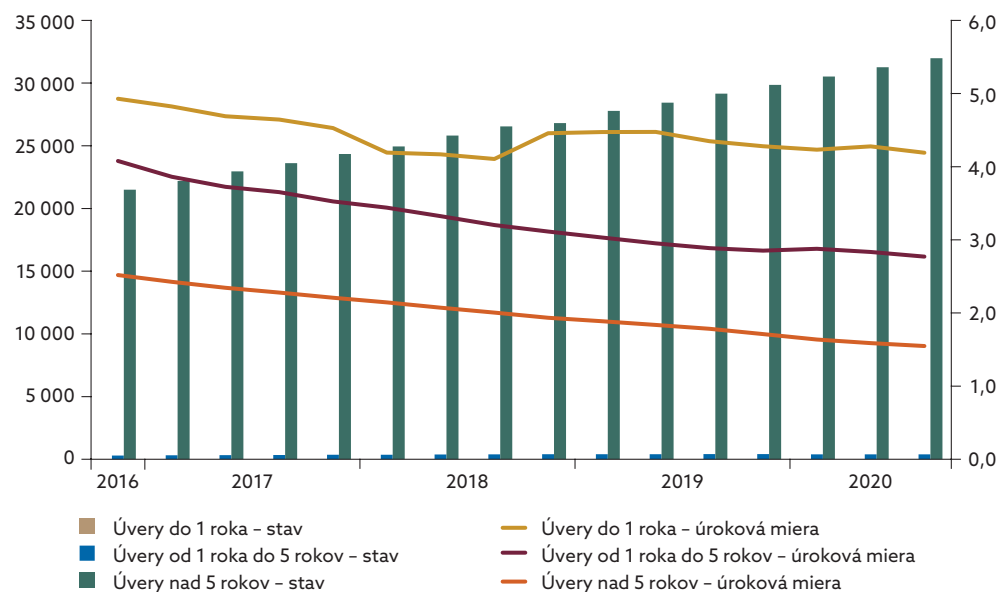
2.8.4.1 Úrokové miery a stavy úverov na bývanie

Pri poskytovaní úverov domácnostiam ako spotrebiteľských, tak aj úverov na bývanie jednoznačne prevládajú výškou poskytnutých objemov úvery so splatnosťou nad 5 rokov.

Úročenie **úverov na bývanie** poskytnutých domácnostiam v sledovanom období zaznamenalo nasledovný vývoj. Pokles v treťom štvrtroku 2020 v medziročnom porovnaní zaznamenalo úročenie úverov na bývanie v splatnosti nad 5 rokov – o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,6 % p. a. Úročenie úverov na bývanie so splatnosťou od 1 do 5 rokov v sledovanom období rovnako kleslo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,8 % p. a. V splatnosti do 1 roka bol taktiež zaznamenaný pokles, konkrétne o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 4,2 % p. a.

Graf 56

Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

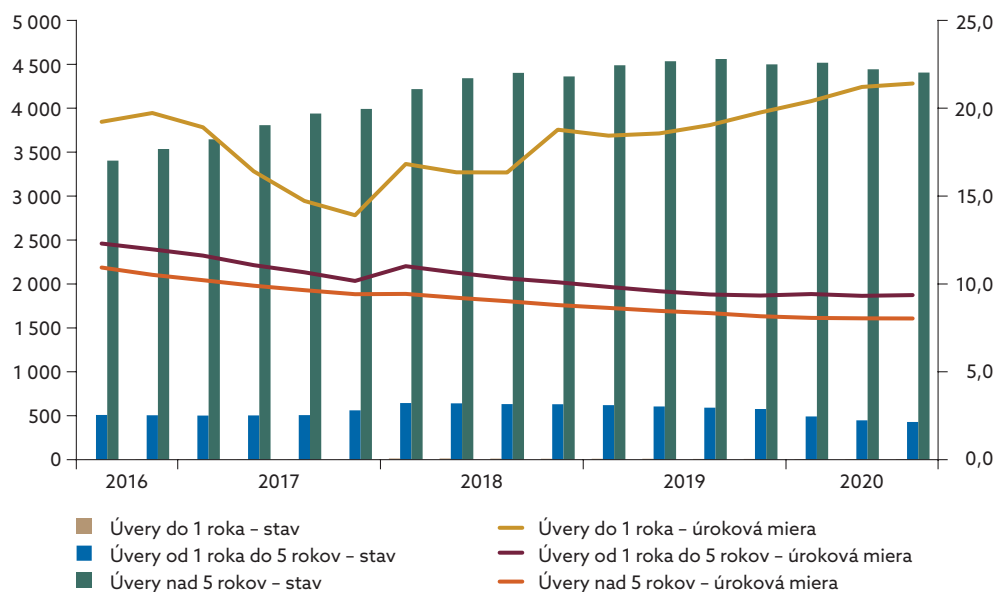
2.8.4.2 Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov

Objemy spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka sú naďalej zanedbateľné, čo výrazne ovplyvňuje ich úročenie – spôsobuje volatilnosť. Objem spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov v sledovanom období mierne klesol. Objemovo najvýznamnejšia je naďalej kategória spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov, ktorá však rovnako zaznamenala mierny pokles.

Priemerné úročenie **spotrebiteľských úverov** poskytnutých domácnostiam malo v hodnotenom období nasledovný vývoj. Pokles úročenia, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu nastal u spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov – na priemernú úroveň 9,4 % p. a. U spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov to bol rovnako pokles, konkrétne o 0,3 percentuálneho bodu – na priemernú úroveň 8,0 % p. a. Naopak úročenie spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka zaznamenalo nárast, konkrétne o 2,5 percentuálneho bodu – na priemernú hodnotu 21,4 % p. a.

Graf 57

Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

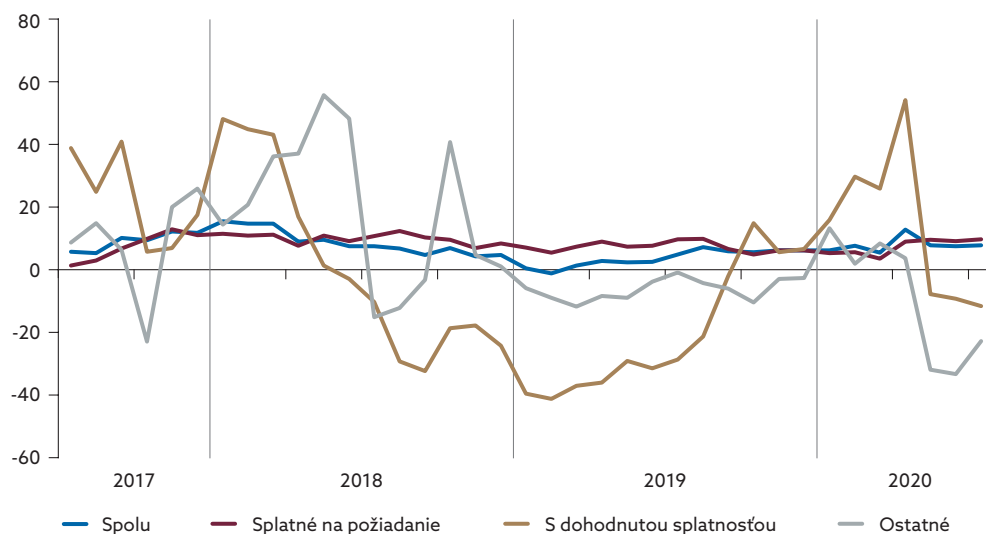
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností

2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností

Hodnota vkladov nefinančných spoločností sa zvýšila ku koncu 3. štvrt'roka 2020 medziročne o 7,9 %. Najvýraznejší vplyv na tento rast mali vklady splatné na požiadanie, ktoré medziročne vzrástli o 9,7 %. Pri ostatných vkladoch sme ku koncu septembra 2020 zaznamenali výrazný medziročný pokles o 22,8 %. Vklady s dohodnutou splatnosťou v septembri 2020 zaznamenali taktiež pokles na úrovni 11,6 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka, kedy v septembri 2019 pokles vkladov s dohodnutou splatnosťou predstavoval 28,7 %.

Graf 58

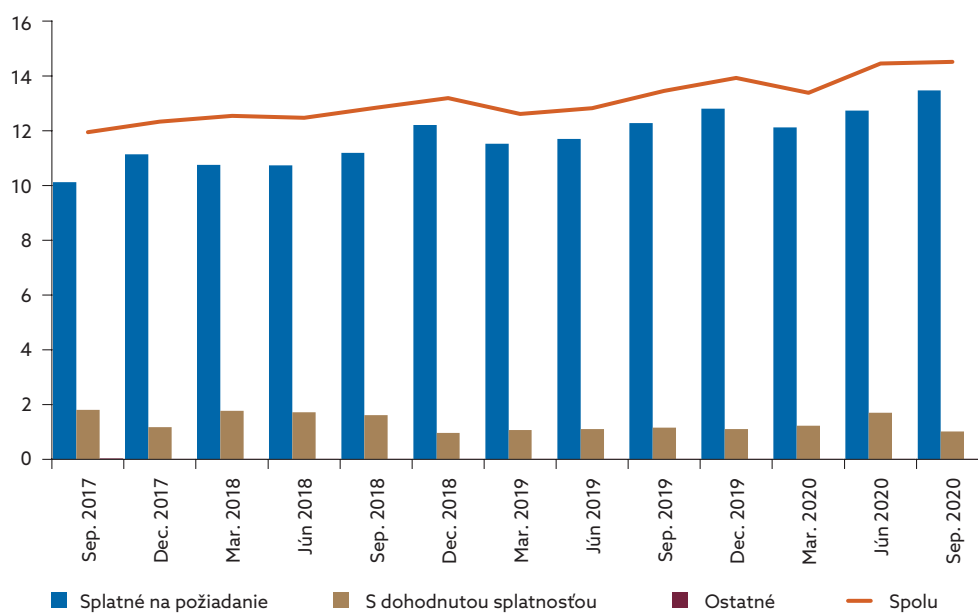
Vklady nefinančných spoločností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 59

Vklady nefinančných spoločností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

2.9.2 Vklady prijaté od domácností¹

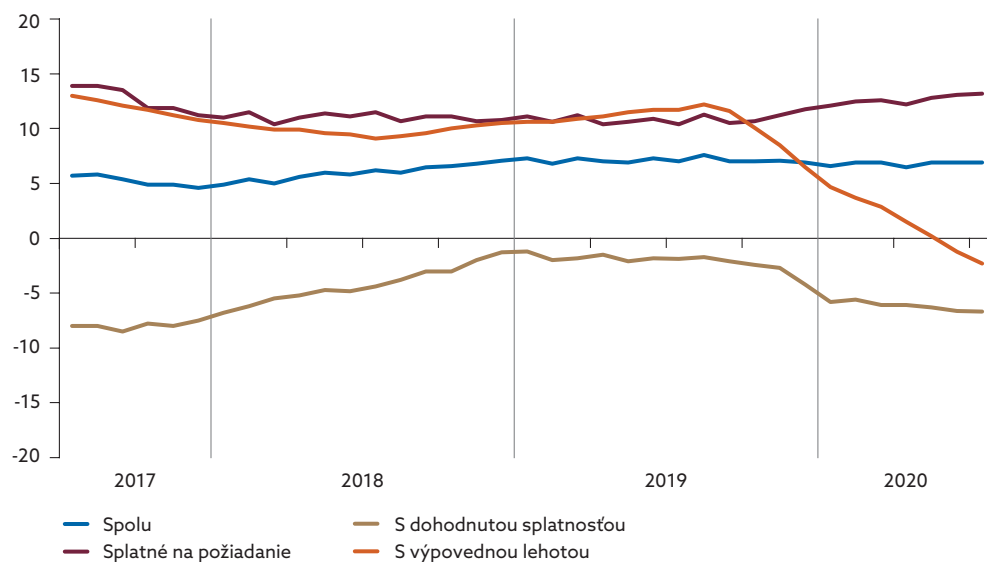
Celková hodnota vkladov prijatých od domácností vzrástla k 3. štvrťroku 2020 medziročne o 6,9 %. Uvedený prírastok spôsobil nárast vkladov splat-

¹ V roku 2019 došlo k preraďeniu vkladov medzi vkladmi splatnými na požiadanie a vkladmi s výpovednou lehotou, čo skreslilo medziročné porovnania uvedených položiek. Uvedené miery rastu platia pre domácnosti eurozóny a sú vypočítané pomocou tokov v daných položkách. Absolútne hodnoty predstavujú domácnosti Slovenska.

ných na požiadanie (o 13,2 %). Negatívne tento vývoj ovplyvnili vklady s výpovednou lehotou (pokles o 2,3 %) a vklady s dohodnutou splatnosťou, ktoré medziročne klesli o 6,7 %.

Graf 60

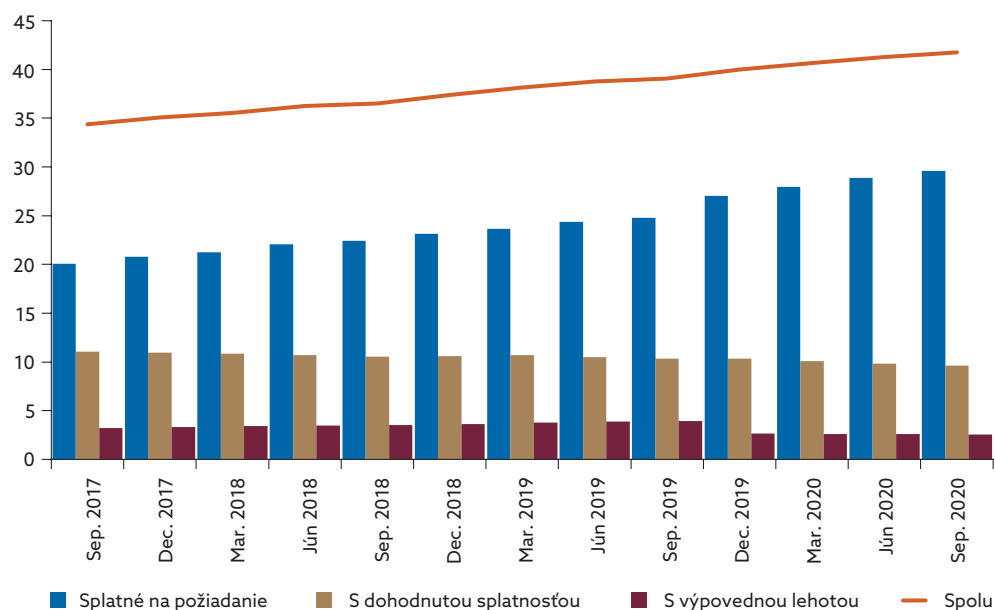
Vklady domácností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 61

Vklady domácností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

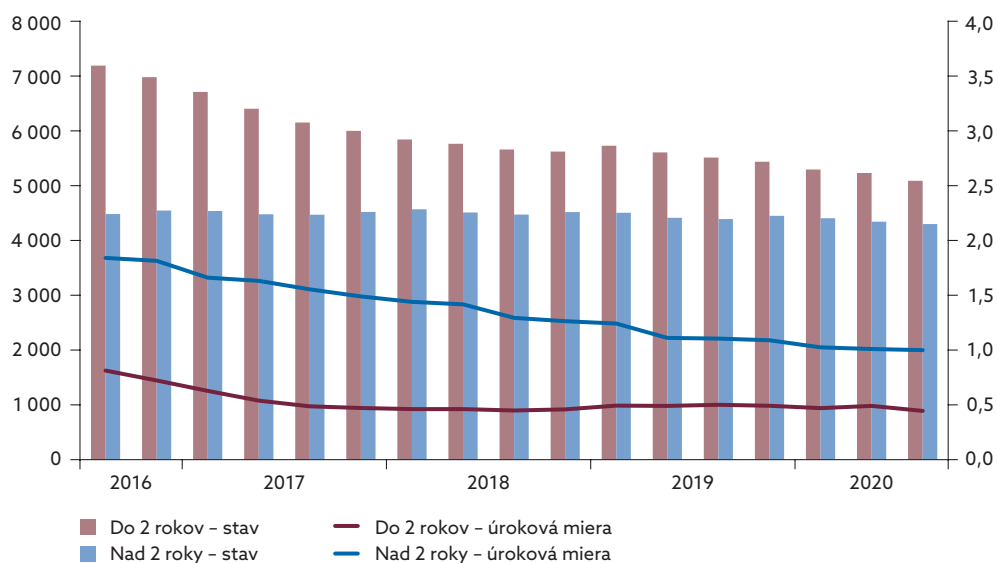
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov

2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)

Podiel objemu zostatkov vkladov s **dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** prijatých od domácností v treťom štvrtroku 2020 v porovnaní s údajmi za druhý štvrtrok 2019 klesol o 1,4 % na 54,4 % z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou. Úročenie vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov prijatých od domácností v sledovanom období kleslo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenalo priemernú hodnotu 0,5 % p. a. Úročenie vkladov s **dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** v sledovanom období rovnako kleslo o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenalo priemernú hodnotu 1,0 % p. a. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností v porovnávaných obdobiach zaznamenal pokles o 5,0 %.

Graf 62

Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

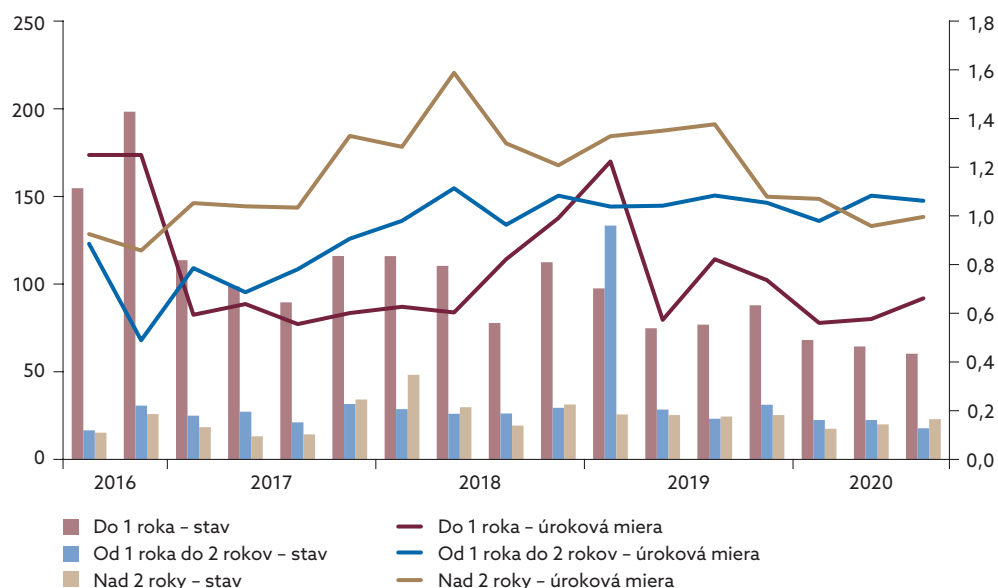
2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)

Úročenie **nových vkladov** s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností malo v hodnotenom období nasledovný vývoj. Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** kleslo o 0,2 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,6 % p.a., pri miernom raste podielu týchto vkladov o 0,7 % na 61,0 % na novoprijatých vkladoch s dohodnutou splatnosťou celkom. Úročenie nových **vkladov s dohodnutou splatnosťou od 1 roka do**

2 rokov kleslo o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,0 % p. a. a v sledovanom období klesol podiel týchto vkladov o 2,7 % na 17,7 % celkového objemu nových vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností. Úročenie **vkldov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** kleslo, konkrétne o 0,4 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,0 % p. a. pri raste podielu týchto vkladov o 2,0 % na 21,3 % všetkých nových vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností.

Graf 63

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

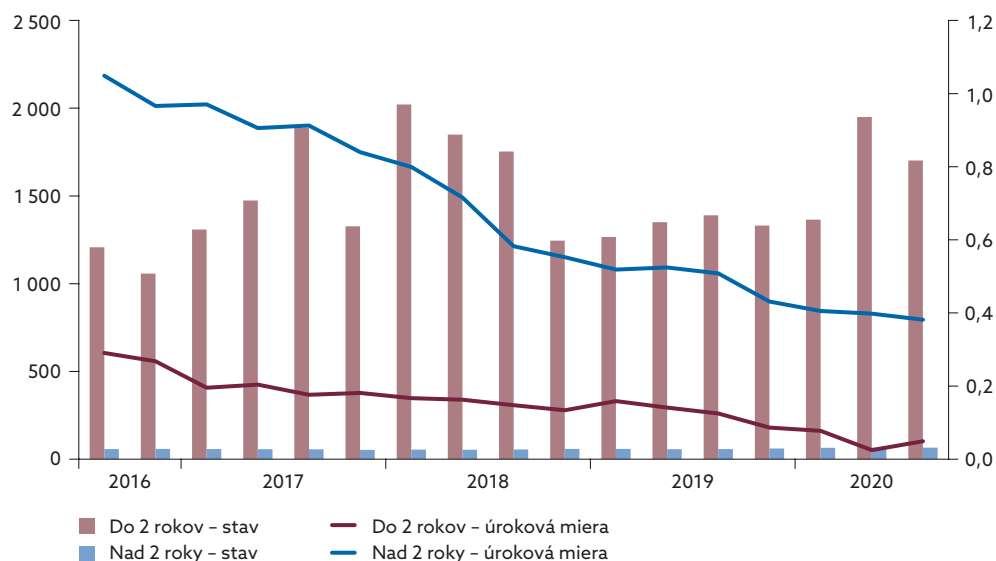
Zdroj: NBS

2.10.3 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)

Podiel objemu zostatkov **vkldov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** prijatých od nefinančných spoločností v treťom štvrtroku 2020 v porovnaní s tretím štvrtrokom 2019 zostal nezmenený na hodnote 4,1 % z objemu celkových zostatkov vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností pri poklese úrokovej miery o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,4 % p. a. Úročenie **vkldov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** v sledovanom období rovnako kleslo o 0,1 percentuálneho bodu, na priemernú úroveň 0,1 % p. a. a nezmenenom podiele týchto vkladov – na hodnote 95,9 % z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností v porovnávanom období vzrástol o 14,3 %.

Graf 64

Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

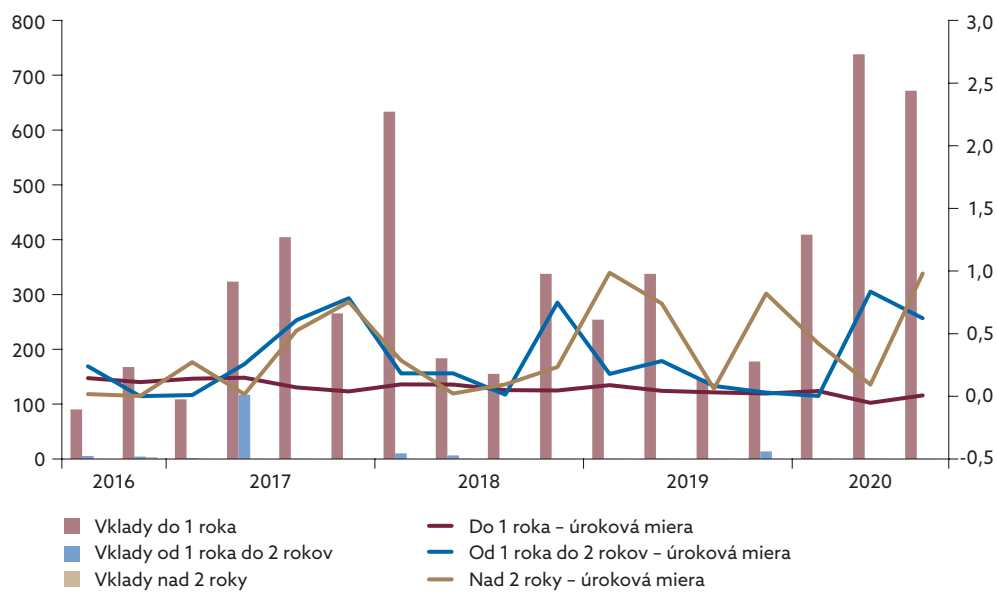
Zdroj: NBS

2.10.4 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)

Úročenie **nových vkladov** s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností malo v treťom štvrťroku 2020 v porovnaní s tretím štvrťrokom 2019 nasledovný vývoj. Pri vkladoch **s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** bol zaznamenaný nárast úročenia o 0,3 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,4 % p. a., avšak podiel týchto vkladov je celkovo nevýznamný (0,02 %) z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou. Podiel nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou od 1 do 2 rokov**, ktorých úročenie kleslo o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenalo priemernú hodnotu 0,03 % p. a. zaznamenal rovnako pokles, konkrétne o 0,4 % na 0,52 % na objeme vkladov s dohodnutou splatnosťou celkom. Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** rovnako kleslo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu na priemernú úroveň 0,01 % p. a. Zároveň táto kategória nových vkladov je objemovo najvýznamnejšia – predstavuje 99,46 % podiel na nových vkladoch s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností.

Graf 65

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou
nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

3 Kolektívne investovanie – Podielové fondy

Na finančnom trhu SR je kolektívne investovanie zastúpené šiestimi tuzemskými správcovskými spoločnosťami a jednou zahraničnou správcovskou spoločnosťou, ktoré mali k 30.9.2020 v správe 89 tuzemských otvorených podielových fondov.

Tuzemské správcovské spoločnosti:

- Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s.
- IAD Investments, správ. spol., a.s.
- Prvá Penzijná správcovská spoločnosť Poštovej banky, správ. spol., a.s.
- Tatra Asset Management, správ. spol., a.s.
- EurizonAsset Management Slovakia, správ. spol., a.s.
- GOLDSIDE Asset Management, správ. spol., a.s.

Zahraničná správcovská spoločnosť:

- ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost

3.1 Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania

Pre účely menovej a finančnej štatistiky zostavovanej Európskou centrálnou bankou delíme podielové fondy podľa investičnej stratégie na nasledovné kategórie: fondy peňažného trhu, dlhopisové, akciové, zmiešané, realitné, hedžové a ostatné fondy.

Najväčší podiel na celkových aktívach mali k 30.9.2020 zmiešané fondy s podielom 46,03 %. Nasledujú realitné fondy s podielom 22,07 % a dlhopisové fondy (19,20 %). Podiel akciových fondov predstavoval hodnotu 11,03 %. Ostatné fondy, medzi ktoré sú zaradené napríklad špeciálne fondy alternatívnych investícií, špeciálne fondy cenných papierov, alebo špeciálne fondy profesionálnych investorov mali k 30.9.2020 podiel 1,67 %.

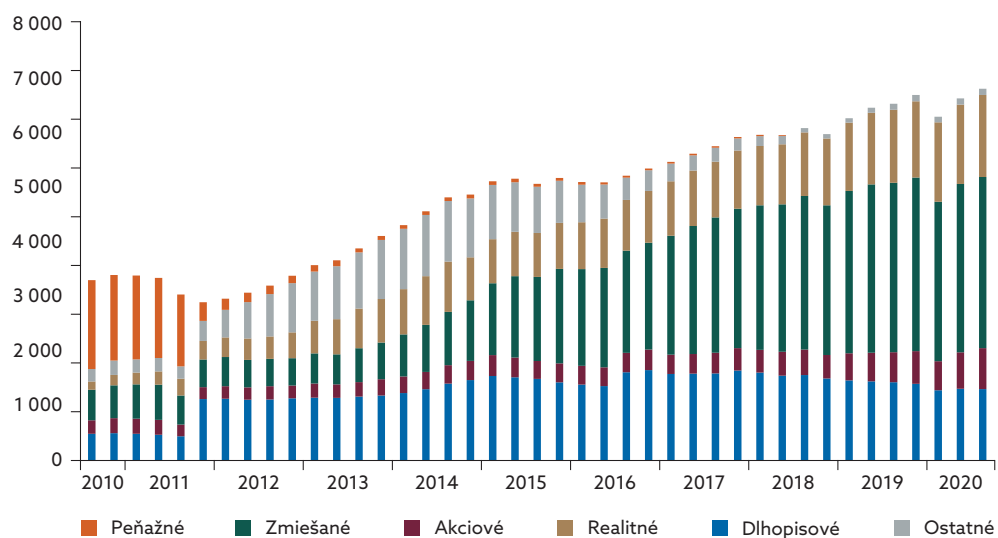
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	IX. 2018	XII. 2018	III. 2019	VI. 2019	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
Dlhopisové	-1,79	-8,84	-8,94	-6,71	-8,43	-6,58	-12,34	-9,31	-8,78
Akciové	22,69	4,49	19,17	19,80	17,70	39,76	7,24	27,36	36,61
Zmiešané	13,50	7,44	12,35	14,18	10,40	15,94	-1,76	0,00	0,96
Realitné	14,22	14,81	15,28	19,20	14,56	14,05	16,19	10,83	12,53
Ostatné	-69,72	-64,20	-55,47	-38,80	43,61	45,28	28,51	22,78	2,10

Zdroj: NBS

Graf 66

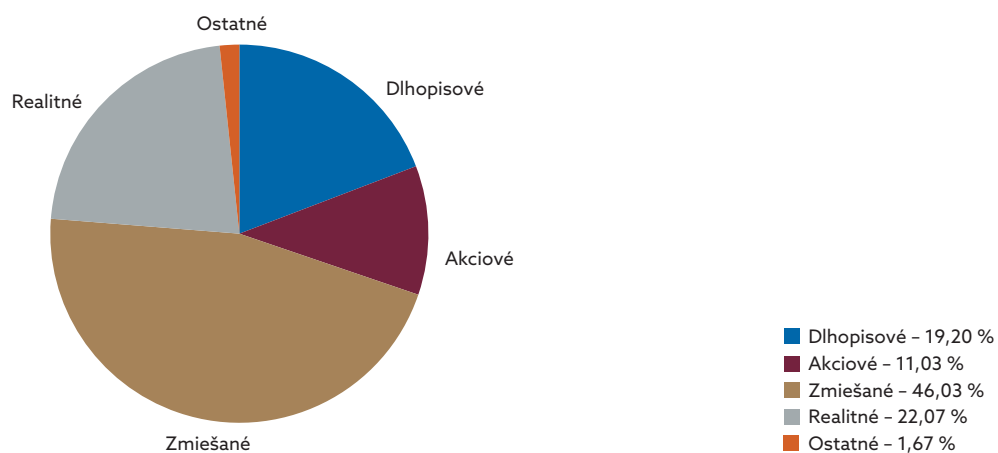
Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 67

Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

3.2 Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov

3.2.1 Dlhopisové fondy

Dlhopisové fondy investujú v prevažnej miere do vládnych a bankových dlhových cenných papierov a do termínovaných vkladov v bankách.

K 30.9.2020 mali najvyšší podiel na spravovaných aktívach dlhové cenné papiere (52,46 %). Významná časť finančných prostriedkov je naďalej investovaná do bánk formou termínovaných vkladov a bežných účtov, ich podiel na majetku bol na konci septembra 28,75 %. Nasledovali podielové listy podielových fondov s 18,55 %. Zvyšných 0,24 % tvorili ostatné aktíva a finančné deriváty.

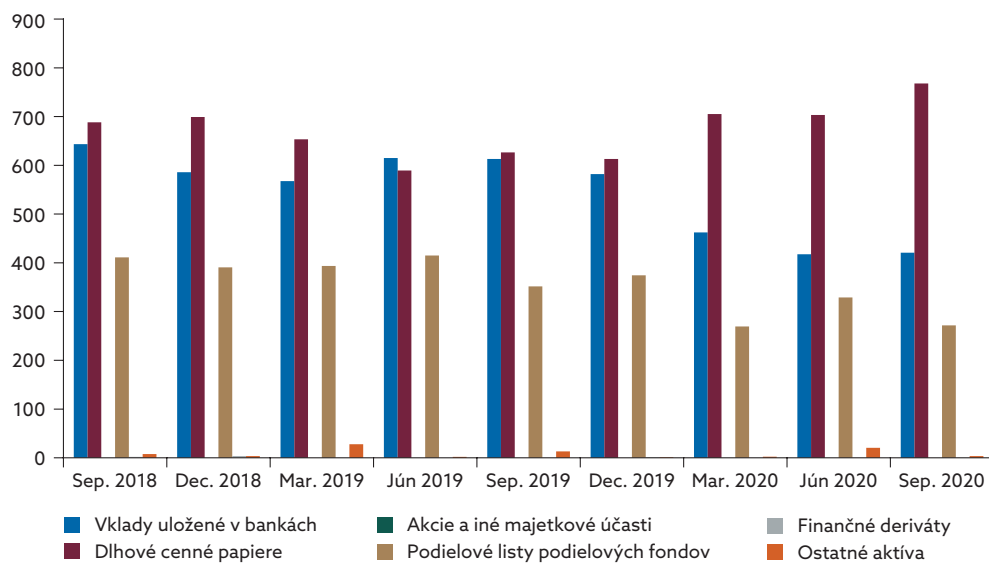
Najvýznamnejšou súčasťou portfólia dlhových cenných papierov z geografického hľadiska sú cenné papiere emitované v krajinách zo zvyšku sveta s podielom 57,89 %. Nasledovali cenné papiere emitované v ostatných členských štátoch eurozóny, ktorých podiel mal na konci tretieho kvartálu 2020 hodnotu 21,19 % a tuzemské CP (20,92 %).

Zo sektorového hľadiska dominujú medzi cennými papiermi v portfóliu dlhopisových fondov vládne dlhopisy, ktorých podiel bol k 30.9.2020 na úrovni 50,41 %, nasledujú dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami a ostatnými finančnými inštitúciami s podielom 28,42 %. Zvyšných 21,17 % tvorili dlhové cenné papiere emitované bankami.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali dlhopisové fondy v portfóliu 36,34 % cenných papierov splatných do jedného roka, 16,52 % cenných papierov, ktorých splatnosť bola v intervale od jedného do dvoch rokov a 47,14 % cenných papierov so splatnosťou nad dva roky.

Graf 68

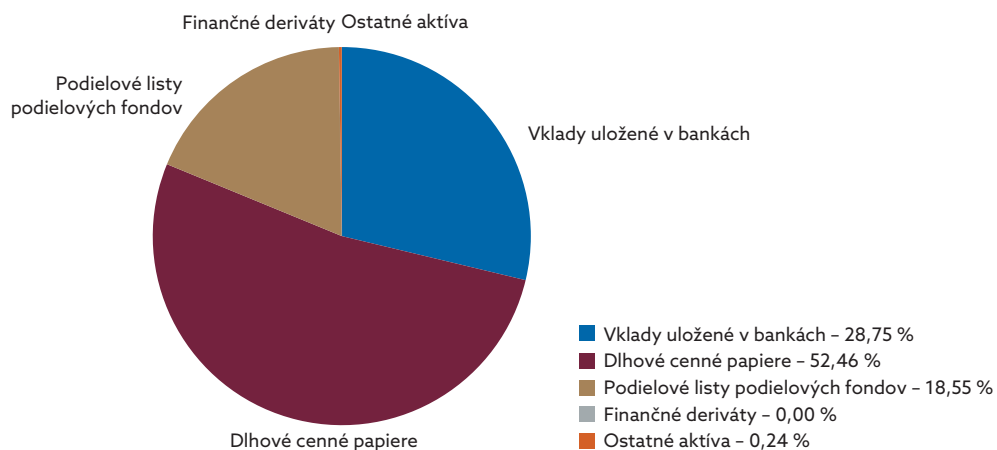
Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 69

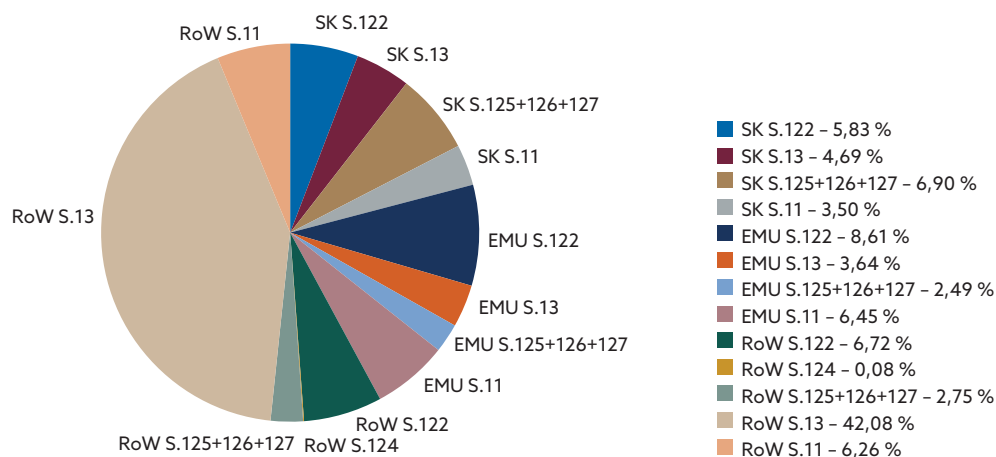
Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 70

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 30.9.2020

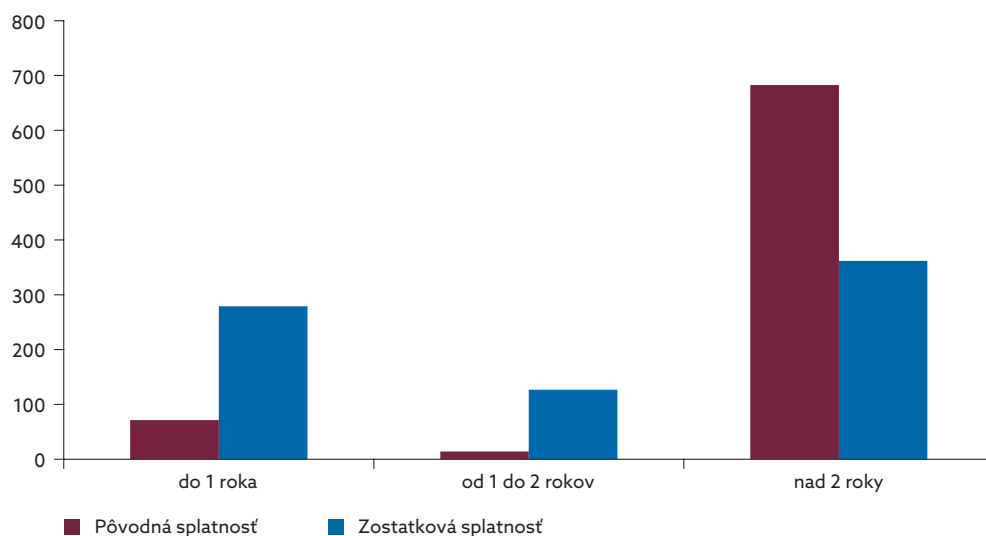

Zdroj: NBS

Pozn: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 71

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 30.9.2020

Zdroj: NBS

3.2.2 Akciové fondy

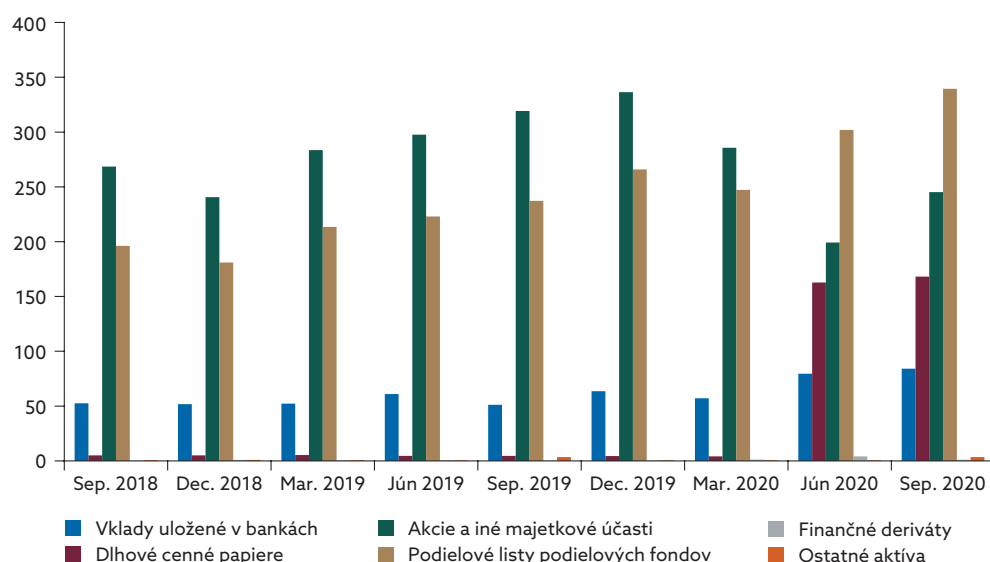
Najvýznamnejšími položkami majetku boli na konci septembra 2020 podielové listy podielových fondov s podielom 40,34 %, nasledovali akcie a iné majetkové účasti (29,15 %), dlhové CP (19,97 %) a vklady uložené v bankách (10,00 %). Ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov tvorili 0,54 % aktív akciových fondov.

Geografické členenie podielových listov podielových fondov v portfóliu sa počas sledovaného štvrťroku výrazne nezmenilo. K 30.9.2020 bolo 12,60 % podielových listov tuzemských podielových fondov, ďalších 81,30 % boli podielové listy emitované podielovými fondmi z ostatných členských štátov eurozóny a 6,10 % podielové listy podielových fondov zo zvyšku sveta. Zo sektorového hľadiska sú podielové listy v portfóliu akciových fondov v treťom kvartáli tvorené len podielmi podielových listov investičných fondov.

V portfóliu akcií dominujú akcie nefinančných spoločností zo zvyšku sveta s podielom 78,04 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti z členských štátov eurozóny 10,96 % a ostatní finanční sprostredkovatelia zo zvyšku sveta (5,27 %). Ostatné sektory svojimi podielmi dosahujú hodnoty pod 5 %.

Graf 72

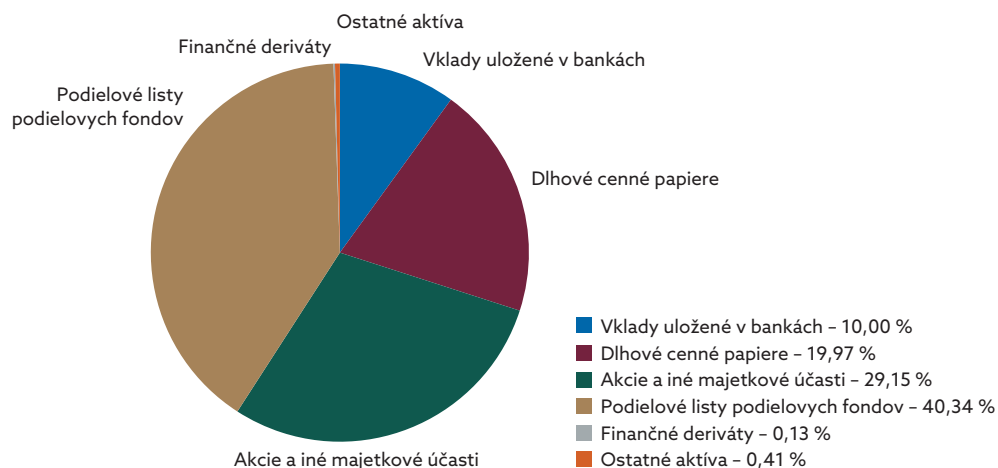
Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 73

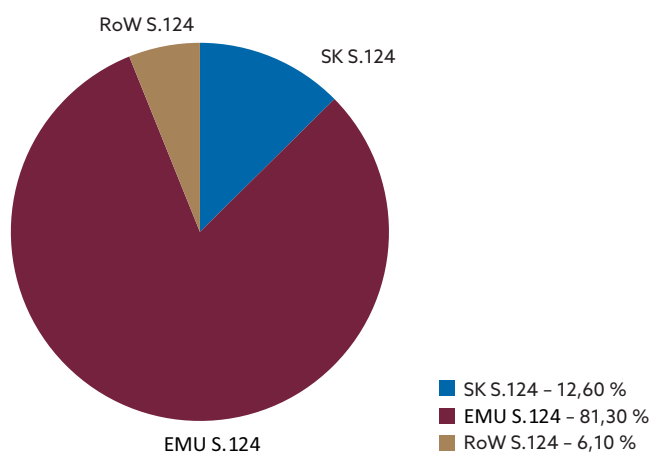
Štruktúra aktív akciových fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 74

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 30.9.2020

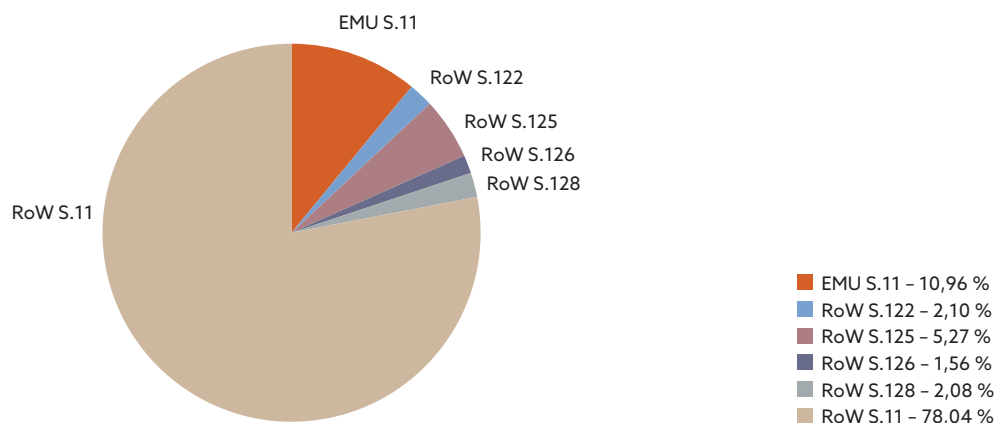

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 75

**Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov
k 30.9.2020**

Zdroj: NBS

Poznámka: EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

3.2.3 Zmiešané fondy

Najvýznamnejšou položkou aktív zmiešaných fondov sú dlhodobo podielové listy podielových fondov. Ich podiel na majetku bol ku koncu septembra 2020 na úrovni 64,09 %. Ďalšími významnými zložkami majetku zmiešaných fondov boli vklady uložené v bankách (17,47 %) a dlhové cenné papiere (16,15 %). Akcie sa podieľali 1,87 %, ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov 0,42 %.

Z geografického hľadiska sa štruktúra podielových listov v sledovanom štvrtroku výrazne nezmenila. Najvýznamnejšiu pozíciu v portfóliu podielových listov s podielom 74,34 % mali podielové listy emitované v eurozóne. Nasledovali podielové listy emitované tuzemskými podielovými fondmi s podielom 21,30 %. Podiel podielových listov emitovaných v krajinách zo zvyšku sveta mal na konci tretieho kvartálu 2020 hodnotu 4,36 %.

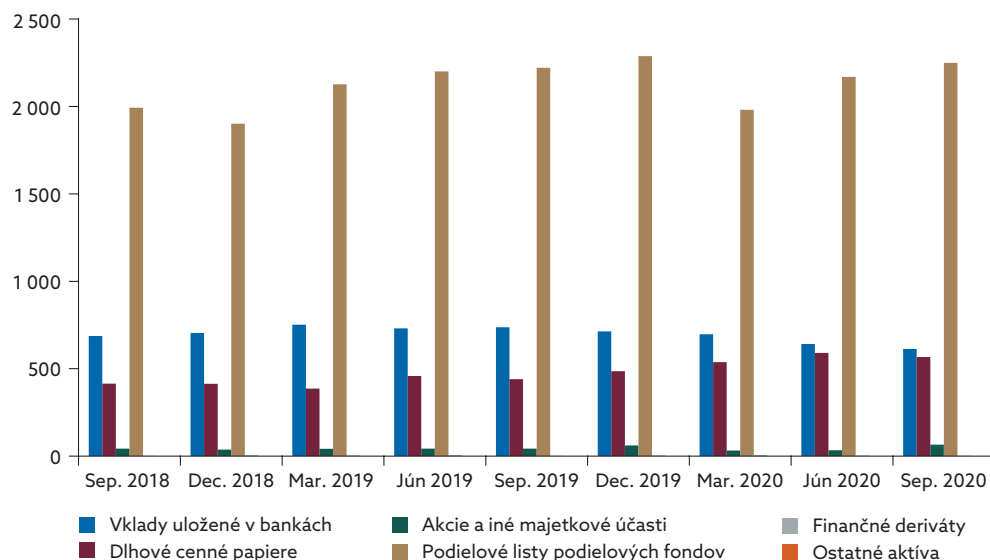
Z pohľadu geografickej štruktúry cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov tvorili na konci septembra 2020 najväčšiu skupinu dlhopisy emitované tuzemcami s podielom 62,03 %, nasledovali cenné papiere emitované spoločnosťami zo zvyšku sveta s podielom 20,45 % a cenné papiere z ostatných členských štátov eurozóny s podielom 17,52 %.

Z pohľadu sektorov sú dominantní ostatní finanční sprostredkovatelia (41,56 %), nasledujú nefinančné spoločnosti s podielom 29,97 % a verejná správa (sektor S.13), ktorej podiel v portfóliu zmiešaných fondov bol na konci septembra 2020 na úrovni 18,62 %. Bankový sektor (S.122) mal podiel 9,85 %.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali na konci tretieho kvartálu 2020 zmiešané fondy v portfóliu 16,09 % cenných papierov do jedného roka, 22,78 % od jedného do dvoch rokov a 61,13 % nad dva roky.

Graf 76

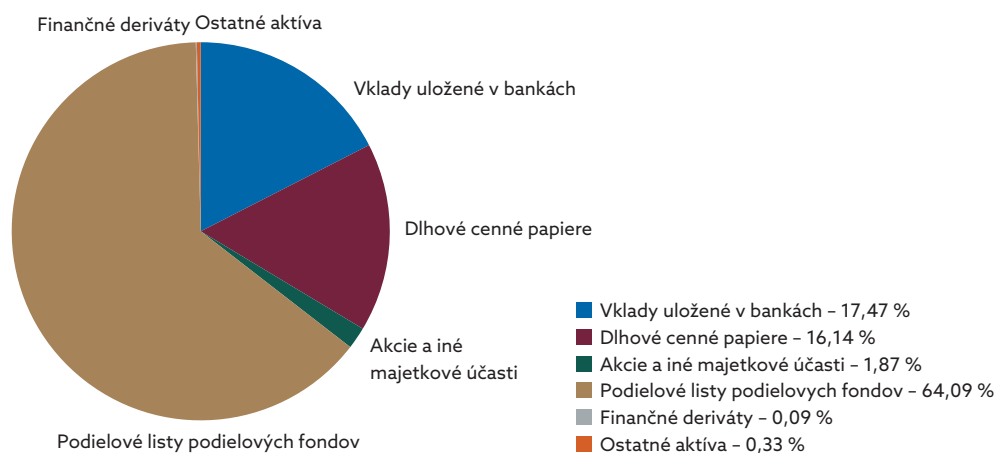
Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 77

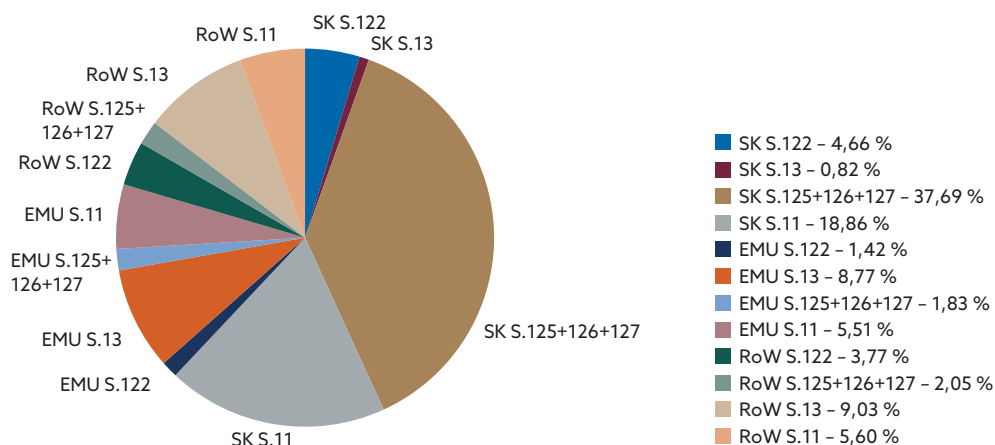
Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 78

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 30.9.2020

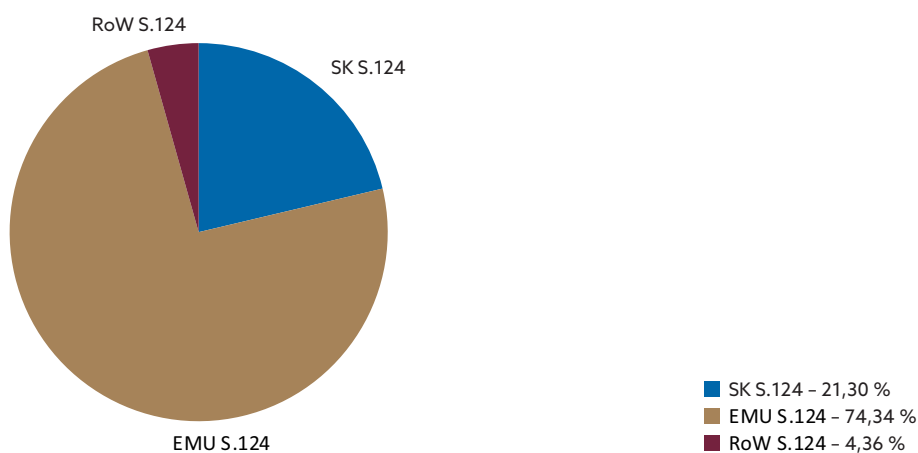

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 79

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 30.9.2020

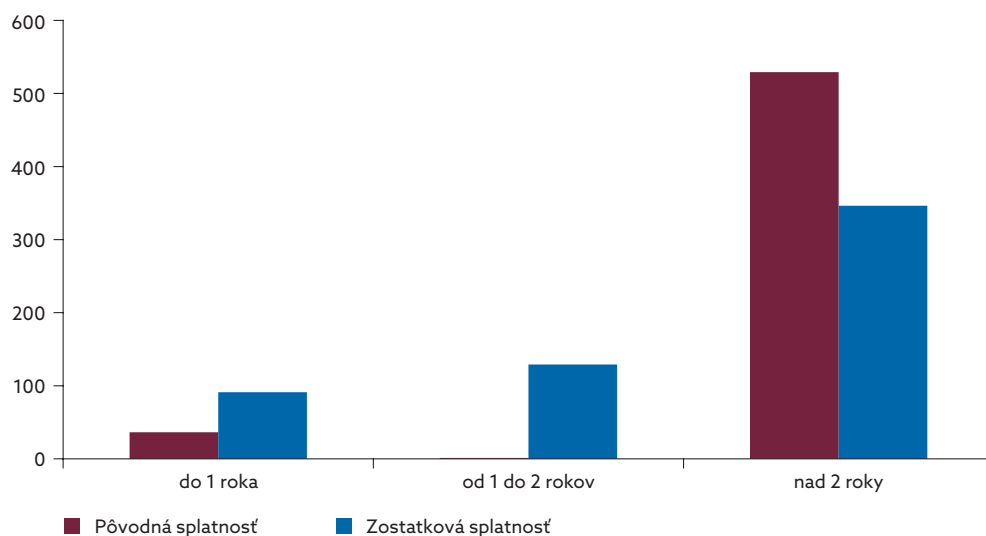

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 80

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 30.9.2020 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

3.2.4 Realitné fondy

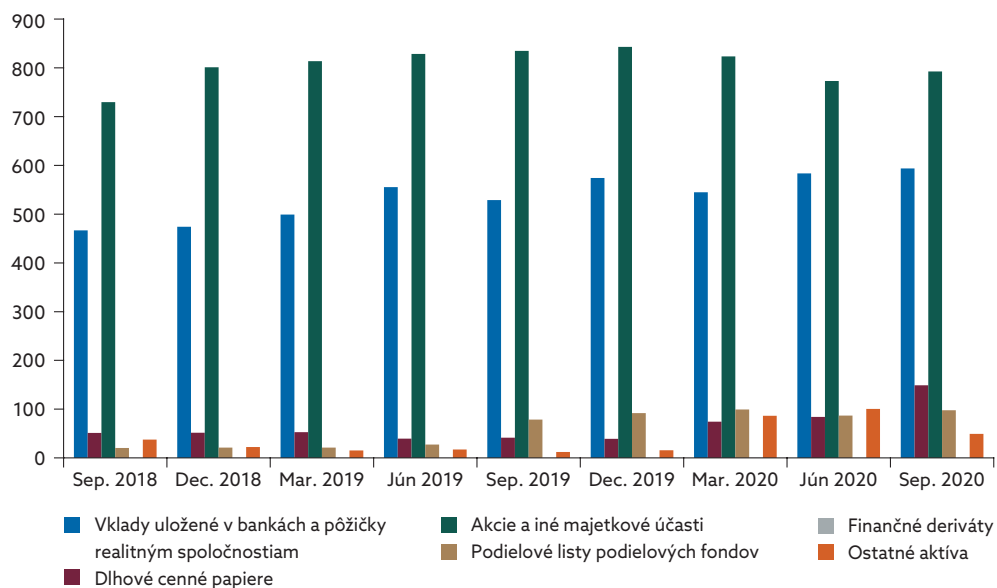
Realitné fondy sa v rámci svojej investičnej stratégie zameriavajú na investovanie do akcií a do majetkových účastí v realitných spoločnostiach. V zmysle zákona využívajú získané prostriedky tiež na pôžičky realitným spoločnostiam.

Podiel bilančnej položky – vklady v bankách a pôžičky poskytnuté realitným spoločnostiam na konci tretieho kvartálu 2020 bol na úrovni 35,28 %. Podiel akcií a iných majetkových účastí mal hodnotu 47,09 %. Realitné fondy investovali v sledovanom štvrtroku v menšej miere aj do dlhových cenných papierov (8,86 %), podielových listov podielových fondov (5,81 %) a do ostatných aktív (2,96 %).

Z geografického a sektorového hľadiska majú najväčší podiel na akciách a majetkových účastiach v portfóliu realitných fondov tuzemské nefinančné spoločnosti (S.11) s podielom 87,29 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti zo zvyšku sveta s podielom 12,09 %, ostatné sektory sa podieľajú menej ako jedným percentom.

Graf 81

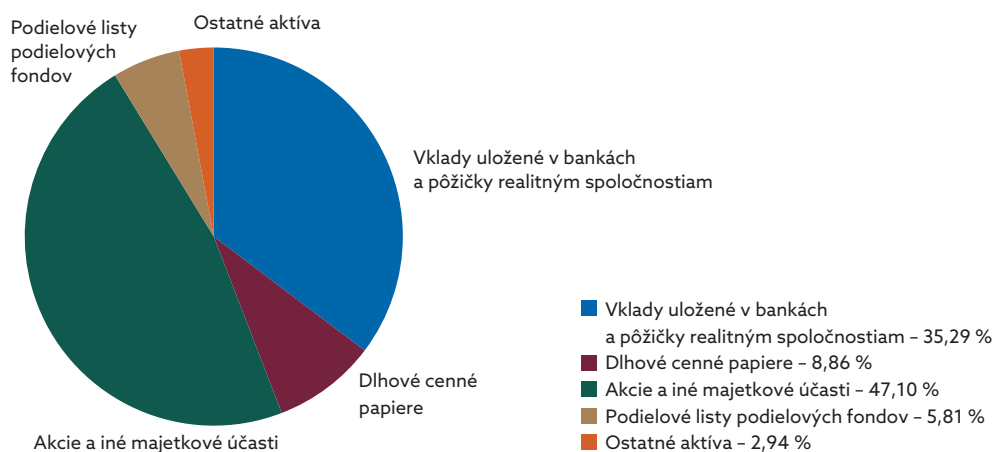
Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 82

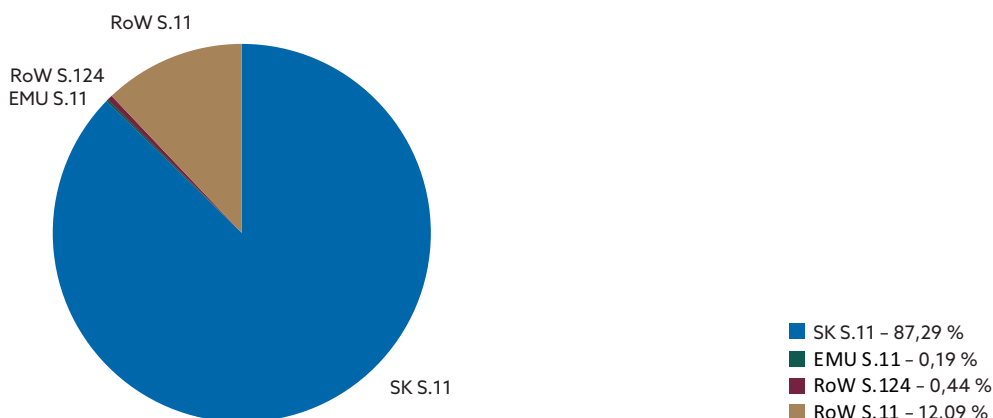
Štruktúra aktív realitných fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 83

Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účastí v portfóliu realitných fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

3.2.5 Ostatné fondy

Medzi ostatné podielové fondy sa zaraďujú podielové fondy, ktorých investičná stratégia sa nedá jednoznačne zaradiť ani do jednej z predchádzajúcich kategórií. Zaraďujeme sem špeciálne fondy alternatívnych investícií (napríklad komoditné fondy), špeciálne fondy cenných papierov, špeciálne fondy profesionálnych investorov a iné.

Hlavnými zložkami majetku ostatných fondov v správe tuzemských správcofských spoločností sú vklady uložené v bankách, dlhové cenné papiere a podielové listy podielových fondov.

Najvýznamnejšou položkou bilancie ostatných fondov k 30.9.2020 boli dlhové cenné papiere, ktorých podiel predstavoval 46,40 %. Podiel podielových listov mal hodnotu 44,09 %. Treťou najvýznamnejšou položkou boli vklady uložené v bankách (8,53 %).

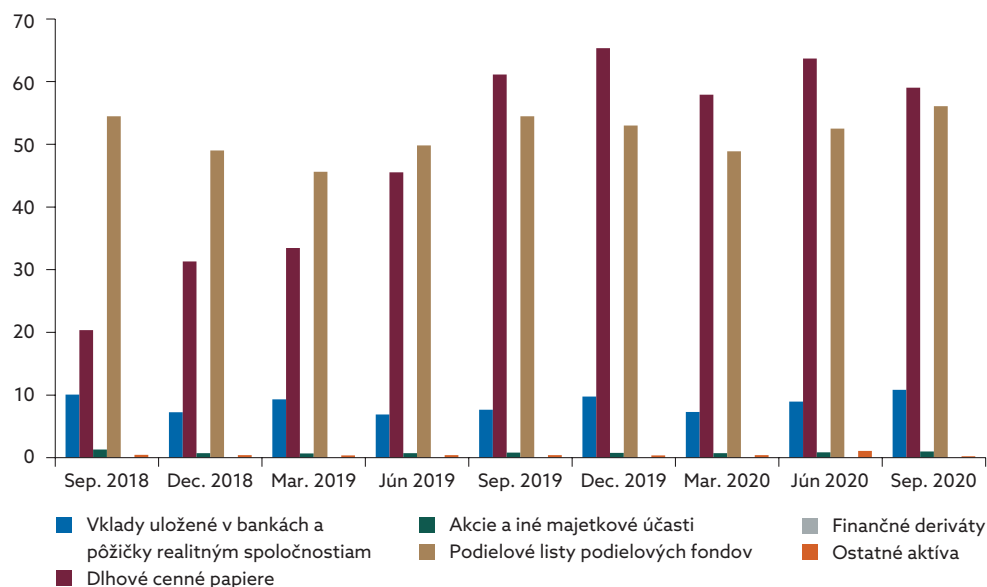
Geografické členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov sa v treťom kvartáli roku 2020 výrazne nezmenilo. Dominantnú pozíciu majú aj naďalej tuzemské cenné papiere s podielom 75,57 %, nasledujú cenné papiere emitované zvyškom sveta (14,80 %) a cenné papiere emitované ostatnými členskými štátmi eurozóny (9,63 %).

Zo sektorového hľadiska boli na konci septembra 2020 najvýznamnejšie podiely cenných papierov z nepeňažných sektorov (S.125+S.126+S.127) s podielom 69,91 %. Nasledovali cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami (S.11), ktorých podiel mal hodnotu 20,01 %, cenné papiere emitované verejnou správou (S.13) s podielom 6,21 % a cenné papiere emitované bankami (S.122) s podielom 3,86 %.

Podľa zostatkovej splatnosti cenných papierov mali ostatné fondy v portfóliu 11,42 % cenných papierov do jedného roka, 24,98 % cenných papierov od jedného do dvoch rokov a 63,60 % cenných papierov nad dva roky.

Graf 84

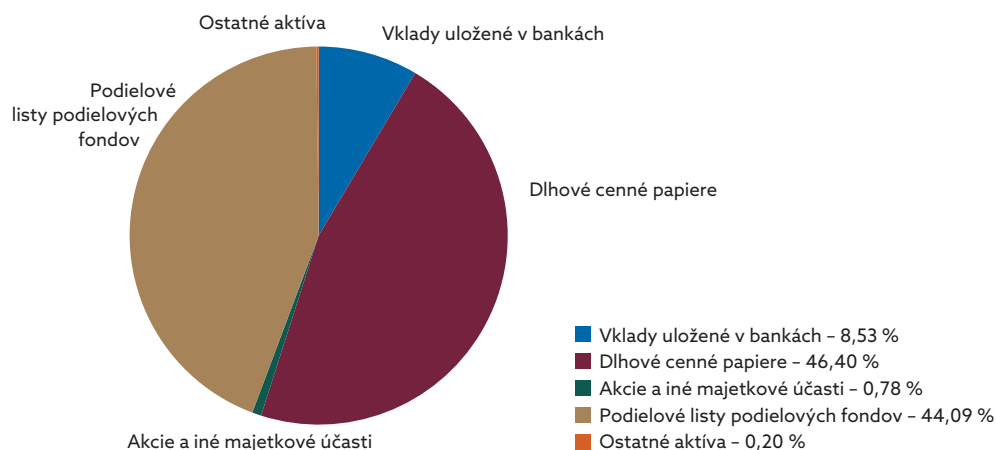
Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 85

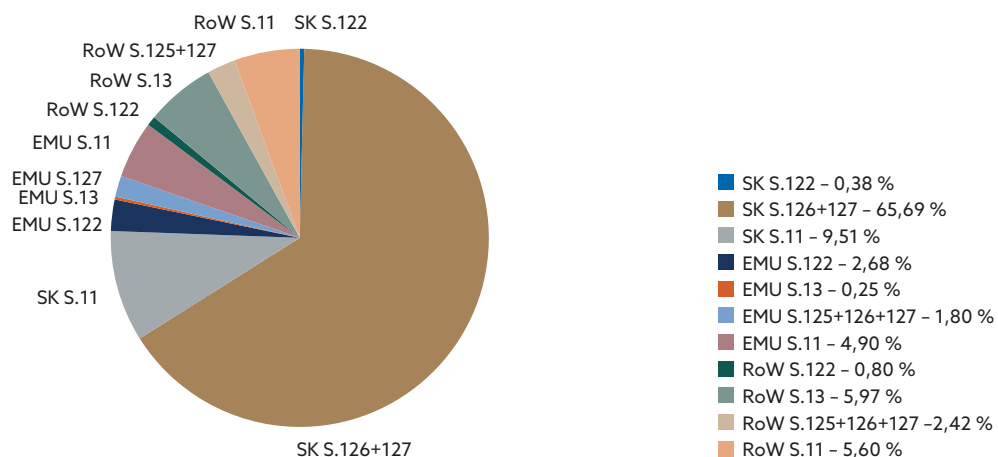
Štruktúra aktív ostatných fondov k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 86

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 30.9.2020

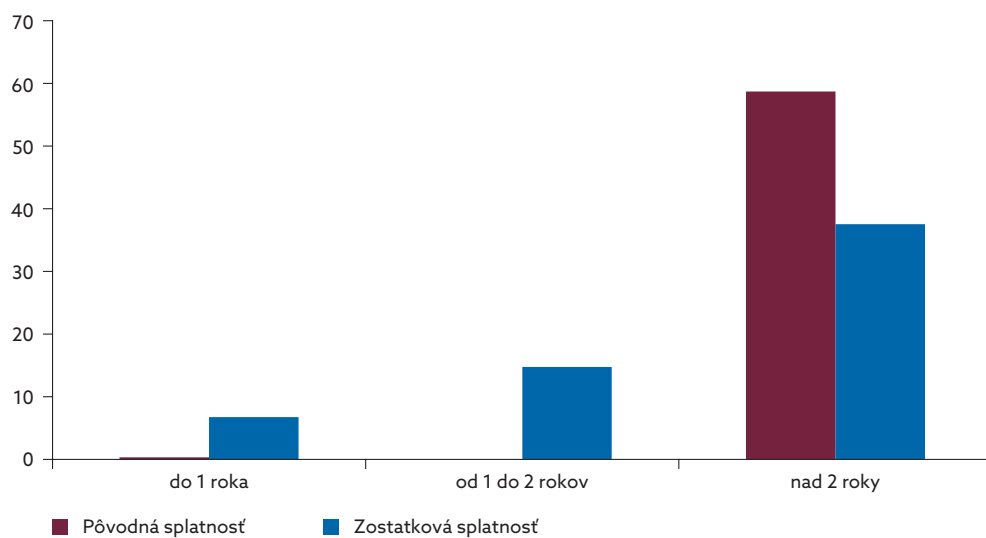

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 87

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 30.9.2020

Zdroj: NBS

4 Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania

Spoločnosti sú podľa sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA 2010 súčasťou sektora S.125 – ostatní finanční sprostredkovatelia², v rámci ktorého tvoria spolu podskupinu, takzvaných finančných spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (*Financial Corporations engaged in Lending*). Zoznam subjektov, ktoré vykazujú bilančné údaje do Národnej banky Slovenska podľa Opatrenia NBS³ bol aktualizovaný začiatkom roku 2019.

Tretí kvartál 2020 mal z pohľadu aktív priaznivý vývoj pre faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania. Lízingové spoločnosti zaznamenali v tomto kvartáli v medziročnom porovnaní aktív pokles.

Celková hodnota aktív faktoringových a iných spoločností k 30.9.2020 medziročne vzrástla o 8,55 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. V treťom kvartáli roku 2020 hodnota celkových aktív spoločností splátkového financovania medziročne vzrástla o 10,79 % a hodnota aktív lízingových spoločností klesla oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka o 1,28 %.

² Európsky systém národných účtov (ESA 2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poisťné technické rezervy.

³ Opatrenie NBS č. 19/2014 o predkladaní výkazu faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania alebo lízingovou spoločnosťou na štatistické účely (oznámenie č. 248/2014 Z.z.).

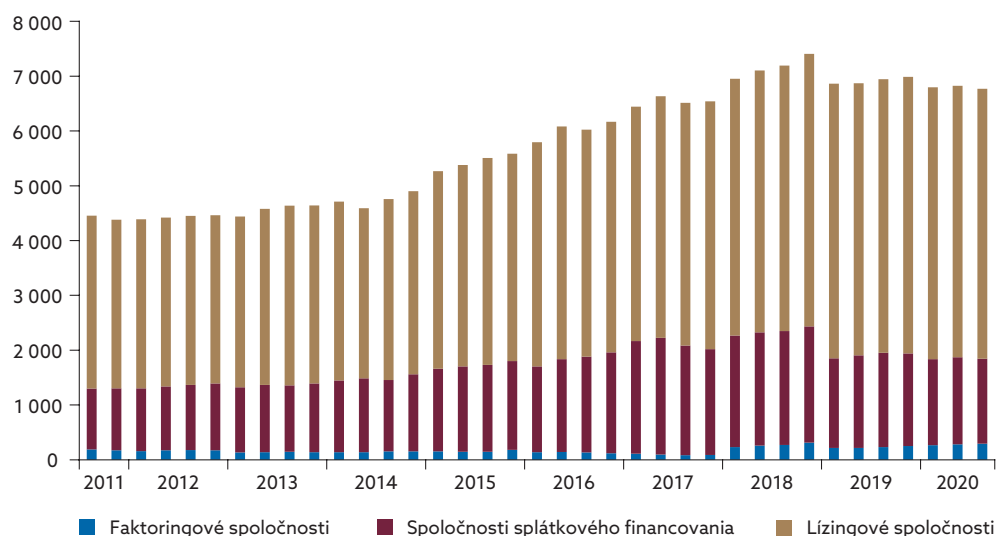
Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	IX. 2018	XII. 2018	III. 2019	VI. 2019	IX. 2019	XII. 2019	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020
Faktoring	-13,88	-19,82	24,01	31,60	26,89	19,88	12,90	12,15	8,55
Splátkové financovanie	-17,21	-20,20	-4,14	-6,09	-10,00	-0,74	4,27	9,10	10,79
Lízing	9,39	9,99	6,89	4,01	3,03	1,47	-0,93	-0,22	-1,28

Zdroj: NBS

Graf 88

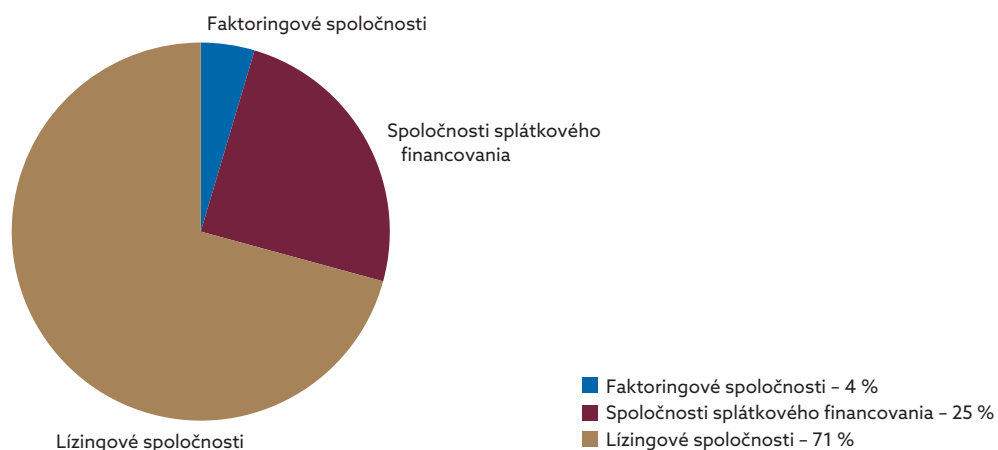
Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 89

Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 30.9.2020

Zdroj: NBS

V rámci spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom si dlhodobo najvýznamnejšiu pozíciu udržiavajú lízingové spoloč-

nosti. V treťom kvartáli 2020 bol ich podiel na celkových aktívach 71 %. Nasledujú spoločnosti splátkového financovania (25 %) a faktoringové spoločnosti s podielom 4 %.

Pri pohľade na geografické členenie úverových pohľadávok spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom je zrejmé, že sú využívané prevažne tuzemskými klientmi.

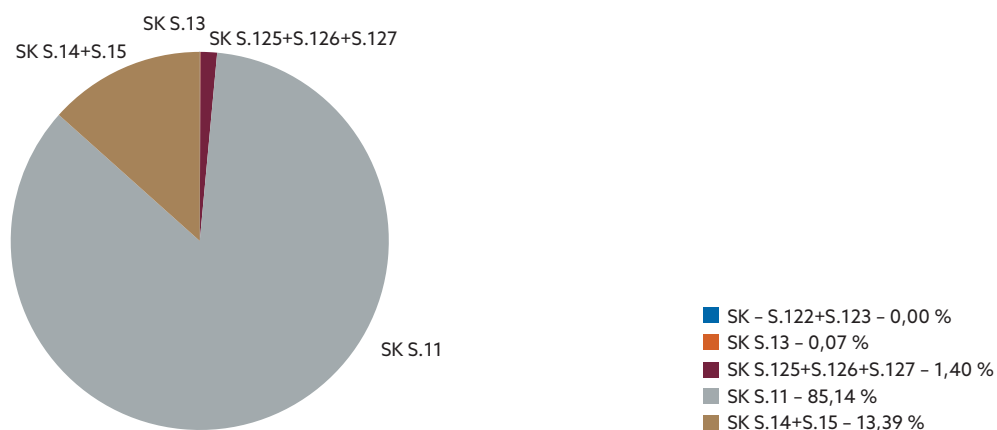
Pri financovaní prostredníctvom finančného lízingu majú tuzemskí klienti 100 % zastúpenie. Najvýznamnejšiu pozíciu majú nefinančné spoločnosti (85,14 %), nasleduje sektor domácností (13,39 %). Ostatné sektory majú spolu podiel 1,47 %.

Celkový podiel tuzemských klientov spoločností splátkového financovania mal k 30.9.2020 hodnotu 26,28 %. Podiel klientov zo zvyšku sveta bol 71,56 %, z ostatných štátov eurozóny 2,16 %. Keďže nákup spotrebného tovaru na splátky je na Slovensku dlhodobo významnou formou financovania domácností, dominantným sektorom spomedzi tuzemských klientov je sektor domácností s podielom 85,66 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti s podielom 13,32 % a ostatní finanční sprostredkovatelia so zastúpením 1,01 %.

Na konci tretieho kvartálu 2020 mal podiel tuzemských klientov faktoringových spoločností hodnotu 97,93 %. Podiel klientov zo zvyšku sveta bol 2,07 %. Medzi klientmi faktoringových spoločností na Slovensku dominovali domácnosti s podielom 73,99 %. Zvyšnú časť tvorili nefinančné spoločnosti (26,01 %).

Graf 90

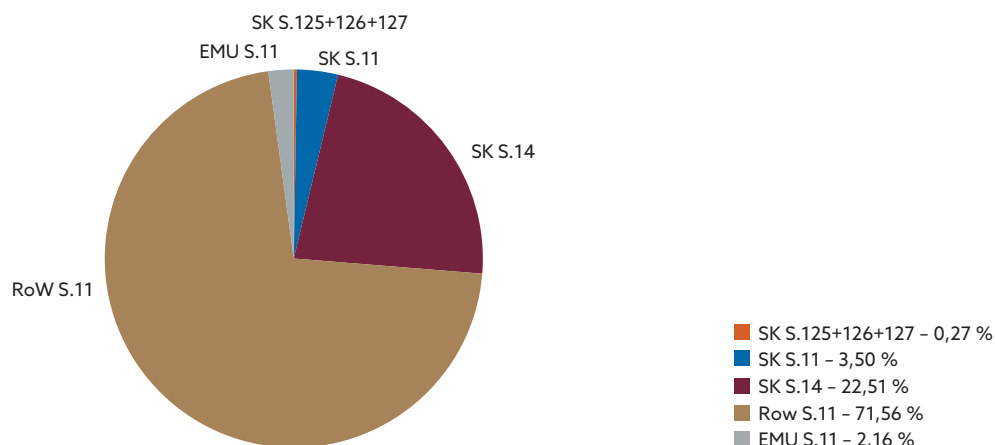
Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 91

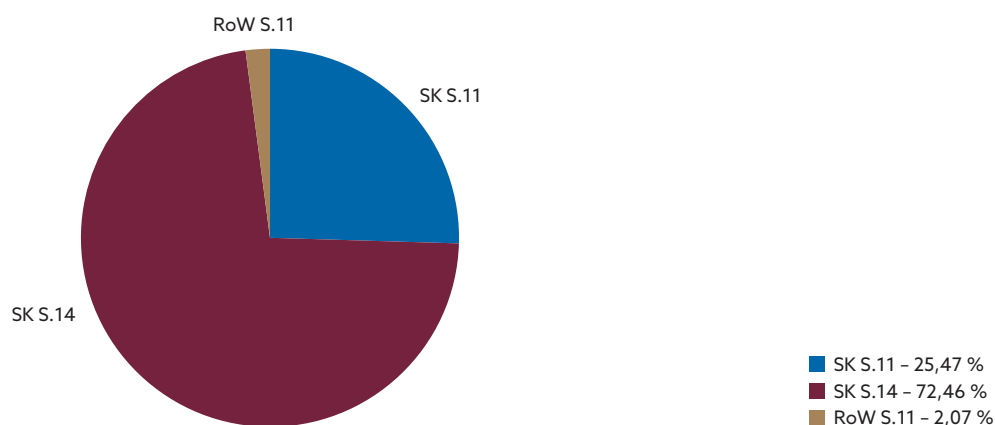
Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 30.9.2020

Zdroj: NBS

Graf 92

Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových spoločností k 30.9.2020

Zdroj: NBS

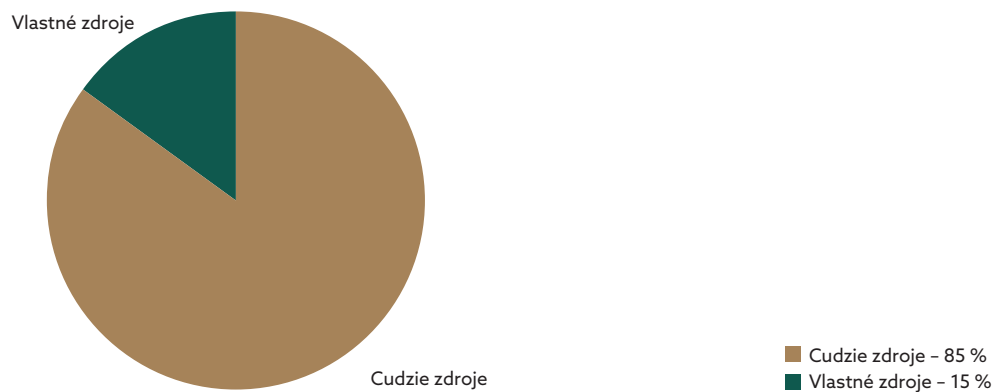
Z pohľadu finančných tokov v rámci jednotlivých ekonomických sektorov je zaujímavé rozdelenie zdrojov finančných prostriedkov pre činnosť analyzovaných typov spoločností. Tieto sú následne použité na poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom.

Hlavnú časť tvorili cudzie zdroje s podielom 84,63 % na celkových finančných zdrojoch. Medzi cudzími zdrojmi boli dominantné úvery prijaté od bánk, ktoré k 30.9.2020 tvorili až 82,04 %. Zvyšnú časť cudzích zdrojov tvorili prostriedky získané emisiou dlhových cenných papierov (8,81 %) a úvery a pôžičky od podnikov v skupine a klientov, ktorých podiel bol 9,16 %.

Hlavnými zložkami vlastných zdrojov boli základné imanie, nerozdelený zisk predchádzajúcich období, akcie a iné majetkové účasti.

Graf 93

Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 30.9.2020

Zdroj: NBS

5 Cenné papiere

5.1 Dlhové cenné papiere

Vládou emitované štátne dlhopisy predstavujú najvýznamnejší podiel na celkovom objeme vydaných dlhových cenných papierov. Stav ku koncu septembra 2020 predstavoval 46 989,4 mil. €. Hodnota dlhopisov vydaných bankami mala ku koncu tretieho štvrťroka hodnotu 7 350,4 mil. €. Dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami predstavovali tretí najvýznamnejší sektor s objemom 4 061,9 mil. € a na konci boli emisie ostatných finančných inštitúcií s objemom 3 101,3 mil. €.

V porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom zaznamenali emisie v čistom vyjadrení mierny pokles, t.j. novo emitovaných emisií bolo menej ako splatených, v celkovej výške približne 12,1 mil. €. Čisté emisie vo vládnom sektore zaznamenali v sledovanom štvrťroku nárast vo výške 162,4 mil. €. Tento prírastok bol doplnený prírastkom čistých emisií ostatných finančných inštitúcií o 47,7 mil. €. Naopak úbytok čistých emisií sme sledovali pri bankových dlhopisoch o 171,3 mil. € a pri dlhopisoch nefinančných spoločností o 50,9 mil. €.

Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere (v tis. EUR)

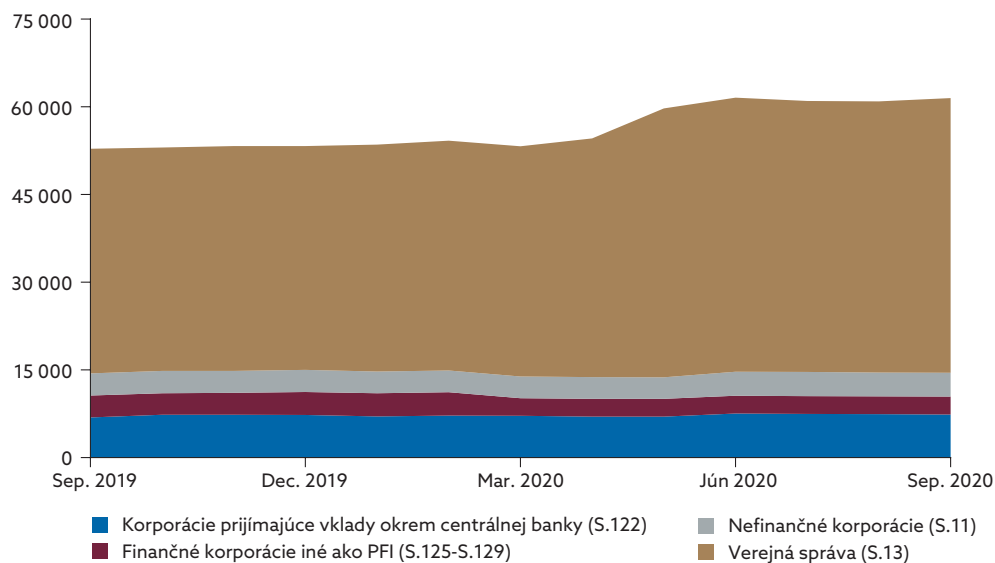
Mesiac	Zostatky emisií					Emisie v čistom vyjadrení				
	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa
2019 / 09	52 817 373	6 870 055	3 744 357	3 796 956	38 406 004	468 749	140 511	110 265	2 373	215 600
2019 / 12	53 281 531	7 291 997	3 943 465	3 754 729	38 291 341	495 950	422 262	190 134	-46 358	-70 088
2020 / 03	53 259 061	7 154 296	3 007 125	3 704 469	39 393 171	-22 861	-136 151	-941 649	-52 820	1 107 760
2020 / 06	61 572 806	7 522 870	3 045 376	4 110 615	46 893 946	7 813 269	367 359	27 961	-96 981	7 514 929
2020 / 09	61 503 033	7 350 437	3 101 313	4 061 928	46 989 354	-12 140	-171 299	47 701	-50 942	162 400

Zdroj: NBS

Zostatky emisií dlhových cenných papierov zaznamenali v priebehu tretieho štvrťroka 2020 mierny pokles o 0,11 %.

Graf 94

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory (mil. EUR)

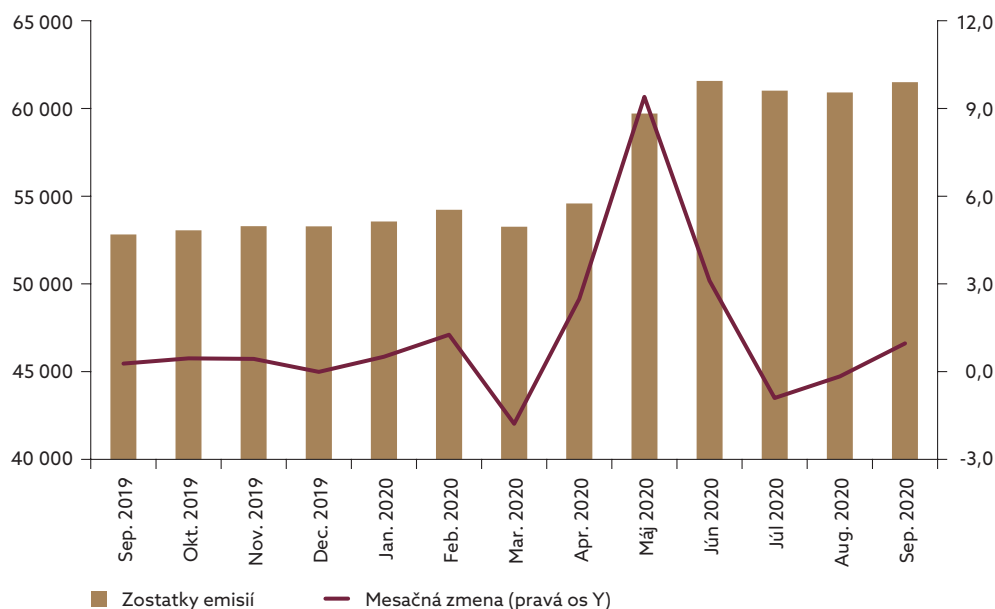

Zdroj: NBS

V priebehu tretieho štvrťroku 2020 sme zaznamenali medzimesačný nárast zostatkov emisií v septembri o 0,96 % a medzimesačný pokles v júli o 0,90 % a v auguste o 0,16 %.

Graf 95

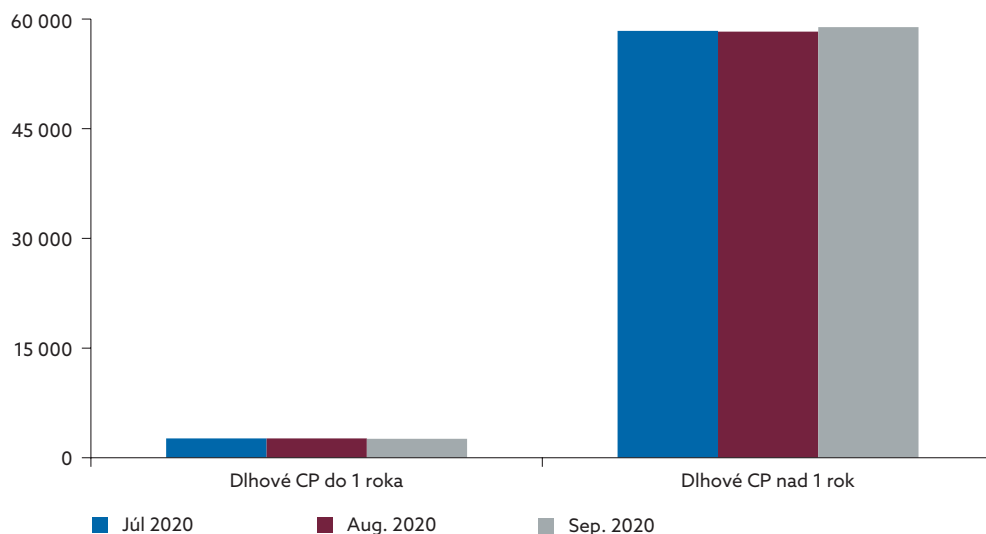
Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 96

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 3. Q 2020 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

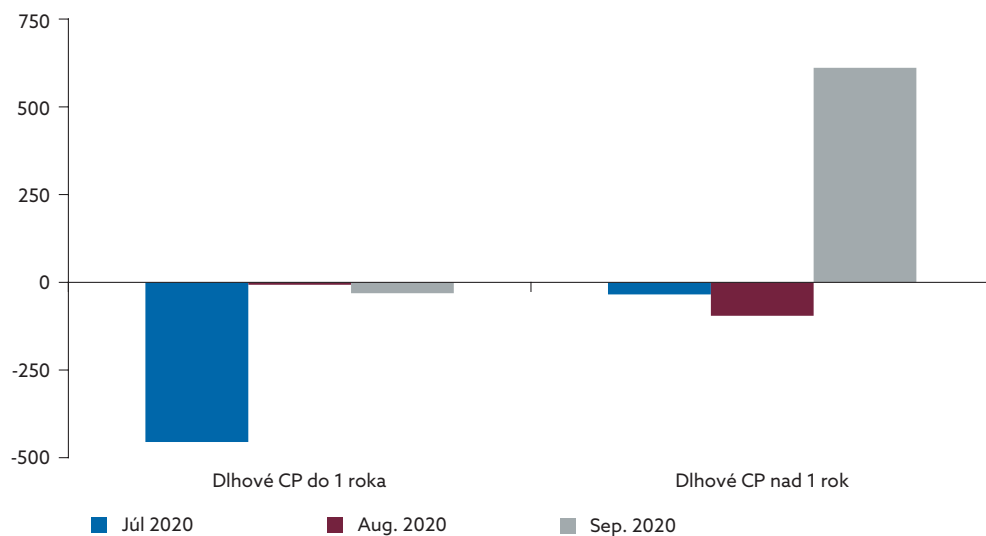
Počas tretieho kvartálu 2020 bolo na trhu s cennými papiermi umiestnených celkovo 27 emisií dlhových cenných papierov, pričom 13 emisií bolo vydaných kaptívnymi finančnými spoločnosťami, 6 emisií nefinančnými spoločnosťami, 4 emisie sme zaevidovali pri bankách, 3 emisie pri pomocných finančných inštitúciách a 1 emisiu emitovali ostatní finanční sprostredkovatelia.

Krátkodobé dlhové cenné papiere v čistom vyjadrení zaznamenali v priebehu tretieho štvrťroka pokles o približne 493,1 mil. €, čo bolo ovplyvnené predovšetkým splatnosťou štátnych pokladničných poukázok v hodnote 450,0 mil. €.

Celkové čisté emisie za dlhodobé dlhové cenné papiere v uvedenom období naopak stúpili, konkrétne o 481 mil. €. Najvýraznejší prírastok 612,4 mil. € sme zaznamenali pri vládnych dlhopisoch, nasledovali dlhopisy kaptívnych finančných inštitúcií o 123,1 mil. € a dlhopisy pomocných finančných inštitúcií o 3,9 mil. €. Naopak pokles sme zaznamenali pri dlhodobých bankových dlhopisoch o 167,1 mil. €, dlhopisoch ostatných finančných sprostredkovateľov o 59,8 mil. € a pri dlhopisoch nefinančných spoločností o 31,6 mil. €.

Graf 97

Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 3. Q 2020 (mil. EUR)

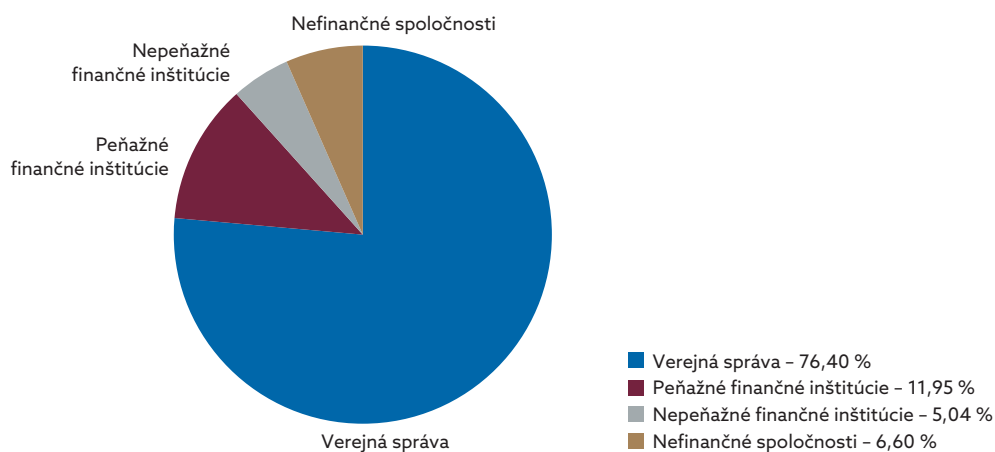

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie predstavovala najväčší podiel na zostatkoch emisií verejná správa (76,4 %). Podiel ostatných sektorov bol k 30.9.2020 rádovo nižší, peňažných finančných inštitúcií (12 %), nefinančných spoločností (6,6 %) a nepeňažných finančných inštitúcií (5,0 %). Podľa typu kupónu, najviac emisií bolo s fixným kupónom (92,7 %), nasledujú emisie s nulovým kupónom (5,8 %) a emisie s variabilným kupónom (1,5 %). 96,7 % emisií bolo denominovaných v eurách a 3,3 % v cudzích menách.

Graf 98

Dlhové cenné papiere – sektorové členenie

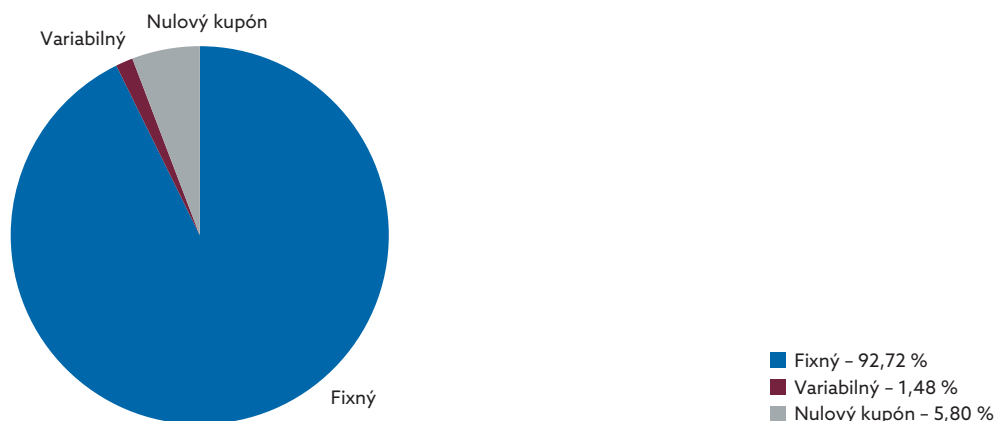

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 30.09.2020.

Graf 99

Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu

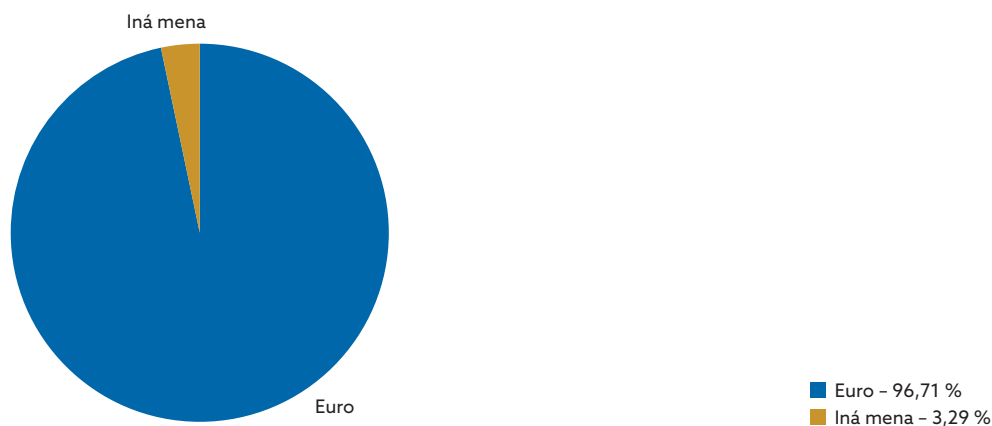

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 30.09.2020.

Graf 100

Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny

Zdroj: NBS

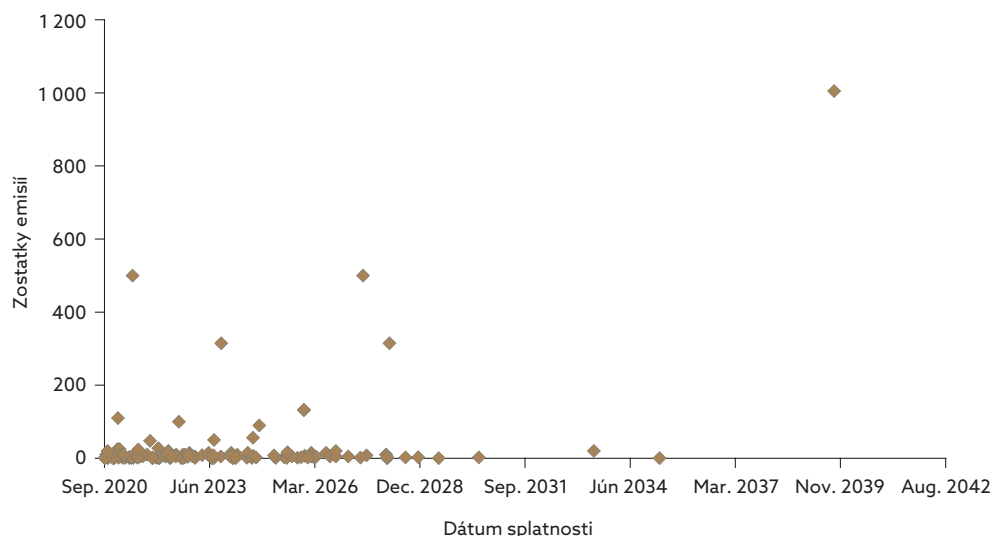
Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 30.09.2020.

V nasledujúcich grafoch sú zobrazené zostatky jednotlivých emisií za tri najvýznamnejšie sektory (vládny sektor, bankový sektor a sektor nefinančných spoločností) v závislosti od zostatkov ich emisií a dátumu splatnosti.

Najväčšia hustota zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov za nefinančné spoločnosti na domácom trhu je v objeme do 10 miliónov eur so splatnosťou do roku 2023. Najvyšší zostatok emisie presahuje objem 1 miliardy eur a najdlhšia doba splatnosti je 19 rokov.

Graf 101

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu (zostatky emisií, mil. EUR)

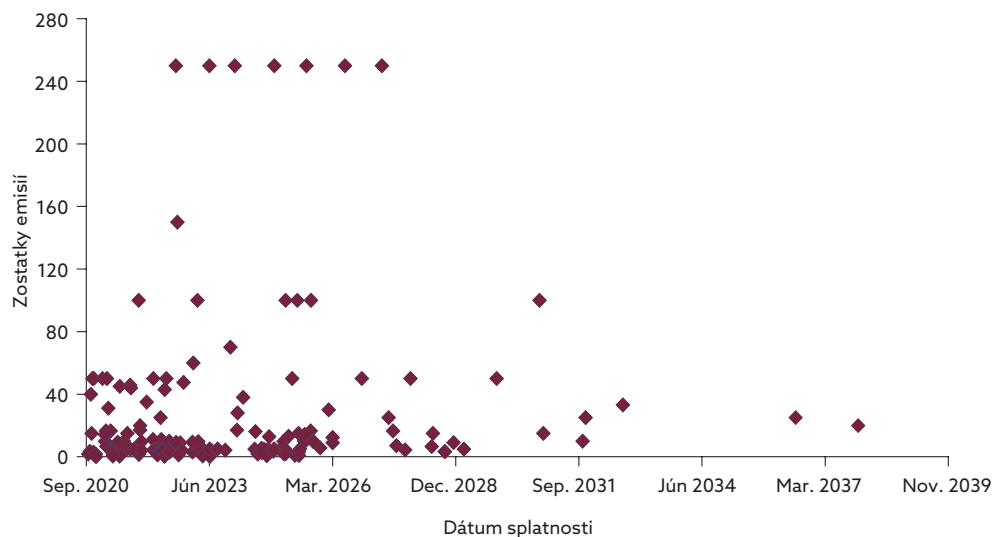

Zdroj: NBS

Najväčšia koncentrácia zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov bankami sa pohybuje do 50 miliónov eur, so splatnosťou do konca roku 2022. Najvyššie zostatky emisií sa pohybujú okolo hranice 250 miliónov eur a najdlhšia doba splatnosti siaha do roku 2037.

Graf 102

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122 (zostatky emisií, mil. EUR)

Zdroj: NBS

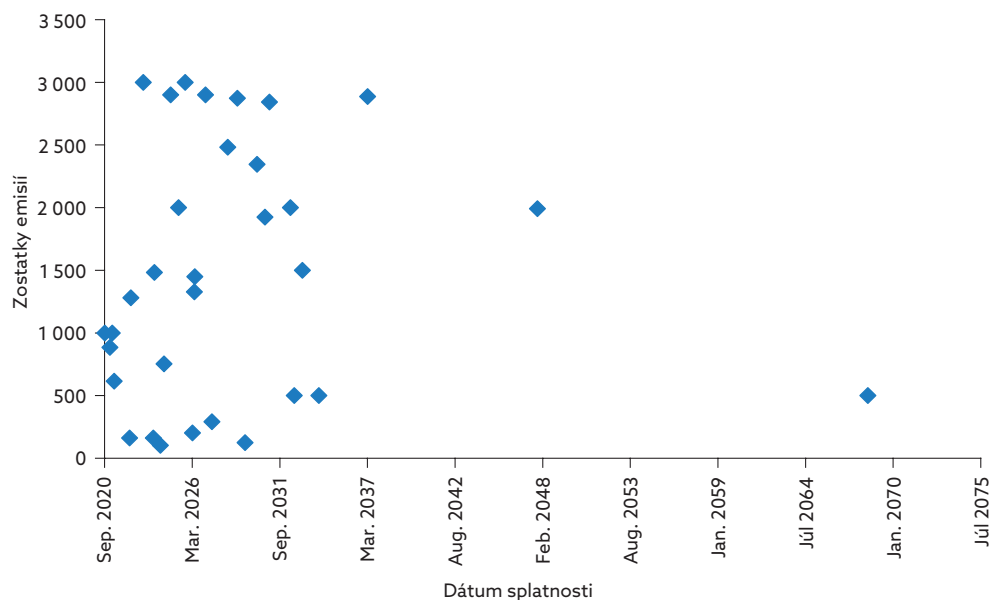
Poznámka: Analýza z dôvodu skreslenia výsledkov nezahrnuje perpetuálne (večné) dlhopisy, ktorých doba splatnosti siaha až do roku 2099.

Počet emisií vydaných dlhových cenných papierov vládou je nižší ako v prípade dvoch predchádzajúcich sektorov, rádovo sa však jedná o vyš-

šie zostatky. Emisie s najvyšším zostatkom predstavujú sumu 3,0 mld. eur a posledná z aktuálnych emisií bude splatná v roku 2068.

Graf 103

**Dlhové cenné papiere - Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov
za sektor S.1311 (zostatky emisií, mil. EUR)**

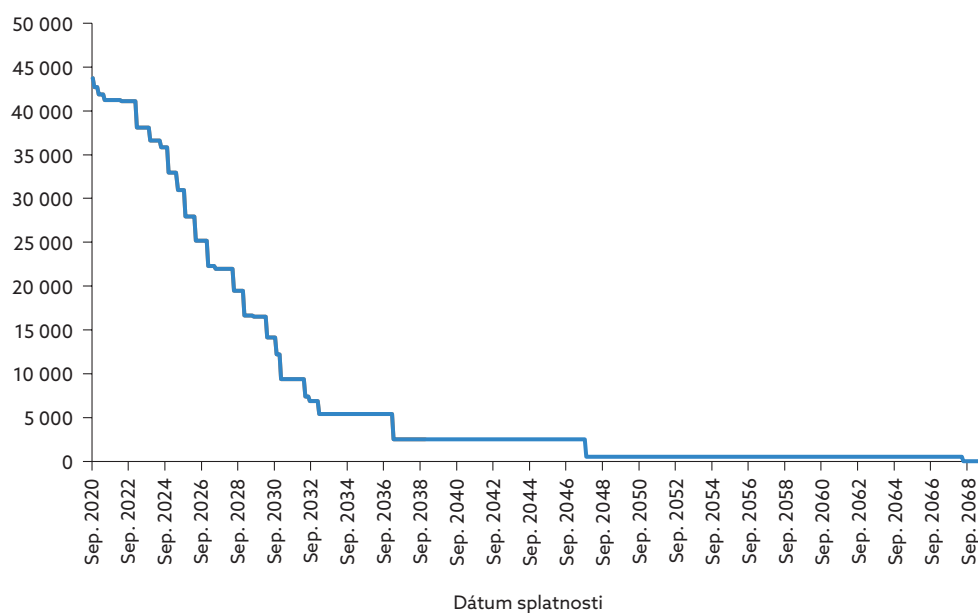

Zdroj: NBS

Profil splatnosti znázorňuje stav, ako by sa vyvíjalo splácanie vládneho dlhu za predpokladu, že by už neprišlo k novým emisiám vládnych dlhopisov a všetky existujúce emisie by sa splatili v termíne splatnosti.

Graf 104

Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládných dlhopisov (mil. EUR)

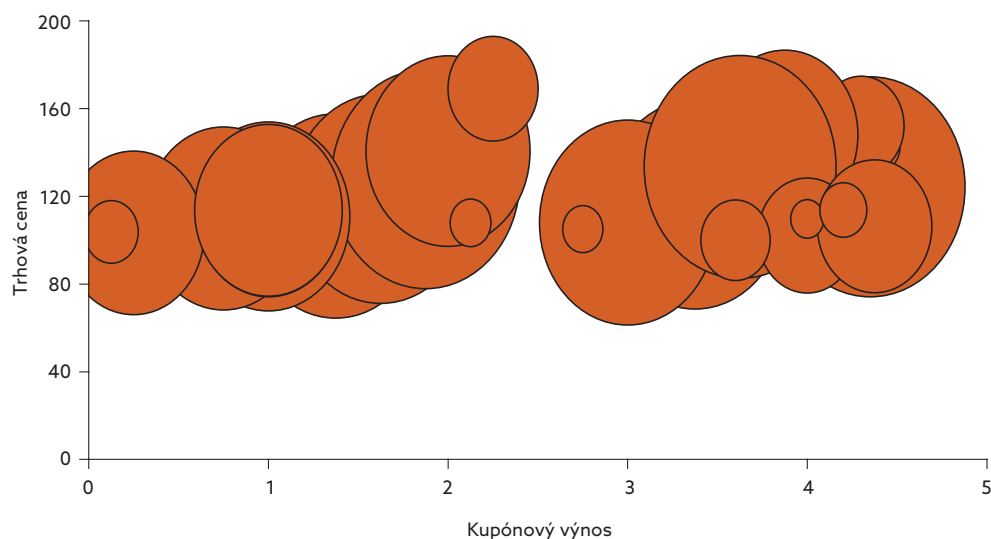

Zdroj: NBS

V nasledujúcom grafe sú znázornené len zostatky emisií vládnych dlhopisov s kupónom, a to v závislosti od ich trhovej ceny a kupónového výnosu ku koncu tretieho štvrťroku 2020. Priemerná trhová cena⁴ týchto vládnych dlhopisov bola 120,38 % a kupónový výnos 2,40 %.

Graf 105

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládnych dlhopisov (len s kupónom)

Zdroj: NBS, emisné podmienky, CSDB

Poznámka: V uvedenom grafe je veľkosť kruhu priamoúmerne závislá od veľkosti zostatku jednotlivých emisií, pričom umiestnenie jeho stredu je prienikom trhovej ceny (zdroj: Centralizovaná databáza cenných papierov ECB) a kupónového výnosu (zdroj: emisné podmienky).

5.2 Kótované akcie

Ku koncu septembra 2020 sa zostatky emisií kótovaných akcií oproti predchádzajúcemu štvrťroku mierne zvýšili o 5,9 mil. €. Tento vývoj bol spôsobený miernymi prírastkami na zostatkoch emisií bánk o 2 mil. € a nefinančných spoločností o 3,9 mil. Celková trhová kapitalizácia tak ku koncu tretieho štvrťroku 2020 dosiahla úroveň 2 387,2 mil. €.

⁴ Vážený aritmetický priemer, pričom ako váha boli použité zostatky emisií.

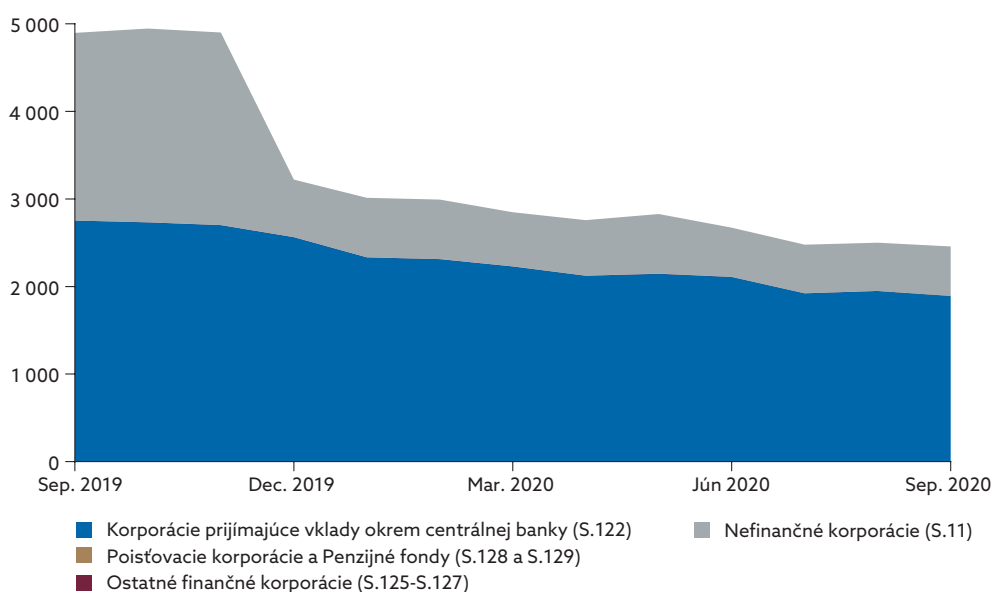
Tabuľka 11 Kótované akcie (v tis. EUR)

Mesiac	Zostatky emisií			
	Spolu	Úverové inštitúcie (S.122)	Poistovne (S.128)	Nefinančné inštitúcie (S.11)
2019 / 09	4 371 732	2 228 726	225	2 142 781
2019 / 12	2 766 262	2 110 050	225	655 987
2020 / 03	2 511 352	1 892 710	0	618 642
2020 / 06	2 381 378	1 820 053	0	561 325
2020 / 09	2 387 231	1 822 010	0	565 221

Zdroj: NBS

Graf 106

Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory (mil. EUR)

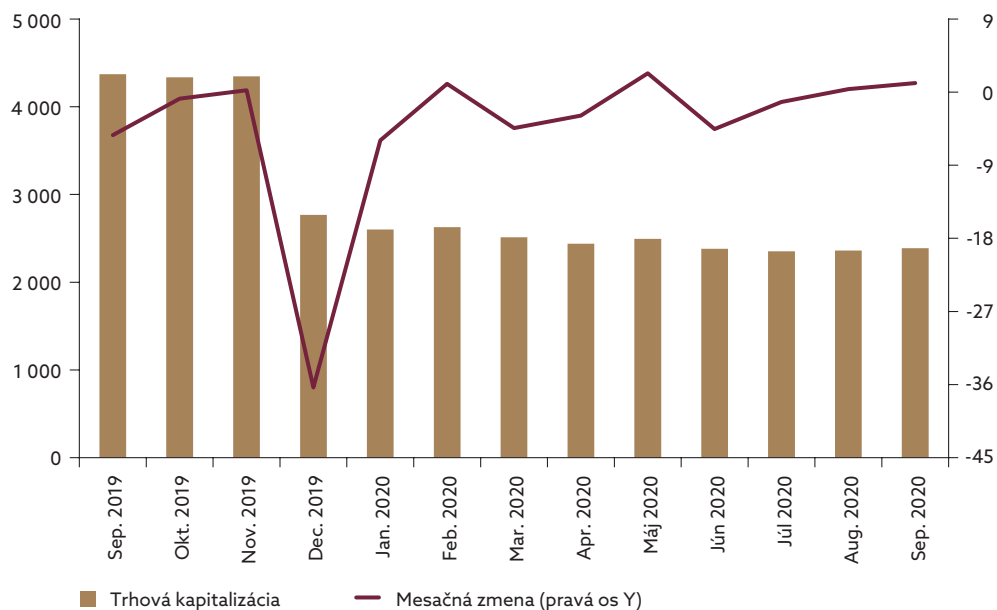
Zdroj: NBS

Zostatky emisií kótovaných akcií klesli oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 0,25 %. V bankovom sektore bol zaznamenaný pokles na úrovni 0,11 % a v sektore nefinančných inštitúcií pokles o 0,69 %.

V priebehu tretieho štvrťroku 2020 zaznamenali zostatky emisií kótovaných akcií pokles v júli o 1,2 % a naopak stúpili v auguste o 0,4 % a v septembri o 1,1 %.

Graf 107

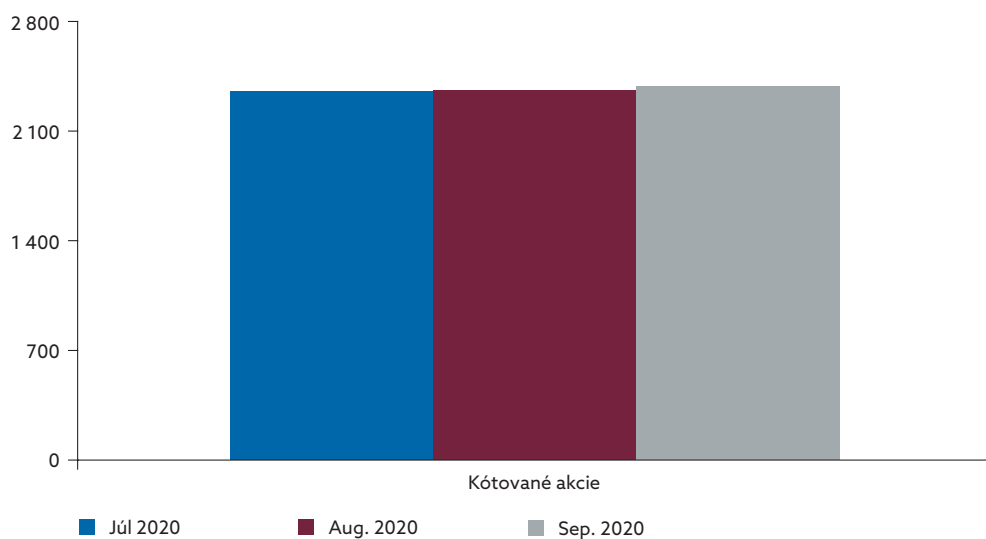
Kótované akcie – zostatky emisii a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 108

Kótované akcie – zostatky emisii 3. Q 2020 (mil. EUR)

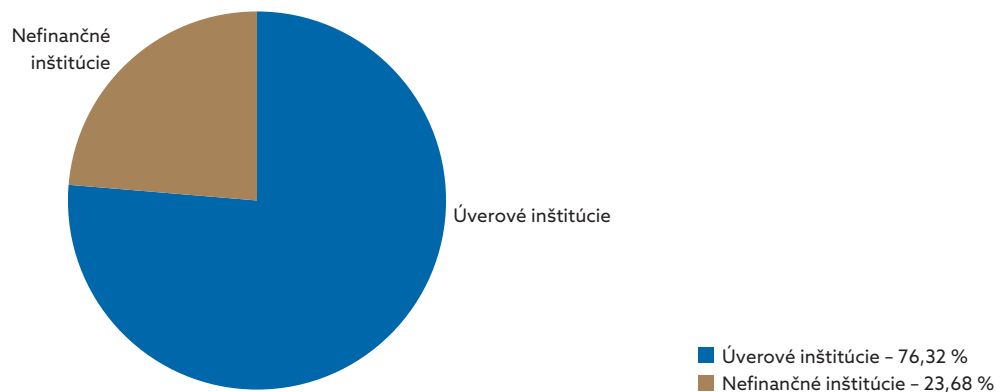

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie majú najväčší podiel na trhovej kapitalizácii banky s podielom 76,3 % a nefinančné spoločnosti s podielom 23,7 %. Ostatné sektory sú z hľadiska ich podielu nevýznamné.

Graf 109

Kótované akcie – sektorové členenie

Zdroj: NBS

Poznámka: Uvedené členenie je podľa zostatkov k 30.9.2020.

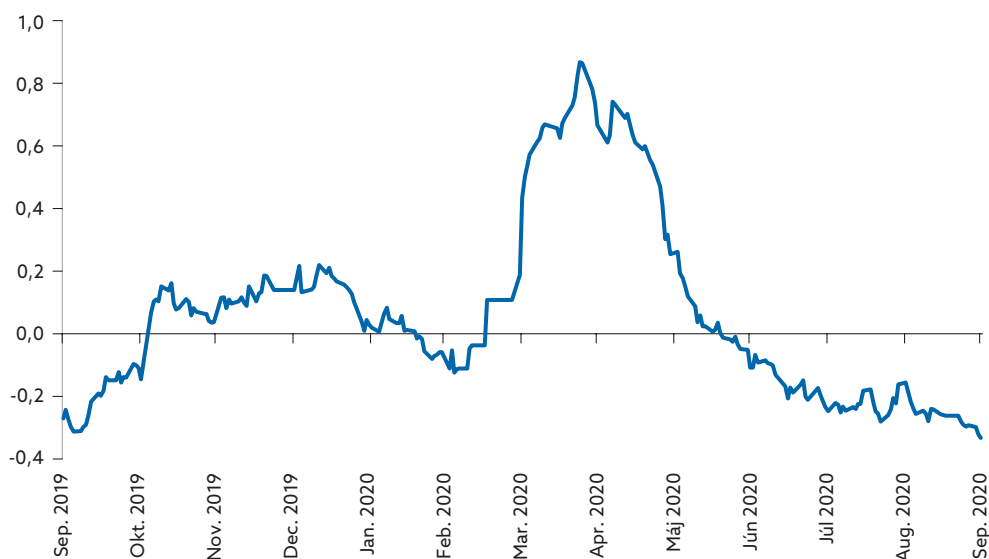
6 Vybrané makroekonomické ukazovatele

6.1 Dlhodobá úroková miera

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“⁵, pričom bol vybraný vládny dlhopis s označením SK4120009044. Od 1. mája 2014 bol ako „benchmark“ vybraný vládny dlhopis s označením SK4120008871, od 1.6.2015 dlhopis s označením SK4120007543, od 1.6.2016 dlhopis s kódom ISIN: SK4120010430, od 1.6.2018 vládny dlhopis s kódom ISIN SK4120009762 a od 1.11.2019 dlhopis s označením SK4120015173. Počas sledovaného štvrťroka sa úroková miera znížila o 0,22 percentuálneho bodu, z úrovne -0,11 % na konci júna 2020 na -0,33 % k 30.9.2020.

Graf 110

Benchmark – výnos do splatnosti (p. a.)

Zdroj: BCBP, MTS platforma

6.2 Základné úrokové sadzby

Základná úroková sadzba ECB (hlavné refinančné operácie) sa v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom nezmenila, k 30.9.2020 ostala na úrovni 0,00 %⁶. Rovnako tak sa nezmenila ani úroková sadzba na jednodňové

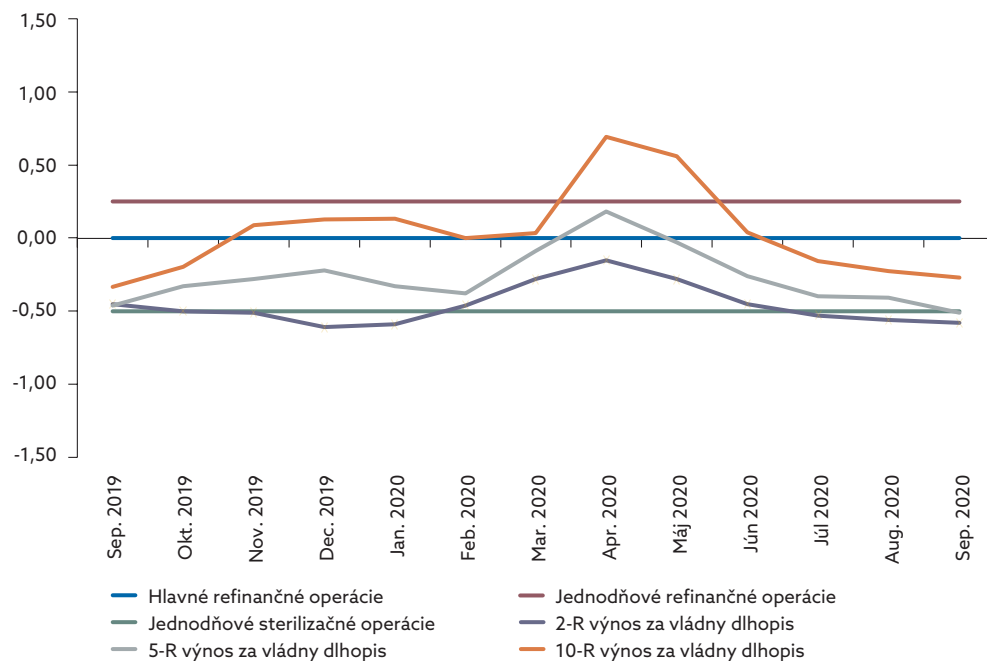
⁵ vid'. Metodické poznámky v časti 7.6. Dlhodobá úroková miera

⁶ Aktuálna základná úroková sadzba ECB je platná od 16. marca 2016.

refinančné operácie, ktorá mala na konci septembra 2020 hodnotu 0,25 %. Úroková sadzba na jednodňové sterilizačné operácie si zachovala zápornú hodnotu a k 30.9.2020 mala úroveň -0,50 %. Výnos za 2-ročný vládny dlhopis mal hodnotu -0,58 % a výnos z 5-ročného vládneho dlhopisu hodnotu -0,51 %. Priemerný mesačný výnos z 10-ročného vládneho dlhopisu klesol oproti hodnote z júna 2020 o 0,31 percentuálneho bodu a k 30.9.2020 mal hodnotu -0,27 %.

Graf 111

Základné úrokové sadzby (p. a.)

Zdroj: ECB, BCBP

7 Metodické poznámky

7.1 Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú finančné inštitúcie, tvoriace sektor emisie/tvorby peňazí v eurozóne. Patria k nim rezidentské centrálné banky, úverové inštitúcie a všetky ostatné rezidentské finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska). Naposledy menovaná skupina pozostáva najmä z fondov peňažného trhu, t. j. fondov, ktoré investujú do krátkodobých a nízko-rizikových nástrojov, zvyčajne so splatnosťou jeden rok alebo do jedného roka.

Úverové inštitúcie v SR sú banky a pobočky zahraničných bánk v SR, bez Národnej banky Slovenska.

Princíp rezidencie: Krajina rezidencie protistrany je určená centrom ekonomického záujmu. To znamená, že ekonomická jednotka bude považovaná za rezidenta na území, kde ekonomicky pôsobí rok alebo viac ako jeden rok, alebo keď je registrovaná alebo má zámer pôsobiť trvalo na tomto území.

Ostatné aktíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane aktív. Okrem fixných aktív a finančných derivátov s kladnou reálnou hodnotou obsahujú napríklad príjmy budúcich období vrátane časového rozlíšenia výnosových úrokov, pohľadávky z nevyplatených podielov na zisku, náklady budúcich období, vopred zaplatené poistné, neuhradené nároky z poistných udalostí, pohľadávky, ktoré nie sú spojené s hlavnou činnosťou úverovej inštitúcie, iné pokladničné hodnoty a hodnoty na ceste, prechodné položky, evidenčné položky, pohľadávky z inkasa, poskytnuté preddavky a iné položky aktív inde nezahrnuté.

Ostatné pasíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane pasív. Obsahujú napríklad finančné deriváty so zápornou reálnou hodnotou, výdavky budúcich období vrátane časového rozlíšenia nezaplatených nákladových úrokov z prijatých vkladov, úverov a cenných papierov, záväzky z podielov na zisku, výnosy budúcich období, záväzky úverových inštitúcií, ktoré nie sú spojené s ich hlavnou činnosťou, rezervy, ktoré sú záväzkami voči tretím osobám, prechodné položky, evidenčné položky, prostriedky čakajúce na vyrovnanie, dotácie, čistý majetok domácností v rezervách penzijných fondov, záväzky z inkasa, prijaté preddavky a iné položky pasív inde nezahrnuté.

Nefinančné spoločnosti S.11 – všetky podnikateľské subjekty, ktoré sú zapísané v obchodnom registri, t.j. tuzemské právnické osoby, zahraničné osoby a tuzemské fyzické osoby zapísané v obchodnom registri vyvíjajúce aktivitu za účelom dosiahnutia zisku vo všetkých oblastiach činností okrem peňažníctva a poisťovníctva. Do nefinančného sektora patria aj príspevkové organizácie, verejnoprávne inštitúcie a neziskové inštitúcie, u ktorých sú náklady z 50 a viac percent kryté tržbami.

Sektor domácnosti obsahuje:

a/ Domácnosti S.14 – domácnosti pozostávajú z domácností (živností) a obyvateľstva (účty občanov). Domácnosti (živnosti) – súkromní podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri podnikajúci na základe živnostenského zákona a fyzické osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona bez rozlíšenia vykonávanej činnosti nezapísané v obchodnom registri, súkromne hospodáriaci roľníci nezapísaní v obchodnom registri. Obyvateľstvo (účty občanov) – domácnosti vo funkcii finálnych spotrebiteľov.

b/ Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam S.15 – občianske záujmové združenia (spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, odborové zväzy a i.) a ich organizačné zložky, politické strany a politické hnutia a ich organizačné zložky, cirkevné a náboženské spoločnosti a inštitúcie zabezpečujúce riadny výkon určitých povolaní (stavovské organizácie). Ďalej sem patria nadácie, spoločenstvá vlastníkov bytov, pozemkové, lesné a pasienkové spoločenstvá, niektoré verejnoprospešné spoločnosti, humanitné spoločnosti, sociálne, kultúrne, rekreačné a športové združenia a kluby, charitatívne združenia, cirkevné a súkromné školy, súkromné predškolské zariadenia, neštátne účelové fondy (napr. Protidrogový fond), záujmové združenia právnických osôb.

Zlyhanými úvermi sa rozumie úvery, ktorých podmienky zlyhania upravuje §73 opatrenia NBS č. 4/2007 z 13. marca 2007 (v znení neskorších predpisov) o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi.

Za vznik zlyhania v súvislosti s konkrétnym dlžníkom sa považuje, ak

- a) banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia,
alebo

- b) dlžník je v omeškaní s plnením, svojim rozsahom významného záväzku, voči banke alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti viac ako 90 dní.

7.2 Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií

Harmonizovaná štatistika úrokových sadzieb je zostavovaná z údajov úverových inštitúcií o prijatých vkladoch a poskytnutých úveroch nefinančným spoločnostiam a domácnostiam, ktoré nie sú len tuzemcami v SR, ale sú rezidentmi celej eurozóny. Pod domácnosťami rozumieme obyvateľstvo spolu s domácnosťami – živnosťami a neziskovými inštitúciami slúžiacimi domácnostiam. Pojmom „nové úvery“ alebo „nové vklady“ označujeme všetky novoprijaté vklady resp. novoposkytnuté úvery počas príslušného referenčného mesiaca.

Pod pojmom „stavy“ úverov alebo vkladov sa rozumejú bilančné zostatky na konci príslušného referenčného obdobia. Úrokové sadzby, ktoré uplatňujú úverové inštitúcie na úvery alebo vklady sú prepočítané ako vážený aritmetický priemer dohodnutých sadzieb na ročnom základe.

Pri úveroch poskytnutých domácnostiam na bývanie a spotrebiteľských úveroch sa vykazuje aj ročná percentuálna mieru nákladov, ktorá vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. Celkové náklady sa tak skladajú z prvku úrokovej sadzby a prvku ostatných nákladov súvisiacich s úverom. Zber ročnej percentuálnej miery nákladov na štatistické účely umožňuje sledovať vývoj úverových poplatkov v čase.

Zaručené úvery sú novou kategóriou požadovanou v rámci zostavovania úrokovej štatistiky eurozóny od roku 2010. Predstavujú úvery zaručené kolaterálom alebo osobnou zárukou, hodnota ktorých je vyššia alebo rovná celkovej výške nového úveru. Čiastočne zabezpečený úver sa považuje za nezaručený.

Kategória úverov poskytovaných nefinančným spoločnostiam „úvery do 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre malé a stredné podniky. Ukazovateľ „úvery nad 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre veľké podniky. Úrokové miery odrážajú ekonomickú silu subjektov pri vyjednávaní podmienok, za ktorých je im poskytnutý úver. Z vývoja úrokových mier je zrejmé poskytovanie úverov v objeme do 1 mil. € s vyššími sadzbami ako je to pri úveroch nad 1 mil. €.

Úroková štatistika stavov zahŕňa stav všetkých úverov v bankách, ktoré boli poskytnuté a ešte nie sú splatené klientmi, ako aj stav všetkých vkladov vložených a ešte nevybraných klientmi vo všetkých obdobiach do dátumu zostavovania výkazov (referenčné obdobie). Dohodnuté priemer-

né úrokové miery sú prepočítané na ročný základ (p.a.). Spôsob výpočtu je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie. Triediacim kritériom stavov je splatnosť úverov a termínovanosť vkladov.

Úroková štatistika nových obchodov zahŕňa všetky nové úverové a vkladové zmluvy uzavreté medzi bankou a klientmi v priebehu sledovaného obdobia (mesiac). Ide o všetky obchodné zmluvy, ktoré prvýkrát určujú úrokovú sadzbu dohodnutého obchodu, ako aj všetky nové prerokovania existujúcich zmlúv, ktoré sú uskutočnené za aktívnej účasti klienta, pri ktorých dochádza k zmene podmienok v obchodnej zmluve s vplyvom na úrokovú mieru (to znamená novým obchodom nie je napríklad automatická prolongácia zmluvy, zmena pohyblivých úrokových sadzieb atď.). Úroková štatistika nových obchodov zachytáva skutočné úrokové sadzby v individuálne dohodnutých zmluvách v čase uzavretia zmluvy počas celého referenčného mesiaca. Spôsob výpočtu dohodnutých priemerných úrokových mier, prepočítaných na ročný základ, je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie.

Dohodnutou priemernou ročnou úrokovou mierou sa rozumie individuálne dohodnutá sadzba medzi bankou a klientom za úver, konvertovaná na ročný základ a určená v percentách za rok. Dohodnutá priemerná ročná miera môže zahŕňať **len** všetky úrokové platby z úverov.

Dohodnutá sadzba sa prepočíta na priemernú ročnú úrokovú mieru podľa vzorca:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n} \right)^n - 1,$$

kde

x je dohodnutá priemerná ročná úroková miera,

r_{ag} je ročná úroková sadzba, ktorá je dohodnutá medzi bankou a klientom za úver, pričom dátumy kapitalizácie úrokov z úveru sú v pravidelných intervaloch počas roka,

n je počet období kapitalizácie úrokov za úver za rok, teda 1 pre ročné platby, 2 pre polročné platby, 4 pre štvrtročné platby a 12 pre mesačné platby.

Začiatočnou fixáciou sadzby sa rozumie vopred určené časové obdobie na začiatku zmluvy, počas ktorého sa nemôže zmeniť hodnota úrokovej sadzby. V štatistike úrokových mier za nové úverové obchody sa vykazuje **len** úroková sadzba, ktorá je dohodnutá pre začiatočné obdobie fixácie na začiatku zmluvy. Úvery **bez** fixácie úrokovej sadzby sa zaraďujú do kategórie „pohyblivá sadzba a začiatočná fixácia sadzby do jedného roka“.

7.3 Štatistika podielových fondov

Podielové fondy sa podľa Zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní, v znení neskorších predpisov, delia na otvorené, uzavreté a špeciálne. Otvorené podielové fondy možno rozdeliť do kategórií podľa toho, do akých nástrojov v prevažnej miere investujú. Podielové fondy podľa investičného zamerania členíme na fondy peňažného trhu, akciové fondy, dlhopisové fondy, zmiešané fondy, realitné fondy a ostatné fondy. S investičnou stratégiou fondu je potom priamo spätá výška výnosu, ale aj miera rizika. Všeobecne platným pravidlom je, že čím vyšší je potenciálny výnos, tým vyššie je riziko danej investície. Limity pre investovanie finančných prostriedkov získaných z predaja podielových listov sú zadefinované zákonom o kolektívnom investovaní.

Z hľadiska sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA2010 zahŕňujeme fondy peňažného trhu (FPT) a fondy krátkodobého peňažného trhu (FKPT) do sektora S.123 a ostatné kategórie podielových fondov, ktoré označujeme ako investičné fondy, do sektora S.124.

Štatistika aktív a pasív investičných fondov je upravená Nariadeniami a Usmernením Európskej centrálnej banky⁷.

Fondy peňažného trhu (FPT) sú tie podniky kolektívneho investovania, ktoré spĺňajú všetky nasledovné kritériá:

- a) ich investičným cieľom je udržať istinu fondu a zabezpečiť výnos porovnateľný s úrokovými sadzbami nástrojov peňažného trhu;
- b) investujú do nástrojov peňažného trhu, ktoré spĺňajú kritériá pre nástroje peňažného trhu stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, alebo do vkladov v úverových inštitúciách, alebo prípadne zabezpečia, že likvidita a oceňovanie portfólia, do ktorého investujú, sa hodnotí na rovnocennom základe;

⁷ NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1073/2013 z 18. októbra 2013 o štatistike aktív a pasív investičných fondov (prepracované znenie) (ECB/2013/38) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1073&qid=1592306399867&from=SK>).

NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1071/2013 z 24. septembra 2013 o bilancii sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2013/33) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1071&qid=1592306617885&from=SK>), doplnené Nariadením ECB/2014/51.

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014O0015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

- c) zabezpečia, že nástroje peňažného trhu, do ktorých investujú, majú vysokú kvalitu určenú správcovskou spoločnosťou. Kvalita nástroja peňažného trhu sa posudzuje okrem iného na základe týchto faktorov:
- kreditnej kvality nástroja peňažného trhu,
 - charakteru triedy aktív, ktorú nástroj peňažného trhu reprezentuje,
 - v prípade štruktúrovaných finančných nástrojov na základe prevádzkového rizika a rizika zmluvnej strany, ktoré je vlastné štruktúrovaným finančným transakciám,
 - profilu likvidity;
- d) zabezpečia, že vážená priemerná splatnosť ich portfólia je maximálne šesť mesiacov a vážená priemerná životnosť ich portfólia je maximálne dvanásť mesiacov;
- e) uskutočňujú denný výpočet čistej hodnoty aktív a výpočet ceny svojich akcií/podielových listov a umožňujú denné upisovanie a vyplácanie akcií/podielových listov;
- f) obmedzujú svoje investovanie do tých cenných papierov, ktorých zostatková splatnosť do dňa právneho splatenia je maximálne dva roky, za predpokladu, že zostatkové obdobie do dňa ďalšej zmeny úrokovej sadzby je maximálne 397 dní, pričom u cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou by sa sadzba mala zmeniť na úrokovú sadzbu peňažného trhu alebo na index;
- g) obmedzujú investovanie do iných podnikov kolektívneho investovania na tie, ktoré sú v súlade s vymedzením pojmu FPT;
- h) nevystavujú sa priamo alebo nepriamo riziku majetkových účastí alebo komodít vrátane použitia derivátov, ktoré sa využívajú iba v súlade s investičnou stratégiou fondu na peňažnom trhu. Deriváty, s ktorými je späté devízové riziko, sa môžu používať iba na účely zabezpečenia. Investovanie do cenných papierov denominovaných v iných ako referenčných menách je povolené za predpokladu, že menové riziko je plne zabezpečené;
- i) majú buď stálu, alebo pohyblivú čistú hodnotu aktív.

Na účely vymedzenia pojmu fondy peňažného trhu:

„**podniky kolektívneho investovania**“ sú podniky, ktorých jediným cieľom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti a ktorých podielové listy sú na žiadosť držiteľov priamo alebo nepriamo spätne odkúpené alebo vyplatené z majetku podniku. Takéto podniky sa môžu zakladať podľa práva, buď podľa zmluvného práva (ako spoločné fondy spravované správcovskými spoločnosťami), alebo podľa práva týkajúceho sa správy spoločného majetku („*trust law*“) [ako podielové fondy („*unit trusts*“)], alebo podľa obchodného práva (ako investičné spoločnosti),

„**blízka zameniteľnosť za vklady z hľadiska likvidity**“ znamená schopnosť podielových listov podnikov kolektívneho investovania byť za normál-

nych trhových podmienok spätne odkúpené, splatené alebo prevedené na žiadosť držiteľa, pričom likvidita podielových listov je porovnateľná s likviditou vkladov,

„**nástroje peňažného trhu**“ sú nástroje s vysokou kreditnou kvalitou, ak im každá uznávaná ratingová agentúra, ktorá hodnotila tieto nástroje, udelila jeden z dvoch najvyšších možných krátkodobých úverových ratingov, alebo v prípade, ak sa nástroje nehodnotia, majú kvalitu rovnocennú kvalite stanovenej v rámci interného ratingového procesu správcovskej spoločnosti. Ak uznávaná ratingová agentúra rozdeľuje svoj najvyšší krátkodobý rating do dvoch kategórií, tieto dva ratingy sa považujú za jednu kategóriu a tým za najvyšší možný rating.

Pri výpočte váženej priemernej životnosti a váženej priemernej splatnosti sa zohľadňuje vplyv finančných derivátov, vkladov a metód efektívneho riadenia portfólia.

„**Váženou priemernou splatnosťou**“ sa rozumie vážený priemer doby splatnosti všetkých podkladových cenných papierov vo fonde, ktorý odráža jednotlivé podiely v každom nástroji, za predpokladu, že doba splatnosti nástroja s pohyblivou úrokovou sadzbou je čas zostávajúci do ďalšej zmeny úrokovej sadzby na úrokovú sadzbu peňažného trhu a nie zostávajúci čas, počas ktorého musí byť splatená menovitá hodnota cenného papiera. V praxi sa vážená priemerná splatnosť používa na meranie citlivosti FPT na meniace sa úrokové sadzby na peňažnom trhu.

„**Váženou priemernou životnosťou**“ sa rozumie vážený priemer zostávajúcej doby splatnosti každého cenného papiera držaného vo fonde, to znamená doba, pred uplynutím ktorej je istina splatená v plnej výške bez ohľadu na úrok a diskont. Na rozdiel od výpočtu váženej priemernej splatnosti neumožňuje výpočet váženej priemernej životnosti cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou a štruktúrovaných finančných nástrojov používať obdobie zostávajúce do ďalšej zmeny úrokovej sadzby a namiesto toho používa len stanovenú konečnú splatnosť cenného papiera. Vážená priemerná životnosť sa používa na meranie úverového rizika, pretože čím dlhšie je obdobie do splatenia istiny, tým väčšie je úverové riziko. Vážená priemerná životnosť sa tiež používa na obmedzenie rizika likvidity.

7.4 Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov

Európsky systém národných účtov (ESA2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ („ďalej len OFS“) – sektor S.125 ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blíz-

ke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poistné technické rezervy.

Sektor S.125 zahrnuje tieto druhy spoločností:

1. **Finančné spoločnosti poskytujúce pôžičky nebankovým spôsobom** – zaoberajú sa poskytovaním úverov a pôžičiek nefinančným spoločnostiam a domácnostiam. Patria sem spoločnosti zaoberajúce sa finančným lízingom, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania.
2. **Obchodníci s cennými papiermi a derivátmi** – jednotlivci alebo firmy, ktoré sa špecializujú na transakcie na trhu cenných papierov, kde 1) asistujú firmám pri vydávaní nových CP, ručením za ne a ich umiestňovaní na trh; 2) obchodujú s existujúcimi alebo novými CP **na ich vlastný účet**.
3. **Finančné holdingové spoločnosti**.
4. **Finančné „Vehicle“ spoločnosti** – sú tzv. rizikové spoločnosti vytvorené aby držali sekuritizované aktíva alebo pasíva, ktoré boli odstránené z bilancie spoločností v rámci reštrukturalizácie daných jednotiek.

Ostatní finanční sprostredkovatelia sa zaoberajú najmä dlhodobým financovaním, čo sektor S.125 odlišuje od sektorov peňažných finančných inštitúcií (S.122 a S.123).

Údaje o OFS je dôležité zbierať na monitorovanie ich úlohy vo finančnom sprostredkovaní mimo sektora peňažných a finančných inštitúcií (PFI – banky, pobočky zahraničných bánk a fondy peňažného trhu). Činnosti, ktoré OFS vykonávajú, sú podobné činnostiam vykonávaným PFI a dopĺňajú ich. Keďže pre štatistické účely Európskej centrálnej banky sa bilančné údaje o OFS, ktoré sú v úplnom alebo čiastočnom vlastníctve peňažných finančných ústavov nezahŕňajú do súvah peňažných finančných ústavov, štatistické údaje týkajúce sa OFS je treba zbierať z dôvodu úplnejšieho štatistického obrazu.

Odbor štatistiky Národnej banky Slovenska sleduje dané subjekty od roku 2007, kedy im vznikla povinnosť vykazovať údaje do NBS, podľa Opatrenia NBS⁸. Rozsah vykazovaných údajov plne zodpovedá aktuálnym požiadavkám⁹ Európskej centrálnej banky pre štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov.

⁸ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2006, č. 14/2007, č. 22/2008 a č. 19/2014 o predkladaní výkazov faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania a lízingovou spoločnosťou na štatistické účely. (http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislative/_Vestnik/OPAT19-2014.pdf)

⁹ USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:0201400015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

Za účelom minimalizácie nákladov spojených s vykazovaním údajov do NBS pre vykazujúce jednotky, aplikujeme pri týchto subjektoch tzv. stratifikované (vrstvené) výberové zisťovanie, pri ktorom sa údaje zbierajú iba od subjektov, ktoré v rámci svojej skupiny tvoria reprezentatívnu vzorku, čiže reprezentujú minimálne 95 % celkových aktív daných subjektov. Aktuálne, v roku 2016, zbierame štvrtročné bilančné stavové údaje od 20 z približne 73 spoločností, ktoré v rámci svojho podnikania vykonávajú *finančný lízing* ako svoju rozhodujúcu alebo podstatnú činnosť, od 11 z približne 152 spoločností splátkového financovania a od 3 z 13 faktoringových spoločností. Údaje sú následne doodhadované, aby predstavovali 100 % hodnoty za daný typ subjektov.

7.5 Štatistika cenných papierov

7.5.1 Štatistika vydaných cenných papierov

Štatistika vydaných cenných papierov je upravená Usmernením Európskej centrálnej banky³. Poskytuje informáciu o všetkých emitovaných dlhových cenných papieroch a kótovaných akciách tuzemskými subjektmi v akejkoľvek mene a krajine.

Jednotlivé emisie sú klasifikované podľa sektora emitenta, ktorý cenné papiere vydal. Ďalšie členenie, ktoré sa vyžaduje, je na základe meny (v eurách a ostatných menách), typu cenného papiera (dlhové a kótované akcie) a podľa pôvodnej splatnosti emisie (krátkodobé do 1 roka a dlhodobé nad 1 rok). Dlhové cenné papiere sa ďalej členia aj na základe typu kupónového výnosu (pevný, pohyblivý alebo nulový kupón).

V štatistike vydaných dlhových cenných papierov sa sledujú zostatky emisií (stavy) a toky, ktoré sa členia na emisie v hrubom vyjadrení a splatené emisie. Rozdiel medzi nimi predstavujú emisie v čistom vyjadrení.

a) Emisie v hrubom vyjadrení

Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia musia zahŕňať všetky emisie dlhových cenných papierov a kótovaných akcií, ak emitent predáva novovytvorené cenné papiere za hotovosť. Týkajú sa riadnej tvorby nových nástrojov. Časový okamih, v ktorom bolo vydávanie celej emisie ukončené, sa definuje ako čas, kedy došlo k zaplateniu; zaznamenávanie emisií musí preto odrážať podľa možnosti čo najpresnejšie čas zaplatenia základnej emisie.

b) Splatené emisie

Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia zahŕňajú všetky spätné odkúpenia dlhových cenných papierov a kótovaných akcií emitentom,

kedy investor dostal za cenné papiere hotovosť. Týkajú sa riadneho zániku nástrojov. Patria sem všetky dlhové cenné papiere, ktoré boli odkúpené v čase splatnosti, ako aj predčasne splatené cenné papiere. Patria sem spätné odkúpenia akcií spoločnosťou, ak spoločnosť kupuje späť všetky akcie za hotovosť pred zmenou svojej právnej formy, alebo časť svojich akcií za hotovosť, čo má za následok zníženie základného imania.

c) Emisie v čistom vyjadrení

Emisie v čistom vyjadrení predstavujú rozdiel medzi všetkými vydanými a splatenými emisiami počas vykazovaného obdobia.

Malo by pri tom platiť, že zostatky v danom období sa rovnajú zostatkom predchádzajúceho obdobia zvýšené o hrubé emisie daného obdobia a ponížené o splatené emisie daného obdobia. Rovnako tak sa zostatky daného obdobia dajú vyjadriť ako súčet zostatkov predchádzajúceho obdobia a čistých emisií daného obdobia (viď. schéma nižšie).

V skutočnosti však môžu vznikať rozdiely spôsobené zmenami cien a výmenných kurzov, resp. z dôvodu reklasifikácií, revízií a ostatných úprav.

7.5.2 Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere predstavujú pre dlžníkov alternatívu k bankovým úverom, pre veriteľov je to zasa možná náhrada za bankové vklady a obchodovateľné nástroje vydávané bankami.

Štatistika vydaných cenných papierov zahŕňa napríklad tieto nástroje:

i) **Krátkodobé dlhové cenné papiere**

- štátne pokladničné poukážky a iné krátkodobé cenné papiere vydané verejnou správou,
- obchodovateľné krátkodobé cenné papiere vydané finančnými a nefinančnými spoločnosťami. Pre tieto cenné papiere sa používa široká škála názvov, napríklad obchodné cenné papiere („commercial paper“),

Schéma 1

a)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia	-	Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia
b)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v čistom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia		

komerčné zmenky („commercial bills“), vlastné zmenky („promissory notes“), obchodné zmenky („bills of trade“), cudzie zmenky („bills of exchange“) a vkladové certifikáty („certificates of deposit“)

- krátkodobé cenné papiere vydané v rámci dlhodobých programov upisovania emisií strednodobých zmeniek,
- bankové akcepty

ii) Dlhodobé dlhové cenné papiere

- dlhopisy na doručiteľa
- podriadené dlhopisy
- dlhopisy s voliteľnými dobami splatnosti, posledná z nich je viac ako jeden rok od vydania
- časovo neobmedzené dlhopisy alebo večné dlhopisy
- zmenky s pohyblivým úrokovým výnosom
- konvertibilné dlhopisy
- kryté dlhopisy
- cenné papiere viazané na index, kde je hodnota istiny cenného papiera viazaná na cenový index, cenu určitej komodity alebo index výmenného kurzu
- dlhopisy s veľkým diskontom
- dlhopisy s nulovým kupónom
- eurobondy
- globálne dlhopisy
- súkromne vydané dlhopisy
- cenné papiere vyplývajúce z konverzie úverov
- úvery, ktoré sa de facto stali prevoditeľnými
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie, či už za akcie vydávajúcej spoločnosti alebo za akcie inej spoločnosti, pokiaľ neboli vymenené. Nepatria sem opcie zakladajúce právo na výmenu za akcie, pokiaľ sú oddeliteľné od základných dlhopisov
- akcie alebo cenné papiere s pevným úrokovým výnosom, ktoré neumožňujú účasť na rozdeľovaní zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti, vrátane prioritných akcií bez účasti na zisku
- finančné aktíva vydané ako súčasť sekuritizácie úverov, hypoték, dlhov z kreditných kariet, pohľadávok a ostatných aktív

Nepatria sem tieto nástroje:

- transakcie s cennými papiermi ako súčasť dohôd o spätnom odkúpení
- emisie neobchodovateľných cenných papierov
- neobchodovateľné úvery

7.5.3 Kótované akcie

Pod kótovanými akciami sa v tomto prípade chápu tie akcie, ktoré boli prijaté na kótovaný trh, či už hlavný alebo paralelný, a rovnako tak aj akcie prijaté na regulovaný voľný trh, avšak len tie, ktoré majú reálnu trhovú cenu. Hodnoty sú vykázané ako trhovú kapitalizácia za jednotlivé sektory.

Kótované akcie zahŕňajú:

- kmeňové akcie vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie spätne odkúpené kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie vynášajúce dividendu vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- prioritné cenné papiere alebo akcie, ktoré umožňujú nárok pri rozdelení zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti. Môžu byť kótované alebo nekótované na uznávanej burze
- neverejné ponuky cenných papierov, ak je to možné

Ak sa spoločnosť privatizuje a štát si ponechá časť akcií, ale druhá časť sa kótuje na regulovanom trhu, celá hodnota základného imania spoločnosti sa zaznamená v rámci zostatkov kótovaných akcií, pretože potenciálne by sa kedykoľvek mohlo obchodovať so všetkými akciami za trhovú hodnotu. To isté platí, ak sa časť akcií predá veľkým investorom a len so zvyšnou časťou, t. j. voľnými akciami („free float“) sa obchoduje na burze cenných papierov.

Medzi kótované akcie nepatria:

- akcie ponúkané na predaj, ktorých emisia sa však neprevzala
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie: tieto sa sem zahrnú, akonáhle sú vymenené za akcie
- vlastnícke podiely partnerov s neobmedzeným ručením v osobných spoločnostiach
- vládne investície do základného imania medzinárodných organizácií, ktoré sú založené ako obchodné kapitálové spoločnosti
- emisie prémiových akcií len v čase vydania a emisie delených akcií. Prémiové akcie a delené akcie sa však zahŕňajú nečlenené do celkového stavu kótovaných akcií

7.6 Dlhodobá úroková miera

Dlhodobá úroková miera je jedným z konvergentných kritérií, uvedených v Maastrichtskej zmluve. Vyjadruje sa ňou požiadavka trvalosti konver-

gencie dosiahnutej konkrétnym členským štátom. Priemerná nominálna úroková miera v členskom štáte nesmie presiahnuť o viac ako 2 % priemernú nominálnu úrokovú mieru maximálne troch členských štátov s najnižšou infláciou počas jedného roka od posledného hodnotenia. Úroveň úrokovej miery sa meria na základe *dlhodobých vládnych dlhopisov* alebo porovnateľných cenných papierov.

Štatistické zásady vykazovania dlhodobých úrokových mier sú definované aj nasledovnými kľúčovými pojmami.

Emitentom dlhopisov by mala byť *ústredná štátna správa*. *Doba splatnosti vládnych dlhopisov* by mala byť blízka desiatim rokom zostatkovej doby splatnosti. Odporúča sa, aby zostatková doba ich splatnosti bola medzi 9,5 a 10,5 roka. Používané dlhopisy by mali byť dostatočne *likvidné*. Táto požiadavka ovplyvňuje výber medzi prístupom orientovaným na „benchmark“ alebo „kôš dlhopisov“ v závislosti od národných podmienok. Prístup „benchmark“ považuje daný dlhopis za kľúčový ukazovateľ podmienok na trhu. Dlhopis, často najnovší, značne veľkej emisie, má zvyčajne najvyššiu likviditu a najvyšší obrat. Prístup „kôš dlhopisov“ je založený na výbere dlhopisov, ktorý sa skladá z rôznych dlhopisov s rôznymi kódmi ISIN. Obsiahnuté dlhopisy majú rovnaké váhy.

Vzhľadom na podmienky na našom trhu s cennými papiermi bol zvolený až do konca januára 2012 *benchmarkový prístup*. Od nášho vstupu do eurozóny sa vykazovali do ECB denné výnosy do splatnosti za tieto vybrané emisie vládnych dlhopisov:

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 01/2009 – 06/2010

SK4120007204 – Benchmark pre obdobie 07/2010 – 01/2012.

Od 1. februára 2012 sa zmenil prístup z „benchmarkového“ na „kôš dlhopisov“. Do tohto koša boli zaradené dve emisie vládnych dlhopisov, ktoré spĺňajú stanovené kritériá.

SK4120004318 a SK4120007543 – Dlhopisový kôš pre obdobie 02/2012 – 06/2013.

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“.

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 07/2013 – 04/2014

SK4120008871 – Benchmark pre obdobie 05/2014 – 05/2015

SK4120007543 – Benchmark pre obdobie 06/2015 – 05/2016

SK4120010430 – Benchmark pre obdobie 06/2016 – 05/2018

SK4120009762 – Benchmark pre obdobie 06/2018 – 10/2019

SK4120015173 – Benchmark pre obdobie 11/2019 – doteraz.

Od 1.1.2015 prišlo k zmene metodiky pre výpočet výnosu do splatnosti desať-ročných vládnych dlhopisov, keď sa základom stali výnosy dosiahnuté z priamych obchodov evidovaných na Burze cenných papierov v Bratislave. Do decembra 2014 výpočet vychádzal iba z tzv. kurzo-tvorných obchodov.

Skratky

CP	Cenné papiere
ECB	Európska centrálna banka
ESA2010	Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010
p. b.	Percentuálny bod
FPT	Podielové fondy peňažného trhu
PFI	Peňažné finančné inštitúcie (banky, pobočky zahraničných bánk, fondy peňažného trhu)
NPFI	Nepeňažné finančné inštitúcie
OP	Opravné položky
RPMN	Ročná percentuálna miera nákladov
SDDS	Špeciálny štandard zverejňovania údajov podľa Medzinárodného menového fondu (Special Data Dissemination Standard)
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
BCPB	Burza cenných papierov Bratislava
CSDB	Centralizovaná databáza cenných papierov ECB

Agregovaná bilancia SR je súčtom štatistických bilancií peňažných finančných inštitúcií bez zahrnutia bilancie NBS.

Hlavné úrokové sadzby ECB sú úrokové sadzby určované Radou guvernérov, ktoré vyjadrujú nastavenie menovej politiky ECB. Sú to úrokové sadzby pre hlavné refinančné operácie, úrokové sadzby pre jednoduchové refinančné operácie a úrokové sadzby pre jednoduchové sterilizačné operácie.

Hypotekárnymi úvermi sa rozumejú úvery s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečené záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, ktoré spĺňajú náležitosti uvedené v §68 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Iné úvery na nehnuteľnosti sú úvery iné ako hypotekárne, stavebné a medziúvery.

Investičné úvery sú úvery viazané na cyklus fixných aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek fixných aktív prebieha po dobu dlhšiu ako jeden rok okrem úverov na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov.

Medziúvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Menovitou hodnotou úveru sa rozumie nesplatená istina úverov bez časového rozlíšenia a ostatného príslušenstva.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú národné centrálné banky, úverové inštitúcie a ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (napríklad fondy peňažného trhu).

Penzijnými fondmi sa rozumejú fondy spravované dôchodkovými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami.

Pôvodná doba splatnosti je časové hľadisko triedenia pohľadávok a záväzkov na základe zmluvnej (dohodnutej) doby splatnosti.

Prevádzkovými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré sú viazané na cyklus prevádzkových (obežných) aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek obežných aktív je spravidla do jedného roka. Je to napríklad nákup zásob materiálu,

surovín, polotovarov a hotových výrobkov, pohľadávky vyplývajúce napríklad z obchodných aktivít, krytie sezónnej nerovnomernosti hospodárskej činnosti.

Spotrebiteľskými úvermi sa na účely vykazovania rozumejú úvery poskytnuté na účel osobnej spotreby, na nákup tovaru a služieb.

Stavebnými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Úvery na nehnuteľnosti sú všetky úvery poskytnuté na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov, ktoré sa zapisujú do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Zaručenými úvermi sa na účely štatistiky úrokových sadzieb rozumejú úvery, ak pre celkovú sumu nového úveru platí, že je zabezpečený kolaterálom pomocou techniky „vecného zabezpečenia“ a/alebo zabezpečený zárukou pomocou techniky „osobného zabezpečenia“ tak, že hodnota kolaterálu a/alebo záruky je vyššia alebo sa rovná celkovej výške nového úveru. Ak zabezpečenie nespĺňa túto požiadavku, tak sa nový úver považuje za nezaručený.

Zlyhaným úverom je úver, pri ktorom banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia, alebo je dlžník v omeškaní s plnením rozsahovo významného záväzku, voči banke viac ako 90 dní.

Zostatkovou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov sa rozumie doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému sa zostavuje príslušné hlásenie/výkaz. Spravidla ku koncu mesiaca, štvrtťoka alebo roka.

Znovu prerokované úvery sú súčasťou nových úverov a patria sem tie, ktoré upravujú existujúce úverové zmluvy za aktívnej účasti klienta a pri ktorých dochádza k zmene zmluvných podmienok s vplyvom na úrokovú mieru. Tieto úvery neprinášajú na trh nové úvery, len upravujú už v minulosti dohodnuté.

Čisté úvery sú súčasťou nových úverov a predstavujú rozdiel medzi celkovým objemom nových úverov a objemom znovu prerokovaných úverov. Sú to tzv. nové peniaze v ekonomike/na trhu úverov.

Sektorová klasifikácia

Klasifikácia inštitucionálnych sektorov a subsektorov podľa Európskeho systému národných a regionálnych účtov ESA 2010.

S.1 Rezidenti – Tuzemsko (Rezidenti Slovenskej Republiky)

Rezidenti – Ostatné členské štáty eurozóny (Rezidenti eurozóny okrem SR)

- S.11 Nefinančné spoločnosti**
- S.12 Finančné spoločnosti**
 - S.121 Národná banka Slovenska
 - S.122 Úverové inštitúcie
 - S.123 Fondy peňažného trhu
 - S.124 Investičné fondy
 - S.125 Ostatní finanční sprostredkovatelia okrem poisťovní a penzijných fondov
 - S.126 Finančné pomocné inštitúcie
 - S.127 Kaptívne finančné inštitúcie
 - S.128 Poisťovne
 - S.129 Penzijné fondy
- S.13 Verejná správa**
 - S.1311 Ústredná štátna správa
 - S.1312 Regionálna štátna správa
 - S.1313 Miestna samospráva
 - S.1314 Fondy sociálneho zabezpečenia
- S.14 Domácnosti**
 - S.141 Zamestnávateľia
 - S.142 Samostatne zárobkovo činné osoby
 - S.143 Zamestnanci
 - S.144 Prijemcovia dôchodkov z vlastníctva a transferových dôchodkov
 - S.145 Ostatné domácnosti
- S.15 Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam**

S.2 Zvyšok sveta (rezidenti štátov sveta okrem SR a eurozóny)

Zoznam doplňujúcich liniek

Sektorové členenie:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/sekt_man.pdf

Revízná politika:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/revpol.pdf

Štruktúra finančného trhu

Zoznam peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii#ZOZPFI>

Zoznam investičných fondov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Zoznam ostatných finančných sprostredkovateľov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Prehľad o rozvoji peňažného sektora:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/prehľad-o-rozvoji-penazneho-sektora>

Štatistika úverových inštitúcií a menová štatistika

Menová štatistika peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii>

Menové agregáty za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

Bilancie peňažných finančných inštitúcií za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/bsheets/html/index.en.html>

Úroková štatistika

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika>

Banková úroková štatistika – úvery:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>

Banková úroková štatistika – vklady:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-vklady>

Úroková štatistika za eurozónu:

<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/interest/interest/html/index.en.html>

Štatistika dlhodobých úrokových sadzieb:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/dlhodobe-urokove-sadzby>
http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/US/VDSVD_CR.xls

Zlyhané úvery

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/Zle_uvery.pdf

Zdrojové štatistické údaje – výkazy

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii>

Štatistika podielových fondov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Štatistika lízingových spoločností, faktoringových spoločností a spoločností splátkového financovania

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Štatistika cenných papierov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/cenne-papiere>

Údajové kategórie SDDS

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds>

Zoznam grafov

Graf 1	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 30.09.2020	9
Graf 2	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 30.09.2019	9
Graf 3	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 30.09.2020	11
Graf 4	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 30.09.2020	11
Graf 5	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 30.09.2020	13
Graf 6	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 30.09.2020	13
Graf 7	Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 30.09.2020	14
Graf 8	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 30.09.2020	15
Graf 9	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 30.09.2020	16
Graf 10	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 30.09.2020	17
Graf 11	Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií	19
Graf 12	Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	20
Graf 13	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	21
Graf 14	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	22
Graf 15	Opravné položky	23
Graf 16	Pohľadávky voči klientom	23
Graf 17	Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy	24
Graf 18	Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy	24
Graf 19	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	26
Graf 20	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	26
Graf 21	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
Graf 22	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	28
Graf 23	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	28
Graf 24	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	29
Graf 25	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	30
Graf 26	Úvery domácnostiam podľa druhu úveru	31
Graf 27	Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti	32
Graf 28	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 30.9.2020	32
Graf 29	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam	33

Graf 30	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam	33
Graf 31	Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam	34
Graf 32	Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam	34
Graf 33	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam	35
Graf 34	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam	35
Graf 35	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam	36
Graf 36	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam	36
Graf 37	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam	37
Graf 38	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam	37
Graf 39	Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam	38
Graf 40	Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam	39
Graf 41	Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	39
Graf 42	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam	40
Graf 43	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	40
Graf 44	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	41
Graf 45	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	41
Graf 46	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	42
Graf 47	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	42
Graf 48	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	43
Graf 49	Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam	44

Graf 50	Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam	45
Graf 51	Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	45
Graf 52	Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	46
Graf 53	Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	46
Graf 54	Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	47
Graf 55	Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti	48
Graf 56	Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti	49
Graf 57	Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti	50
Graf 58	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	51
Graf 59	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	51
Graf 60	Vklady domácností podľa typu	52
Graf 61	Vklady domácností podľa typu	52
Graf 62	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	53
Graf 63	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	54
Graf 64	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	55
Graf 65	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	56
Graf 66	Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie	58
Graf 67	Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 30.9.2020	58
Graf 68	Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív	60
Graf 69	Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 30.9.2020	60
Graf 70	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 30.9.2020	61
Graf 71	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 30.9.2020	61
Graf 72	Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív	62
Graf 73	Štruktúra aktív akciových fondov k 30.9.2020	63
Graf 74	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 30.9.2020	63

Graf 75	Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov k 30.9.2020	64
Graf 76	Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív	65
Graf 77	Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 30.9.2020	65
Graf 78	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 30.9.2020	66
Graf 79	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 30.9.2020	66
Graf 80	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 30.9.2020	67
Graf 81	Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív	68
Graf 82	Štruktúra aktív realitných fondov k 30.9.2020	68
Graf 83	Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účastí v portfóliu realitných fondov k 30.9.2020	69
Graf 84	Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív	70
Graf 85	Štruktúra aktív ostatných fondov k 30.9.2020	70
Graf 86	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 30.9.2020	71
Graf 87	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 30.9.2020	71
Graf 88	Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom	73
Graf 89	Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 30.9.2020	73
Graf 90	Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 30.9.2020	74
Graf 91	Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 30.9.2020	75
Graf 92	Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových spoločností k 30.9.2020	75
Graf 93	Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 30.9.2020	76
Graf 94	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory	78
Graf 95	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena	78
Graf 96	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 3. Q 2020	79
Graf 97	Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 3. Q 2020	80
Graf 98	Dlhové cenné papiere – sektorové členenie	80
Graf 99	Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu	81
Graf 100	Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny	81
Graf 101	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu	82

Graf 102 Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122	82
Graf 103 Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.1311	83
Graf 104 Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládnych dlhopisov	83
Graf 105 Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládnych dlhopisov (len s kupónom)	84
Graf 106 Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory	85
Graf 107 Kótované akcie – zostatky emisií a ich mesačná zmena	86
Graf 108 Kótované akcie – zostatky emisií 3. Q 2020	86
Graf 109 Kótované akcie – sektorové členenie	87
Graf 110 Benchmark – výnos do splatnosti	88
Graf 111 Základné úrokové sadzby	89

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR	7
Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR	7
Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR	8
Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR	11
Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií	12
Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív	18
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	20
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu	58
Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností	73
Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere	77
Tabuľka 11 Kótované akcie	85